

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Gornji Trebušici, od
18. septembra 1944 do
1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnji Evrope.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 599
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 900 lir - Leto XLIV. št. 161 (13.099)

Trst, sreda, 27. julija 1988

V senatu so sedaj že štirje osnutki

Neodvisna levica vložila osnutek za zakonsko zaščito slovenske manjšine

RIM — Skupina Neodvisne levice v senatu je te dni vložila zakonski osnutek o globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti. Podpisali so ga senatorji Boris Ulianich, Gianfranco Pasquino, Pierluigi Onorato in prof. Gaetano Arfé. Osnutek Neodvisne levice se tako pridružuje v senatu osnutkom, ki so jih doslej vložili komunisti (prvi podpisnik slovenski senator Stojan Spetič), mešana skupina v imenu Slovenske skupnosti (prvi podpisnik senator valdostanskega gibanja Dujany) ter demoproletarci (podpisnik sen. Pollice). Vsa ta besedila sedaj čakajo na obravnavo v prvi komisiji za ustavno vprašanja senata.

Novi osnutek Neodvisne levice se v bistvu ne razlikuje od tistega, ki ga je predložil v prejšnji mandatni dobi senator Arfé. Izdelan je bil na isti osnovi z nekaterimi spremembami. Z razliko od prejšnjega je v novem osnutku seznam občin Furlanije-Juljske krajine, v katerih živijo Slovenci, ter nekaj drugih tehničnih izboljšav.

Kot je rečeno v uvodnem poročilu v predstaviteljeve osnutka, so glavne točke novega besedila opredelitev teritorija, na katerem živi slovenska manjšina, brez razlikovanj med tremi pokrajinami, določitev objektivnega kriterija za identifikacijo politično-institucionalnega predstavnstva manjšine ter določitev jasnih mehanizmov za zaščito jezika na šolski ravni ter na ravni odnosov z javnimi upravami. Rečeno je tudi, da je treba poskrbeti za utrditev vezi med manjšino in italijansko stvarnostjo tako na družbenopolitičnem in gospodarskem kot na upravnem in kulturnem področju.

Ob vse večjem negodovanju slovenske javnosti

Danes razglasitev vojaške sodbe proti Borštnerju, Tasiću, Janši in Zavrlu

Korektno ravnanje vojaških zagovornikov obtožencev - Žolčna polemika o pravici do rabe slovenščine na procesu, ki poteka v Sloveniji

MARIJ ČUK

LJUBLJANA — Danes ob 13. uri bo vojaški sodni senat končno izrekel sodbo. Sojenje proti Ivanu Borštnerju, Davidu Tasiću, Janezu Janši in Franciju Zavrlu se je včeraj namreč zares končalo in to z zaključnimi besedami še nekaterih obdolženih in njihovih zagovornikov. Franci Zavrl, ki je edini glas (brani se s prostosti) iz sodne dvorane, saj poteka obravnavo za zaprtimi vrati, je pojasnil včerajšnji potek sojenja. Dejal je, da so vsi vojaški branilci zavzeto in korektno skušali demontirati tožilčevo obtožnico, trdili so, da je razprava v srbohrvaščini nezakonita, saj bi morala teči v glavnem mestu Slovenije v slovenščini, dokazovali so tudi nekatere druge nekorektnosti. Tasićev branilec naj bi dejal, da je do kontakta med zastavnikom Borštnerjem in samim Tasićem prišlo, vendar pa vojaška skrivnost (če naj bi to bila fotokopija nekega vojaškega dokumenta) ni bila izdana. Zato ni razlogov za nadaljnji pripor. Zavrl je navedel še veliko podrobnosti in zatrnil, da tožilec nima v rokah nobenih materialnih dokazov o krivdi obdolženih, da je prišlo med preiskavo do nezasižanih manipulacij in da je sojenje skonstruirano.

In kako so se držali obdolženi? Ivan Borštner naj bi med drugim dejal, da je bil doku-

ment take narave, da bi ga morali pokazati najvišjim organom SR Slovenije, saj gre za njeno nadaljnjo usodo. David Tasić je v svojem posegu zavračal tožilčevo obtožnico pa tudi dve trditvi Zavrlrove obrambe (Zavrlu ni bila omogočena replika). Janez Janša je ta sodni postopek primerjal dachauskim procesom, kjer pa je bil javnosti omogočen dostop, obtoženi so imeli civilne zagovornike, bili so pozneje rehabilitirani in vse je potekalo v slovenščini...

Ponavljamo, Franci Zavrl je edini vir, na katerega se lahko obračamo, saj uradnih informacij ni. Govori se sicer, da bo predsednik vojaškega sodnega senata v prihodnjih dneh pripravljen na razgovor s časniki, čeprav je to po sedanjem zadržanju malo verjetno. Tiskovno konferenco napovedujejo tudi sorodniki obdolženih (in obdolženi sami, če bodo na prostosti) in na njej naj bi podrobno govorili o neverjetnih zadevah, ki so se kazale med obravnavo. Skratka, sum v legalnost postopka zadobiva obrise gotovosti. Slovenska javnost je ogorčena. Tudi včeraj se je zbrala množica pred poslopjem vojaškega sodišča (bilo je nad tri tisoč demonstrantov - skratka, stopnjevanje prisotnosti iz dneva v dan), izmenjavala se je častna straža, v kateri so bili s slovensko zastavo ljudje vseh slojev, starosti in poklicev, mimoidoči so polagali cvetje in

nosili transparente s protestnimi gesli, tudi tistega z goriškega Travnika (Slovenci enotno za naše pravice).

Na včerajšnji seji IO predsedstva RK SZDL Slovenije pa je predsednik Jože Smole obrazložil vsebino pisma, ki so ga poslali predsedstvu SFRJ. Izrazili so ogorčenost in zaskrbljenost zaradi nespoštovanja pobud družbenopolitičnih organizacij Slovenije v zvezi s sojenjem, kot tudi zato, ker vojaški organi vztrajno delujejo na škodo obtožencev. Člani IO so tudi izrazili protest zaradi nedavnega sporočila predsedstva SFRJ v zvezi z rabo slovenščine. Svoje stališče mora predsedstvo SFRJ ponovno proučiti. Po mnenju odbora bo v nasprotnem primeru treba sprožiti pobudo za ustrezen ustavni spor o enakopravnosti slovenskega jezika.

O rabi slovenščine je tudi Društvo slovenskih pisateljev izdalo ostro tiskovno sporočilo, na včerajšnjem zasedanju slovenske skupščine pa so z veliko večino glasov izglasovali sklep, da v skupščinskem razgovoru o sojenju pred vojaškim sodiščem lahko sodelujejo tudi predstavniki Odbora za varstvo človekovih pravic.

Politična in sploh vsakršna klima je torej ta čas v Sloveniji izredno vroča. Sojenje proti štirim obdolženim se je v reakcijah sprevrglo v širše družbeno negodovanje.

Vsadržavni tajnik PSI se je včeraj sestel z voditelji CGIL

Bettino Craxi za iskanje novih poti v odnosih med komunisti in socialisti

RIM — Vsadržavni tajnik PSI Bettino Craxi se je včeraj v spremstvu svojih najbližjih sodelavcev (podtajnika Martellija, Francesca Forteja, Uga Intinija, Gennara Acquavive in Agostina Marianettija) podal na sedež sindikata CGIL, kjer sta ga pričakala glavna voditelja, komunist Antonio Pizzinato in socialist Ottaviano Del Turco. Craxi prihaja v goste ravno v trenutku, ko vira v sindikalnih vrstah nevihta zaradi hudih sporov glede izida pogajanj s Fiatom, ter neposredno pred srečanjem sindikalnih predstavnikov z De Mitovo vlado glede davčne reforme in drugih vprašanj.

Kakorkoli ocenjujemo njegov včerajšnji obisk na domu CGIL, ki mu bosta danes in jutri sledila obiska pri Mariniju in Benvenutu, ne moremo mimo ugotovitve, da gre za pomembno novost na italijanskem političnem prizorišču. Socialistična stranka ima namreč iskati nove poti v odnosih med sindikalno levico, je dejal Craxi svojim sindikalnim sogovornikom ter dodal, da je CGIL obvezen prehod pri iskanju teh poti. Odnosi med komunisti in socialisti so po njegovem mnenju klju-

bovali vsem viharjem in ti odnosi so za PSI pomembni tudi v bodoče, CGIL pa je v tem okviru prav tako pomemben dejavnik, še zlasti, če se bo znala prenoviti. Travmatični spor zaradi Fiat je za Craxija navaden incident, glavna skrb pa mora biti sindikalna enotnost. Med PSI in CGIL je vsekakor več stičnih točk, kot lahko kaže na prvi pogled. Novinarjem, ki so ga v velikem številu pričakali po triurnih pogovorih s Pizzinatom in drugimi sindikalisti, je tudi izjavil, da je sindikat odločilen dejavnik družbenega in demokratičnega življenja. Če želimo trdne družbene vezi in če zahtevamo sodelovanje sindikata pri razvoju države, je med drugim poudaril, potem moramo zagotoviti sindikatom boljše pogoje, kot jih imajo danes.

Tema pogovorov je bilo tudi današnje srečanje sindikatov z vlado. Glede tega je dejal, da so sindikalne zahteve zelo pomembne in da bodo socialistični ministri upoštevali zlasti sindikalne predloge o davčni reformi. Srečanje s Craxijem so predstavniki CGIL zelo ugodno ocenili ter poudarili, da je pokazalo več stičnih točk kot razhajanj.

Z včerajšnjega sestanka med tajnikom PSI Craxijem in predstavnikoma CGIL

Podelili so mu jo včeraj v miramarskem centru

Prof. Brunu Zuminu Diracova nagrada

TRST — Prof. Bruno Zumino, priznan italijanski fizik, ki sedaj poučuje na kalifornijski univerzi Berkeley, je včeraj v Centru za teoretsko fiziko v Miramaru dobil Diracovo nagrado. Podelila mu jo je mednarodna komisija raziskovalcev za njegovo dolgoletno raziskovalno delo. Prof. Zumino ima 65 let, rodil se je v Rimu, poučeval je na raznih univerzah, bil vedno zaposlen z raziskovalnim delom. Dobil je že več laskavih priznanj.

Na včerajšnji slovesnosti, na kateri je bilo veliko študentov iz številnih dežel sveta, je nobelovec Abdus Salam sodelavci počastil z izročitvijo priznanja tudi predsednika in predsednika Sklada za Trst Gianfranca Carboneja. To zato ker sta ustanovi, ki ji predsedujeta, finančno izdatno podprli miramarski center in omogočili njegov razvoj. Prof. Giorgio Rosso Cicogna je povedal, da je bilo doslej v tem centru več tisoč študentov iz vsega sveta. Okrog njega nastajajo še nove znanstveno-raziskovalne ustanove. Tretjih novih centrov. Trst naj bi tako postal eno najpomembnejših italijanskih mest na raziskovalnem polju ter privabljal le italijanske raziskovalce marveč tiste iz številnih de-

Tragedija v Fossalonu Utonila dva Goričana

GRADEŽ — V poznih popoldanskih urah se je na plaži, pri Fossalonu, dogodila tragedija, ki je po dosedanjih ugotovitvah, terjala eno smrtno žrtev, eno osebo pa po grešajo. V razmeroma plitvem morju je utonil 62-letni upokojenec Silverio Baldassi iz Gorice, Ul. Garibaldi 10. Njegovo truplo so že sinoči, nekaj po nesreči, ki se je pripetila okrog 17.30 izvelkli iz vode, nedaleč stran, kjer je prišlo do nesreče. Še zmeraj pa iščejo truplo 17-letnega Stefana Mattiussija iz Zagraja, Ul. Volta 43. Z iskanjem trupla bodo nadaljevali danes.

Po prvih ugotovitvah so Baldassi, Stefano Mattiussi ter njegova mlajša brata stara 14 in 9 let, hodili v morju v neposredni bližini obale v približno meter globoki vodi. Nenadoma naj bi se pogreznil v globoko jamo. Na srečo je tedaj privozil mimo čoln z nemškimi turisti, ki so lahko rešili le mlajša brata Mattiussi, sicer bi bil obračun nesreče še težji. Baldassi je bil do nedavna uslužbenec obmejne policije v Gorici, kjer sta zaposlena tudi njegova sinova. Mattiussi pa je bil dijak.

Tragičnemu dogodku so nedaleč stran prisostvovali tudi Mattiussijevi starši. Na plažo je namreč prišla cela družina, ki se jim je pridružil tudi stari družinski znanec Baldassi.

Gospodarski manevar vzbuja še veliko dvomov in vprašanj Republikanci kritično ocenili vsebino in počasnost pogajanj

RIM — Pogajanja za gospodarski manevar so tik pred zaključkom, pričakati pa bo treba še na predvidoma razgibano razpravo v parlamentu.

Včeraj so se sestali finančni ministri pod vodstvom podpredsednika De Michelisa - predsednik vlade De Mita je bil zadržan drugje - in proučili predloge, s katerimi se bodo predstavili za pogajalno mizo skupaj s Confindustrijo in sindikatom. Po seji je De Michelis povedal le, da je zadeva delikatna, minister za proračun Fanfani pa je pikropostavil, da bo za njeno rešitev potrebna še marsikatera seja. Razprava bo dejansko dolga in naporna, zlasti tisti njen del, ki vsebuje spremembe davka na dodatno vrednost IVA in davka IRPEF. Glede IVA nameravajo spremeniti najnižje alikvote in odpraviti najvišje. Kar se tiče IRPEF pa kaže, da se bo alikvota zmanj-

šala z devet točk na šest. To so seveda samo domneve, ki nimajo trdne podlage tudi zato, ker jih bo moral oceniti sindikat. Slednji pa zahteva, da parlament spoštuje dogovore, ki jih je pred časom sprejel v zvezi z reformo davčne politike, in tudi tiste, ki jih bo sklenil v četrtek, ko se bo sestel petstrankarski vrh.

Prav v večini pa ne manjka zaprednosti; čeprav je minister za finance Colombo zagotovil, da ni prišlo do razhajanj v obravnavi gospodarskega manevara, so republikanci opozorili, da je obravnava površna in nevezana. Republikanci so kritizirali tudi počasnost vlade in poudarili, da so podatki računovodstva zaskrbljujoči. Kljub vsemu pa se vlada ni zavzela za učinkovite ukrepe, saj prevladuje občutek, da gre zgolj za nepomembne popravke in ne

za drastične davčne spremembe, je poudaril La Malfa. Dodal je še, da če se vlada tokrat ne more dogovoriti za ustrezno krčenje javnih izdatkov, je že skrajni čas, da pregleda dokumentacijo komisije Steve. Komisija Steve je namreč ugotovila, da je nujno potrebno selektivno krčenje javnega izdatka in to na raznih področjih. Na podatke komisije Steve se je oprl tudi tajnik liberalne stranke Altissimo, ki je De Miti svetoval, naj odpravi nepotrebne stroške in »napitnine«.

Vlada pa s svoje strani zagotavlja, da bodo ukrepi primerni s potrebami javne finance in da bo gospodarski manevar izvedla v celoti. Tudi podpredsednik De Michelis je zagotovil, da bodo tokrat med tnalom in kladivom davčni utaljevalci, to pa je tako rekoč želja celotne skupnosti.

G. R.

Pogajanja za premirje v Kampučiji

V Džakarti so v teku informalna pogajanja za konec 9-letnega spora v Kampučiji in Indonezijo, ki ju vodita Son Sann (levo) in kampučijski premijer Hun Sen (Telefoto AP)

De Cuellarjeva prizadevanja za vzpostavitev takojšnjega premirja med Iranom in Irakom

NEW YORK — Generalni sekretar OZN Perez De Cuellar je sinoči izjavil, da bodo njegovi pogovori z iranskim zunanjim ministrom dr. Alijem Akbarjem Velajatijem in iraškim zunanjim ministrom Tariqom Azizom, ki se bodo začeli v sredo, trajali predvidoma teden dni. Ameriški predsednik Reagan pa je izjavil, »da so se ZDA pripravljene začeti pogovarjati z Iranom, če je tudi Iran za to«.

Oddvojeni pogovori zunanjih ministrov Iraka in Irana z generalnim sekretarjem OZN (Iran namreč še vedno zavrača neposredne pogovore z Irakom), bodo obsegali razpravo o uresničitvi 10 točk, ki jih vsebuje resolucija Varnostnega sveta 598. Najpomembnejše točke so: določitev dneva »D«, ko bo premirje začelo veljati, umik vojsk obeh držav na mednarodno priznane meje, izmenjava vojnih ujetnikov, ustanovitev mednarodne komisije, ki bo poskušala ugotoviti krivca za vojno, problematika »trajnega in pravičnega miru« (omenjena točka zajema v bistvu problematiko sprazuma o nenapadanju), vprašanje gospodarske obnove in varnost (posebej plovbe) v Perzijskem zalivu.

Premirje med obema državama je po besedah generalnega sekretarja OZN »samo prvi korak na poti do miru, ne pa končni cilj bližnjih pogovorov«, čeprav bo trenutno najpomembnejša naloga določitev dneva, ko bo premirje stopilo v veljavo. Po De Cuellarjevem mnenju bo premirje na iransko-iraški fronti začelo veljati v 10 do 12 dneh.

Iraški veleposlanik v OZN Mohamed Kittani je včeraj izjavil, da se bodo iraške sile umaknile z iranskega ozemlja do torka popolnoma. Iraški predstavniki še vedno izražajo sum, da poskuša Iran doseči samo premirje ne pa tudi trajnega miru. S tem opravičuje-

jo tudi zadnje ofenzivo na fronti, s katero poskuša Irak doseči boljši pogajalski položaj. Generalni sekretar OZN Perez De Cuellar se sicer vzdržuje vsakega komentarja o vzrokih za vojno in sedanjem položaju na fronti, predstavniki nekaterih zahodnih držav članic Varnostnega sveta pa poudarjajo, da bo Irak verjetno potrebno vsaj interno spomniti na to, da nosi večji del krivice za začetek vojne, pa tudi za uporabo bojnih plinov, kar je po mednarodnem pravu izrecno prepovedano.

V Teheranu se trenutno mudita dve misiji svetovne organizacije - prvo vodi poveljnik mirovniških sil OZN na Bližnjem vzhodu, norveški general Martin Vadset, pogovarja pa se o nadzoru na premirja in umiku obeh vojsk na mednarodno priznane meje, drugo, ki bo poskušala ugotoviti število vojnih ujetnikov v obeh državah pa vodi belgijski general Rene Bats. Predvideno je, da bosta obe komisiji v drugi polovici tedna na obisku v Iraku. Ker obe komisiji v skladu s pravili OZN potujeta z normalnimi komercialnimi linijami, se utegne njuno delo za nekaj dni zavleči.

Eno izmed vprašanj, ki lahko ogrozi celotno mirovno operacijo, je ali bo OZN lahko zanjo zagotovila ustrezna finančna sredstva. OZN bo namreč v začetku oktobra ostala brez denarja, predvsem zato ker ZDA nečejo poravnati svojih finančnih obveznosti do proračuna svetovne organizacije. Reaganova administracija dolguje OZN približno 467 milijonov dolarjev v obliki letnega prispevka k proračunu in 65 milijonov dolarjev za izvajanje mirovniških operacij v preteklosti, oziroma približno dve tretjini vseh neporavnanih obveznosti do proračuna OZN.

Predvideno je, da bo izvajanje premirja na iransko-iraški fronti nadzorovalo približno 250 pripadnikov mirovniških sil. Konec preteklega tedna je De Cuellar med posvetovanji v Varnostnem svetu, zaprosil tudi Jugoslavijo naj k temu kontingentu prispeva 10 do 15 častnikov.

Trenutno so opazovalci OZN na Bližnjem vzhodu, Cipru in Afganistanu. V prihodnjih mesecih bo svetovna organizacija morala poslati svoje opazovalce razen v Perzijski zaliv, verjetno tudi v Namibijo, Zahodno Saharo in Kampučijo. Ker je izčrpan tudi rezervni sklad OZN, bo generalni sekretar v primeru, če ZDA ne poravnajo svojega deleža, že v začetku oktobra prisiljen države članice zaprositi, naj vplačajo svoj prispevek za naslednje leto. Ena izmed možnosti je tudi, da bi se svetovna organizacija zadržala na svetovnem tržišču kapitala, vendar pa bi to terjalo spremembo ustanovne listine, ki OZN prepoveduje vsako zadolževanje.

Nov element sedanjega dogajanja je tudi pripravljenost ZDA, da se začne z Iranom znova pogovarjati. Ameriški predsednik Reagan je včeraj izjavil, »da so se ZDA pripravljene pogovarjati, če je tudi Iran zato«, vendar pa ne bodo napravile prvega koraka v tej smeri. Po besedah državnega sekretarja Shultzja so ZDA nedavno navezale posredni stik z iranskim vodstvom preko Švice, ki zastopa ameriške interese v Iranu. Zaenkrat ni posebnih možnosti, da bi že med sedanjim bivanjem iranskega zunanjega ministra v New Yorku, prišlo do prvih uradnih pogovorov med obema državama. Kljub temu pa se v Washingtonu krepi prepričanje, da bo Iran pristal na postopno normalizacijo odnosov.

UROŠ LIPUŠČEK

Sardinski dnevnik zavrnil objavo izsiljevalnih zahtev

CAGLIARI — Ugrabitelji rimskega podjetnika Romana De Angelisa, ki so ga ugrabili v začetku junija, so se ponovno oglasili. V uredništvo sardinskega dnevnika »La nuova Sardegna« so poslali pismo z zahtevo, da ga celoti objavijo. Pismo je pod pritiskom ugrabiteljev lastnoročno napisal De Angelis, v njem pa so navodila za plačilo odkupnine oziroma za njegovo osvoboditev.

Glavni urednik dnevnika in uredniški odbor sta odločila, da pisma ne bodo objavili, pač pa da pustijo na okvir s pripisom. V pripisu urednik piše, da »La nuova Sardegna« ne bi klonila pod tako podlim izsiljevalni zlikovcev, kot ni tega storila nikoli prej. V bistvu pa gre tudi za izvajanje navodil preiskovalnega sodnika, ki je že pred časom, sporazumno z ugrabiteljevimi sorodniki odločil, da menjalno in dejansko osamijo ugrabitelji ki zamaščejo alibi za tako nečloveško dejanje. Ugrabitelji so že pred nekaj tednom poslali uredništvu dnevnika pismo z različnimi zahtevami, ki so grozljivi. Med drugim so zagrožili, da se bodo družini De Angelis maščevali, seveda v primeru, da do objave niso udeleženi, s tem pa so potrdili, da se zaradi težavnih stikov s sorodniki nahajajo v hudi dilemi.

Podpora rebalansu vendar s pripombami

LJUBLJANA — Delegati skupščine Slovenije so včeraj nadaljevali 20. julija prekinjeno zasedanje in razmeroma hitro končali začetno delo. Podprli so osnutek zakona o rebalansu zveznega proračuna, vendar z resnimi pripombami, na katerih se bodo ob usklajevanju tega dokumenta gotovo lomila kopja.

Slovenski delegati menijo, da proračun ne sme preseči okvirov dogovorjene gospodarske politike za letošnje leto. Po drugi strani pa menijo, da bi manjkajoča sredstva za financiranje JLA dali kasneje, oziroma s ponovnim rebalansom proračuna federacije. Četudi nekoliko sporna, je včerajšnja podpora vendarle korak naprej z ozirom na mnenje delegatov na prvem delu zasedanja skupščine. Takrat so delegati zborov občin, ki niso bili zadovoljni z argumenti predsednika republiškega izvršnega sveta Dušana Šinigoja, zavrnili podporo rebalansu, enako pa so menili tudi delegati zborov združenega dela. Med tem so delegati očitno spoznali še nove argumente, še posebej v zvezi z namensko proizvodnjo gospodarstva v Sloveniji, in včeraj ublažili svoj odnos do predlaganega rebalansa.

Delegacija SFRJ v Avstraliji

SYDNEY — Blagovna menjava med Avstralijo in Jugoslavijo je izziv in možnost za razširitev in povečanje gospodarskega sodelovanja med državama. Pri tem ima velik pomen skorajšnja ustanovitev skupnega komiteja za gospodarsko in tehnološko sodelovanje, je v Melbournu povedal namestnik ministrskega predsednika avstralske države Victoria Robert Fordham na srečanju jugoslovanskih in avstralskih gospodarstvenikov, ki sta ga organizirali Zveza za gospodarska zbornica in avstralska agencija za napredek trgovine »Austrade«.

Predsednik elektronske industrije Niš je prediagal, naj začne z ustreznim avstralskim partnerjem izdelovati inkubatorje za prezgodaj rojene otroke in sicer z enako višino vlaganj in dobička. Direktor znanstveno raziskovalnega inštituta Jožef Stefan v Ljubljani, dr. Tomaž Kalin je avstralske znanstvenike povabil k sodelovanju v raziskavah v biomedicini. Še posebno pozornost avstralskih udeležencev je pritegnilo sporočilo profesorja doktorja Zajca s fakultete za elektroinženirstvo v Ljubljani o rezultatih raziskav zdravljenja poškodovanih mišic. (dn)

Stavka indijske policije

Enote indijske obmejne varnostne službe so posegle, da bi prekinile stavko in upor lokalne policije iz Džurata (Telefoto AP)

Politecnico: omejen vpis

RIM — Pred kratkim so se na znani milanski univerzi Politecnico odločili za omejitev števila vpisanih. Namesto običajnih sprejemnih izpitov pa so določili »geografsko zaprtost« študentov. Vpisali se bodo skratka lahko le študentje, ki bivajo v Lombardiji.

Ukrep rektorja Politecnica Emilia Masse, ki bo pristopil 1.500 študentov k menjavi inštituta, je sprožil po celi Italiji val ogorčenja in polemik. Milansko univerzo obtožujejo, da je sprejela ukrep, ki ni ustaven, ki je diskriminacijski in celo rasistični. Odgovorni pri Politecnico so na tiskovni konferenci obrazložili razloge za to dejanje. Po njihovem je bil ukrep neobhodno potreben, češ da ne razpolagajo z dovoljšnjim prostorom, poleg tega pa je tudi število prijavljenih sorjev prenizko. Ukrep bo sicer veljal le za šolsko leto 1988/89.

Medtem pa se politične sile že obračajo na ministrstvo šolstva Giovannija Gallonija. Demoproletarska poslanka Patrizia Arnaboldi je ministra vprašala, »kako nameravate ukrepati, da bodo vsem italijanskim državljanom, ki ne živijo v določenih pokrajinah Lombardije, zagotovljene enake pravice.« Ko pa minister ne bi posegel, se Arnaboldijeva sprašuje, če bo za vpis na Politecnico dovolj »imena« mater iz Milana, prebrati vsa dela Giannija Brere, biti najvišja jač Milana ali Interja ali pa znati na pamet nekatere pesmi Carla Porte. Mar ni dovolj biti državljani republike, katere ustava zagotavlja vsem, ne glede na kraj rojstva, pravico do študija? (ag)

V Italiji vlada kult nepotrebnegega

RIM — Italijani stremijo za tem, da bi si uredili čim ugodnejše in čim lažje življenje. Raziskava, ki jo je CENSIS pravkar objavil na Arhivu raziskav dokazuje, da se v Italiji razvija svojevrsten kult nepotrebnegega, brez katerega se menda ne more shajati. Naj si bo zaradi širjenja blagostanja (vsaj v nekaterih družbenih plasteh) ali zaradi masivnih prepričevalnih akcij medijev, Italijani kupujejo ogromno artiklov, ki jim pomagajo, da si zagotovijo »boljše življenje«.

Kakovostna in peneča se vina so priboljški, ki si jih privoščijo 53,2 odst. Italijanov. Tudi eksotično sadje gre izvrstno v prodajo, pa čeprav vsako leto uničujemo tone domačega sadnega pridelka. Italijani pa so še pose-

sebnost navdušeni, ko je treba seči v žep za nakup »avtorskih« oblačil.

Višji življenjski standard predpostavlja kajpak tudi rojstvo novih meril udobja. Mnogi (od 20 do 40 odst. prebivalstva) si kupujejo srajce in obleke krojene po meri, sleherni »mise« pa zahteva primerne čevlje, pas in torbico.

Tudi nakup pohištva teži k povečanju udobja v družinskem okolju, velikega pomena pa so estetske postavke, saj je kar 19,4 odst. Italijanov priznalo, da se je za nakup odločilo, ker se je novi kos pohištva sijajno ujemal z ostalo garnituro. Podobno se dogaja tudi na področju turizma. 59 odst. Italijanov si je lani privoščilo nekaj tednov letovanja.

Raziskava CENSIS je vsekakor odkrila tudi senčno plat medalje, saj se je izkazalo, da imajo Italijani tudi kopico skrbi in dvomov. Več kot polovica intervjuvancev (53 odst.) je priznala, da se boji boleznij, ki jih močno pa je tudi predstavnost tistih, ki jih skrbi možnost nizke oz. nezadostne pokojnine.

Vsesplošno praznovanje novega letovanja »kazi« doprinosi 30 odst. prebivalcev, ki si ne morejo privoščiti niti najnujnejšega. Sem spadajo predvsem ostarele osebe, ki stanujejo pretežno v manjših in oddaljenih krajih. Na njihovih mizah najbrž ni mangov, penečih se vin in podobnih dobrin, za katere se tako navdušujejo Italijani, ki imajo (tudi kaj malega) pod palcem.

Kneževič in Frelih gosta KZ Za večje sodelovanje na kmetijskem področju

Gosta iz Slovenije obiskala kmetijske obrate v FJK

Posnetek z obiska v zajčereji Milič v Repniču

TRST — Predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo SR Slovenije inž. Milan Kneževič in predsednik Združene zveze Slovenije Leo Frelih sta bila v ponedeljek in včeraj gosta slovenske Kmečke zveze. Prvi dan obiska sta se pogovarjala s predstavnikoma slovenskega gospodarstva iz Beneške Slovenije, obiskala zajčerejo v Lombaiju in zadržno mlekarino v Ažli, popoldne pa sta bila gosta pokrajinskega odbora SKGZ za Goriško. Ogledala sta si zadržno klet v Števerjanu in zajčerejo v Sovodnjah. Včerajšnji dan pa je izpolnil intenziven program ogledov nekaterih kmetijskih posestev in zadrug na Tržaškem, od kmetije Antonič v Cerovljah, vinogradniškega posestva Lupinc v praprotu, zadržnih hlevov v praprotu in »Dolga krona« v Dolini, cvetličarskega posestva »Pertot« na Proseku, zajčereje Milič v Repniču do vinogradnika »Parovela« v Mačkoljah; ob koncu pa sta se gosta iz Slovenije srečala z odborniki Kmečke zveze na »osmici« pri predsedniku zveze Alfonzu Guštinu.

Tokraten obisk je imel kot tudi vsa dosedanja (predsednik Leo Frelih je pogost gost tukajšnje Kmečke zveze in posameznih zadrug, predsednik komiteja Milan Kneževič pa je bil tu tudi pred dvema letoma) dvojen namen: da ocenijo dosedanje oblike sodelovanja, ki je izraženo predvsem v strokovni pomoči slovenskih kmetijskih ustanov tukajšnjemu kmetijstvu (strokovni tečaji, izmenjava izkušenj), nastopi slovenskih kmetov iz Italije na slovenskih kmetijskih manifestacijah (itd.) in obratno; neposredno seznanjanje s položajem kmetijstva v Italiji, z odnosom EGS, italijanske države in deželne vlade do kmetijstva kot izkušnja, ki jo velja soočiti z jugoslovansko in slovensko prakso. (ig)

Na Sežanskem stanje velike požarne nevarnosti

SEŽANA — Štab za civilno zaščito v sežanski občini je v ponedeljek razglasil »stanje velike požarne nevarnosti v občini Sežana«. Vroče, sušno obdobje je namreč ustvarilo prav idealne pogoje za travniške in gozdne požare in eden večjih se je pred dvema dnevoma razplamtel na mejnem območju med Orlekom in Golim vrhom, ko je pogorelo več kot 30 ha površine, v boju z ognjem pa je bilo vsega 170 gasilcev, vojakov, občanov in celo helikopter RSNZ, od koder so precej prispevali k usmerjanju akcije.

Od ponedeljka dalje je na Krasu prepovedano kuriti na prostem, v stalni, popolni pripravljenosti je vseh 9 gasilskih društev, posebej se bodo pripravili po vseh enotah oziroma štabih CZ v krajevnih skupnostih ter v ozdih, v občinskem centru za obveščanje (tel. 72-985 in 73-168) je uvedeno posebno dežurstvo, z jutrišnjim dnevom bosta po občini začeli krožiti dve protipožarni patrulji, v vseh KS pa morajo poskrbeti tudi za dodatno zavarovanje morebitnih pogorišč, saj se je v zadnjih dneh večkrat pripetilo, da je zaradi specifičnih pogojev na istem mestu požar ponovno izbruhnil. V bližini Lipice, denimo, kar trikrat, v bližini Vavre in Barke štirikrat itn.

Dodajmo še, da v občinskem štabu za CZ ocenjujejo, da že nekaj let ni bilo tako »primernih« pogojev za širitev požarov, saj v tej suhi vročini borovci in brinje »hlapijo« in v zrak prihaja večja količina eteričnih olj, ki v stiku z ognjem povzročijo prave eksplozije. Zato na Krasu pozivajo k veliki resnosti v ravnanju z ognjem, prepovedujejo uporabo ognja na odprtem, kajti neprevidnost in malomarnost sta najpogostejša vzroka za požare, ki so lani - upoštevač dolgoročne posledice - povzročili za 100 milijonov škode, če je škoda v naravi moč vrednotiti.

DUŠAN GRČA

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Obstaja tudi manjšinska utopija: HUTERITI

V literaturi o manjšinah obstaja glavna ločnica med klasičnimi manjšinami evropskega tipa, kakršna smo tudi Slovenci v Italiji, in pa novejšimi manjšinami, ki so proizvod sodobnejših selitvenih gibanj, do katerih je prišlo v najrazličnejših okoliščinah. Nekateri od teh manjšin pa so tako samosvoje, da jih je težko, pravzaprav skoraj nemogoče vključiti v kateri koli okvir. Ena od teh izjemnih manjšin je pred kratkim postala zelo znana, ker so jo kot »laboratorijski vzorec« raziskali različni strokovnjaki: ekonomisti, demografi itd.

Ta manjšina je znana z imenom Huteriti in šteje približno 22.000 članov, razpršenih na obeh straneh meje med Kanado in ZDA. Lahko bi jo imeli za »utopično« manjšino, ker je nastala iz stare utopije in ker njen opis vzbuja res pravi občutek, da so utopije še možne in da dejansko obstajajo.

Huteriti so verska manjšina, ki je nastala v viharni dobi pred 450 leti, ko je Evropo zajel val verskih reform, od katerih je najbolj znan predvsem protestantizem. Med raznimi drugimi variantami oporečniških verskih smeri je nastalo tudi gibanje izredno radikalnih protestantov, ki so versko obnovili razviti do skrajnih družbenih in gospodarskih posledic. Po njihovem nauku naj bi se pravi verniki ravnali izključno po bibliji in osnovna celica nove družbe naj bi bila trdna in stroga skupnost vernikov. Taka izbira pa bi morala biti zavestna, zato so zavračali krst dojenčkov in ponovno kristili odrasle; zaradi te značilnosti je ta verska ločina dobila ime anabaptisti.

Ker so zanikali vsako versko oblast, so jih preganjali tako katoličani kot protestanti. Preživeli ločine so danes znane po imenih svojih voditeljev in vzornikov. Tudi Huteriti so dobili ime po reformatorju Jakobu Hutterju, po

rodu iz današnje Južne Tirolske. Tudi izvorno jedro Huteritov je bilo iz te dežele, zato še danes celotna manjšina govori nekdanje tirolsko narečje. Po raznih preganjanjih se je ta sekta leta 1874 preselila v ZDA in tam kljub povsem drugačnim načelom ameriške družbe uspešno preživela do današnjih dni. Pravzaprav manjšina ni samo preživela, ampak je dosegla tudi izreden razvoj tako v številčnem kot v gospodarskem smislu; od tod zanimanje ekonomistov in demografov za »huteritski« model razvoja.

Glavna značilnost njihovega življenja je popolna osamljenost, odrezanost od okoliškega sveta. Z verskimi argumenti in prijemi Huteriti odklanjajo celotni moderni svet, njegove vrednote in dosežke. Izolirano lahko živijo, ker so skoro vse njihove skupnosti pravzaprav kolektivne kmetijske naselbine, ki v glavnem le prodajajo izdelke in pridelke zunanjemu svetu, od njega pa sprejemajo zelo malo. Radio in televizija nimata vstopa v ta naselja, le nekaj tehnike, ki je njihovih obrtnikov nikakor ne morejo nadomestiti z znanjem, ki so ga pred pol tisočletja zbrali njihovi tirolski tisci.

Poleg jezika so ohranili tudi obleke (ki si jih teko sami), tip bivališč in sploh celotno kulturo. Vsak zemeljski užitek imajo za greh, zato ni ne glasbe ne tobaka. Avtomobil lahko vozi le, kdor se ni bil krščen. Vse se vrte le okoli dela in molitve. Način življenja v skupnosti je prav tako dosledno izpeljan, vsi delajo po svojih močeh, kuhinja je skupna (moški pri jedi sedijo ločeni od žensk, ravno tako otroci v šoli). Pri vzgoji so morali popustiti kanadski zahtevi, da poleg k lastnemu pouku hodijo otroci tudi k pouku »zunanjih« učiteljev.

Najpomembnejša trenutka v življenju skupnosti sta krst in poroka. Glede poroke je zanimivo, da poteka po biblijskih navodilih: posrednik izbere nevesto ženinu iz drugega huteritskega naselja in dekle se leto dni kasneje preseli v novo skupnost. Tu se hitro najde, kajti Huteriti nimajo le v vseh svojih središčih enakega »dnevnege reda«, ampak so celo naselja zgrajena po istem vzorcu. Ob teh skopih podatkih ni težko razumeti, kako je mogoče, da imajo huteritske žene povprečno po skoraj deset otrok in da se zato skupnost zelo hitro množi. Verjetno obstajajo tudi znotraj te skupnosti generacijski problemi, a vsi opisi Huteritov o tem doslej molčijo in širijo mit o »utopični« neuničljivi in nepodkupljivi zvestobi izhodiščnim načelom.

Vzrok za naglo širjenje huteritskih naselij je tudi v pravilu, da njihovo naselje ne sme šteti več kot 125 prebivalcev. Ko se bliža ta meja, mora skupnost kupiti nekeje novo zemljo za novo naselje, ki ga skupaj z drugimi Huteriti v vzorni usklajenosti zgradi v rekordnem času. Kaže, da so ekonomsko dovolj uspešni, da nimajo problemov z nakupom novih zemljišč, ki jih v Kanadi še ne manjka. »Prekipevajoča« skupnost si nato razdeli premoženje na dva povsem enaka dela in z žrebom določi, katera polovica ostane. Zaradi naglega naraščanja prebivalstva so take cepitve nujne vsakih 15 do 20 let.

Nedvomno zanimiva in uspešna skupnost, ampak razen utopije se od nje nimamo veliko naučiti.

Komunisti za soočanje s socialisti

TRST — Pogajanja za oblikovanje politične večine na Deželi se niso še premaknila z mrtve točke. Včeraj zvečer sta se v Vidmu spet sestali delegaciji Krščanske demokracije in PSI, od danes dalje pa bodo na sporodu bilateralna srečanja med bivšimi zavezniki šeststranske koalicije. Govori se, da se bo v primeru političnega sporazuma deželni svet sestal v ponedeljek, 8. avgusta.

Včeraj se je medtem sestalo deželno tajništvo KPI, ki je izdelalo programsko platformo za izvolitev novega deželne odbora. Komunisti poostavljajo v ospredje kočljiva vprašanja zaščite okolja, zdravstva, socialnega skrbstva ter družbenega in gospodarskega razvoja manj razvitih področij. KPI se bo tudi zavzemala za odkrito politično soočanje z vsemi demokratičnimi silami, posebno pa s socialisti.

Kljub suši je v Istri vode (zaenkrat) dovolj

KOPER — Sušno obdobje v Slovenskem primorju, kjer že več kot mesec dni ni bilo »pravega« dežja, je zemljo že tako izsušilo, da so nekateri kmetje že kar v skrbeh zaradi suše. Zaenkrat še brez večjih skrbi in težav pa so pri Rižanskem vodovodu, saj težav v oskrbi z vodo - v tem času so lani že veljale nekatere omejitve v porabi - (še) nimajo.

Dnevna poraba vode na Obali se trenutno giblje med 40 in 43 tisoč kubičnimi metri, kar je manj od lanskega leta, s novimi zmogljivostmi pa bi lahko v omrežje Rižanskega vodovoda pošiljali celo 50 tisoč kubičnih metrov vode. Zaenkrat takih potreb še ni, pa tudi iz izvira Rižana v omrežje »pošiljajo« običajnih 200 litrov vode v sekundi, čeprav je po novem zmogljivost ob polni obremenitvi kar 300 litrov vode v sekundi. Le v Sečovljah so opazili, da eden od dveh izvirov usiha, vendar zadeve še niso kritične in od tod v omrežje še vedno priteka običajnih 100 litrov vode v sekundi, po-

vpredno 200 litrov v sekundi pa dobivajo iz Gradol.

Osrednji izvir v Istri (Gradole) še vedno daje 1000 litrov vode v sekundi, vendar, kot nam je povedal direktor Istrskega vodovoda Buzet Stjepan Sulimaneč, izvir polagoma »peša«. Še pred dobrim tednom so na izviru imeli okrog 300 litrov vode v sekundi viška (preliva, ki izteče v Mirno), danes pa preliva ni več in te dni bodo brččas že vključili sistem Bulaž (pri Istrskih Toplicah), od koder bodo »pošiljali« vodo na izvir Gradole in z dodatnimi 110 do 130 litrov vode v sekundi ohranili sedanjo izdatnost izvira Gradole. Jutri pa bodo pri Istrskem vodovodu poskusno pričeli iz jezera Bunitonga pošiljati okrog 300 litrov vode v sekundi proti Beramu in Čizam, od koder naj bi tudi (po podzemni poti) pritekla voda do izvira Gradole. Zaenkrat bojzani, da bi vode zmanjkalo, ni, so optimisti pri Istrskem vodovodu.

D. G.

Iz Tipane v Novo Gorico

NOVA GORICA — Te dni sta bila na obisku v Novi Gorici župan občine Tipana Armando Noacco in občinski svetovalec Sandro Pascolo. Sprejel ju je predsednik občinske skupščine Albert Bevič ter ju seznanil z družbeno in gospodarsko stvarnostjo občine Nova Gorica, ki namenja veliko pozornost tudi sodelovanju z obmejnimi kraji v Italiji.

Sodelovanje se v zadnjem času širi tudi na obmejne občine v videmski pokrajini.

Tako so prebivalci Krajevne skupnosti Grčna v Novi Gorici že navezali nekaj stikov s Tipanci in želja je, da bi se sodelovanje v bodoče poglobilo.

Prav v tem smislu je razumeti tudi nedavni obisk dveh predstavnikov občine Tipana v Novi Gorici. Bil je to tudi prvi obisk predstavnikov te občine v Novi Gorici.

COLLEEN McCULLOUGH

Prevedla Breda Konte

37.

»Tim, zakaj mi ne poveš, čemu si tako nesrečen?«
»Zaradi moje Dawnie, Mary. Kmalu bo odšla in ne rad bi, da bi še pogosto videvali. Nočem, da bi Dawnie odšla, rad bi, da bi še naprej živela pri nas!«

»Razumem.« Zgledala se je v strmeče, modre oči. »Se bo poročila, Tim? Mar zato odhaja proč od doma?«
»Ja, toda jaz nočem, da se poroči in da odide!« je kljubovalno vzkljnil.

»Tim, ko boš živel svoje življenje, boš ugotovil, da je življenje sestavljeno iz srečanj, spoznavanj in slovesov. Včasih imamo ljudi, ki jih srečamo, radi, včasih jih nimamo, tega najvažnejše v življenju je, da jih spoznavamo, zaradi tega ostajamo ljudje. Veš, veliko let tega nisem hotela priznati in nisem bila zelo dober človek. Potem pa sem spoznala tebe, in to je nekako spremenilo moje življenje. Postala sem boljši človek.«

»Toda slovesa, Tim! Oh, ta so najtežja, človek jih sprejema z največjo grenkobo, posebno če smo ljubili. Slovo bilo. Nekaj je odšlo iz našega življenja, del nas je izgubljen in tistega dela ni nikoli več moč najti in vstaviti nazaj. Toda slovesov je veliko, Tim, ker so prav tako del življenja,

kot srečanja in spoznavanja. Ti se moraš spominjati tega, kako si poznal Dawnie, ne pa žalovati zato, ker se boš moral ločiti od nje, kajti slovesu se ne da izogniti, od tega mora priti. Če se boš raje spominjal tega, kako si jo poznal, kot pa žaloval zaradi njene izgube, te ne bo tako bolelo.«
»Tole je bilo veliko predolgo in preveč zapleteno in ti nisi razumel niti besede, kajne, ljubček?«
»Zdi se mi, da sem nekaj razumel, Mary,« je resno odgovoril.

Zasmejala se je in tako je izgubil še zadnji delček čarobnega trenutka. Počasi ga je spustila iz objema. Vstala je, segla z rokama k njemu in ga potegnila kvišku.

»Mary, mar to, kar si mi povedala, pomeni, da se bom moral nekega dne posloviti tudi od tebe?«

»Ne, razen če boš hotel, da odidem ali pa če bom umrla.«

Ognja sta ugasnila, iz njiju se je vijugasto dvigal le še dim in na plaži je nenadoma postalo zelo hladno. Mary se je zaradi mraza stresla in se objela z obema rokama.

»Daj, vrniva se v hišo. Tim. Tam je toplo in svetlo.«

Zadržal jo je in se zastrmel v njen obraz s strastno gorečnostjo, ki je bila sicer povsem tuja. »Mary, vedno sem si želel zvedeti, vendar mi tega nihče noče povedati! Kaj pomeni umreti, umiranje in mrtev? Gre pri vsem tem za eno in isto stvar?«

»Ja, vse je povezano z isto stvarjo.« Prijela ga je za roko in prisnila njegovo dlan na njegove prsi, tik nad levo bradavico. »Čutiš, kako ti bije srce, Tim? Čutiš razbijanje pod svojo dlanjo? Kar naprej se nadaljuje, nikdar se ne ustavi.«

Presenečeno je prikimal. »Ja, čutim ga, res ga čutim!«
»Torej, dokler ti srce takole bije, lahko vidiš, slišiš, se sprehajaš naokrog, se smejiš in jočeš, ješ in piješ in se zjutraj zbudiš in občutiš sončno svetlobo in veter.«

»Kadar govorim o življenju, imam v mislih prav to gledanje in poslušanje, sprehajanje, pa jok in smeh. Toda sam si videl, da se stvari postarajo, iztrošijo ali pa razbijajo, kaj ne? Samokolnica, na primer, ali pa mešalec betona? No, tako se tudi mi vsi, ki nam srce bije pod rebri — in s tem mislimo res prav vsi. Tim — počasi postaramo, utrdimo in iztrošimo. Počasi se pokvarimo in tisto razbijanje, ki ga čutiš, se ustavi, tako kot ura, ki je nihče ni navil. To se zgodi vsakomur izmed nas, ko pride njegov čas. Nekateri med nami se hitreje obrabijo kot drugi, nekateri se ustavijo po nesreči, na primer, če se zruši letalo ali kaj podobnega. Nihče izmed nas ne ve, kdaj se bomo ustavili, tega se ne da ne nadzorovati, ne napovedati. To se enostavno zgodi nekega dne, ko smo iztrošeni in preveč utrujeni, da bi še naprej živeli.«

»Kadar se ustavi srce, Tim, se ustavimo tudi mi. Potem ničesar več ne vidimo in ne slišimo, ne hodimo naokrog, ne jemo, ne moremo se smejeti niti jokati. Takrat smo mrtvi, Tim, nič več nas ni, ustavili smo se in drugi nas spravijo pod zemljo, kjer lahko v miru počivamo za vse večne čase.«

»To se zgodi nam vsem in ni nič kaj takega, da bi se moral bati, ne more nas prizadeti. Tako je, kot bi šel človek spat in se nikoli več ne bi prebudil, in kadar spimo, nas nič ne more prizadeti, kaj ne? Lepo je spat, pa naj bo v postelji ali pod zemljo. Dokler živimo, moramo uživati življenje in ne sme nas biti strah smrti, ko pride naš čas, da se ustavimo.«

Knjiga je pred kratkim izšla pri ZTT v zbirki »Prevodi«

Krajevni sindikati za pravično reformo davčnega sistema

Tržaška tajništva sindikatov CGIL, CISL in UIL so skupno proučila sindikalni spor, ki je nastal zaradi davčne reforme, in predloge, ki so jih dala s tem v zvezi vsedravnna tajništva sindikatov. Tržaške sindikalne federacije so izdale tudi skupno tiskovno sporočilo.

Pokrajinski sindikati, je v njem rečeno, odklanjajo vsakršno pobudo, ki ne temelji v volji, da bi prišlo do resnične davčne reforme. Sindikati v bistvu zahtevajo temeljito spremembo italijanskega davčnega sistema, skratka reformo, ki ne bi spremenila le obrobni postavk in členov, kar je najvažnejše, pa bi pustila nespremenjeno (v Italiji imamo vrsto mojstrov za tovrstne reforme).

Sindikati zahtevajo, da bi nov davčni sistem pravično porazdelil bremena. Zato bi morali spremeniti davčni sistem za samostojne delavce, povišati bi morali obdavčljivo osnovo in seveda obdavčiti finančne in nepremičninske rente. Nov sistem bi moral preprečiti državljanom, da se z najrazličnejšimi triki izognejo plačevanju davkov.

V tiskovnem sporočilu, ki so ga izdale sindikalne organizacije, je nadalje rečeno, da so se krajevni predstavniki omenjenih sindikatov srečali z občinskim odbornikom za finance, s finančnim intendantom, s poveljnikom finančnih stražnikov in predsednikom INPS. Na podlagi omenjenih pogovorov sindikati zahtevajo, naj se na občinski in pokrajinski ravni zapolnijo prazna mesta v organiki omenjenih ustanov. Ponekod je zaposlena komaj polovica predvidenih delavcev.

CGIL, CISL in UIL se med drugim zavzemajo za večjo avtonomijo posameznih uradov, ki izvajajo davčno kontrolo. Poleg tega nameravajo predlagati državnim in deželnim oblastem, naj dodeljujejo podpore le tistim podjetjem, ki redno plačujejo davke.

Vsekakor bitka za davčno reformo ne bo lahka, saj gre za področje, kjer se bijejo veliki interesi. Najlažje je obdavčiti odvisne delavce, ki nimajo možnosti, da bi prikriji dejanske zasluge. Neodvisni delavci, trgovci, podjetniki itd. si pomagajo s strokovnjaki, ki služijo svoj vsakdanji kruh tako, da iščejo in tudi najdejo najrazličnejše pomanjkljivosti v obstoječem sistemu.

Pomembno vprašanje za vso devinsko-nabrežinsko občinsko skupnost

O razvoju Sosljanskega zaliva bo govor v začetku septembra

PSI za jasne politične sporazume

Devinsko-nabrežinski občinski svet bo šele septembra vzel v pretres varianto občinskega regulacijskega načrta o turističnem razvoju Sosljanskega zaliva. Tako so se soglasno sporazumeli na zadnji občinski seji, potem ko so se komunisti in socialisti pritožili, da so dokument prepozno prejeli v roke ter da dejansko niso imeli časa za njegovo poglobitev. Župan Bojan Brezigar je v imenu občinske uprave pristal na to odločitev.

Osnutek urbanistične variante je izdelal arhitekt Mario Dolce, spremno poročilo pa je na zadnji občinski seji prebrala odborica za urbanistiko Rita Contento (KD). Sosljanski zaliv je, kot znano, last družbe Finsepol, ki jo vodi Quirino Cardarelli. Globalni načrt za turistični razvoj Sosljanskega zaliva in bližnjega zapuščenega kamnoloma, ki se razprostira proti Botanjku (Costa dei Barbari), je po nalogu družbe Finsepol pripravil arhitekt Renzo Piano.

Na sliki: Pogled na Sosljanski zaliv.

V devinsko-nabrežinski občini so socialisti od letošnjega marca v opoziciji. V občinskem svetu imajo od takrat le dva svetovalca, tretji, Igor Tuta, je namreč odstopil iz stranke in sedaj kot neodvisni podpira koalicijo, ki jo vodi župan Brezigar. Do odstopa PSI iz občinskega odbora je prišlo zaradi polemik, ki so nastale ob kočljivem vprašanju županske "stafete". Odbor trenutno lahko računa le na podporo polovice svetovalcev (petih demokristjanov, treh predstavnikov Slovenske skupnosti, zelenega Certu in neodvisnega Tute), v opoziciji pa so komunisti, socialisti, MSI in LpT.

Rino Caldi, dolgoletni svetovalec, podžupan in odbornik, je zastavil vprašanje Craxijeve stranke v devinsko-nabrežinski občini. Vprašali smo ga za mnenje o upravnih in političnih perspektivah v tej zelo zapleteni občinski stvari. »Nihče nam ne more očitati, da nismo v teh letih pokazali čuta odgovornosti pri upravljanju te Občine, in to vse od leta 1964. Zato smo tudi v bodoče pripravljani na sodelovanje, z jasnimi programi in obvezami ter predvsem pod pogojem, da se bodo vsi držali sprejetih sporazumov,« nam je dejal Caldi, ki je tako dal jasno razumeti, da je PSI odločno proti morebitni komisarjski upravi.

Ena prioriteta nalog krajevne občinske uprave je turistični razvoj Sosljanskega zaliva. Socialisti so mnenja, da je treba v začetku septembra dokončno prižgati zeleno luč za varianto »brez slepomišenj in nadaljnjih zavlačevanj, ki bi bila zelo škodljiva«. Caldi je prepričan, da je treba odločitev o odobritvi načrta pripisati le tehničnim težavam in dejstvu, »da je občinski odbor šele v zadnjem trenutku predložil strankam osnutek variante«. Ob koncu pa je predstavnik PSI izrazil željo, da se bo uprava pred odobritvijo tega zelo pomembnega urbanističnega dokumenta posvetovala z vsemi strankami, ki so zastopane v občinski skupščini.

V Trstu nova tekstilna tovarna

V Trstu so odprli tekstilno tovarno bombažnih tkanin Texgiulia. Gre za enega najsodobnejših tovrstnih obratov v Evropi, ki je nastal na pobudo druge največje tekstilne družbe v Italiji Gabel (65% glavnice) in deželne finančne družbe Friulia (35%) ter zahteval naložbo 35,5 milijarde lir. Letna proizvodnja bo znašala okrog 2,2 milijona kilogramov prediva, od česar pojde 75% podjetju Gabel. Joint-venture je slednjemu omogočila ohranitev proizvodnje na visoki kakovostni ravni in njeno prodajo po konkurenčnih cenah, Friulii pa rešitev številnih zaposlenostnih in siceršnjih problemov, ki so se pojavili v deželi po zaprtju tovarne Cotonificio Triestino.

Družba Gabel, ki ima sedež v Rovellasci pri Comu, poseduje pet tekstilnih tovarn, od tega štiri v Lombardiji, in zaposluje vsega 500 delovnih moči. Lansko leto je skupaj s podjetjem Vallesusa, ki ga nadzoruje, ustvarila 2,3 milijarde lir dobička in prodala za 77 milijard lir blaga (10% več kor predlanskim).

Nadaljujejo se dela za preureditev parka bivše psihiatrične bolnice

Neznosna vročina teh dni ni zavrnila del za preureditev parka bivše psihiatrične bolnice. Kot kaže gornja slika, so se delavci lotili tako imenovanega paviljona T, v severnem delu parka, in ga popolnoma izvotlili, tako da zdaj stojijo samo še zunanji zidovi.

Kot je znano, je pokrajinska uprava dala v zakup dela konzorciju tržaških gradbenih podjetij po natečaju, ki je svoj čas vzbudil določene polemike predvsem zaradi tega, ker je bila vrsta podjetij zaradi formalnih pomanjkljivosti izločena že v začetni fazi natečaja. Dela za skupno vrednost okrog deset milijard lir naj bi dokončali v nekaj letih, že proti koncu prihodnjega leta pa naj bi izročili namenu prva restrukturirana poslopja. Namen del je seveda vrniti prebivalstvu obsežen park in njegove strukture, ki bi bile sicer obsojene na propad.

Drevo v Nabrežini javna skupščina

V čitalnici občinske knjižnice v Nabrežini bo drevo ob 20.30 javna skupščina, na kateri bo tekla beseda o obnovitvenem načrtu za nabrežinski trg. Načrt, ki sta ga pripravila arhitekta Antoni in Korovec, je bil na zadnji občinski seji predmet ostrih polemik med strankami, njegovo odobritev so odložili v pričakovanju drevisnjega zborovanja. Skupščino sklicuje predsednik krajevne konzulente.

Pismo uredništvu

Še o dvojezičnih osebnih izkaznicah

SA 005 1006

FOTOGRAFIJA 3,5 X 3 CM

SOCIALISTIČNA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA
 REPUBLICA SOCIALISTA FEDERATIVA DI JUGOSLAVIA
 SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
 REPUBBLICA SOCIALISTA DI SLOVENIA

OBČINA - COMUNE

**OSEBNA IZKAZNICA
 CARTA D'IDENTITA**

IME PRIIMEK - NOME COGNOME

DAN, MESEC, LETO IN KRAJ ROJSTVA - GIORNO, MESE, ANNO E LUOGO DI NASCITA

OBČINA, REPUBLIKA - COMUNE, REPUBBLICA

REG. ŠT. - NO. DI REG. IZDANA DNE - RILASCIATA IL VELJA DO - VALIDA FINO AL

Spoštovano uredništvo.

V 159. številki Primorskega dnevnika Dušan Kalc obznanjuje, da je demokristjanski poslanec Danilo Bertoli izrazil pomisleke, da je treba pri vprašanju (dvojezičnih osebnih) izkaznic upoštevati načelo recipročnosti in pokukati čez mejo, da bi ugotovili, kako se tam, v odnosu do italijanske manjšine, tem zadevam streže.

Po mojem mnenju bi bilo bolj prav posredovati poslancu Bertoliju dokumentacijo, iz katere bi moral neizbežno potegniti zaključek, da je na osnovi načela recipročnosti treba uvesti dvojezične osebne izkaznice tudi v miljski in tržaški občini, in to za vse prebival-

stvo (neglede na jezik in narodnost), kot je to storila SFR Jugoslavija v vseh štirih občinah bivše cone B.

V prilogi dostavljam fotokopijo obrazca za osebno izkaznico, kakršnega uporabljajo v občinah Izola, Koper in Piran. Pri tem bi opozoril na ne pomembno dejstvo, da so imeni SFRJ in SRS ter napis Osebna izkaznica - Carta d'identita napisani v obeh jezikih z enako velikimi črkami (medtem ko so odgovarjajoči napisi na osebnih izkaznicah v štirih okoliških občinah tržaške pokrajine različno veliki).

Z odličnim spoštovanjem
SAMO PAHOR

Telefonska minianketa med našimi maturanti

Po napornih izpitih je zdaj čas počitka

V prejšnjih dneh so se zaključili zrelostni izpiti. Nekateri so opravili naporno nalogo že pred volitvami, drugi pa so bili zaposleni do polovice julija. Potem, ko so se dijaki pošteno prepotili v teh zadnjih dneh, ki so jih še preživeli v šolskih klopeh, si zdaj mnogi odpočivajo, nekateri pa niso pričakali niti končnega izida in že so se odpravili po Evropi, predvsem na sever. Tisti pa, ki niso mogli globlje seči v žep, so odšli kam bližje na počitnice, npr. v hribe, na morje, v kampinge; nekateri so se udeležili raznih taborov, tako skavtskih kot taborniških. Ko smo povpraševali maturante, kaj mislijo sedaj, ko so opravili svojo nalogo, jih je bila večina mnenja, da se bodo šli kam odpočiti. Beseda počitek pa v glavnem velja za mlade, ki skušajo nekako zbežati iz vsakdanjega, rutinskega življenja in iz domačega okolja. Zadovoljni so že, če gredo nekam na počitnice, ni važno, ali je blizu ali daleč, važno je le, da gredo.

Mnogo je mladih, ki potujejo z železniško karto interrail, ki omogoča enomesečno vožnjo po zahodnoevropskih državah po razmeroma nizki ceni.

Poglejmo, kaj so nam povedali nekateri dijaki po telefonu.

ALJOŠA: Kot že prejšnje leto, sem se tudi letos odločil za sever. Edini cilj zame je Nordkapp, za druge etape se bova s prijateljem odločala sproti. Glavno je, da grem od tod, ker mislim, da postane poleti življenje v naših krajih dolgočasno. Vsak dan je isti program: zjutraj se zbudim pozno (ko te starši vržejo s postelje), potem greš k morju, proti večeru se vrneš domov in daš pod zob kaj malega, nato pa greš s prijatelji po Krasu, v kako osmico, na šagre, v pivovarno v Briške, ob sobotah pa je po navadi na sporedu večer v Portorožu. Da, prav tako, ritem vsakdana je treba malo spremeniti, zato se tudi mnogi odpravljajo na daljša potovanja.

ALEXANDER: Z vlakom se mislim odpraviti na Irsko in v Anglijo. Čeprav te kraje že nekoliko poznam, mislim, da je v teh državah način življenja zelo zanimiv in obenem sem prepričan, da so mesta kot London, Liverpool in Dublin narejena kot nalašč za mlade. Naj še pripomnim, da ko potujem, mi je všeč, da ljudje ne vidijo, da sem turist. Skušam biti kar se da podoben mladim domačinom in se čim bolj živjeti v novo okolje.

LUCIANO: Kot večina tržaških najstnikov sem posebno kritičen do življenja in zabave v našem mestu in se zato z vedno večjim veseljem odpravljam na kako potovanje. Le-

tos sem se odločil, da bom obiskal Čehoslovaško, Nemčijo in Amsterdam. V tem mestu sem sicer bil že lani, a sta mi tamkajšnja mladina in na splošno stil življenja ostala tako pri srcu, da se z veseljem vračam v Amsterdam, ki je postal skozi mnoge generacije nekakšen simbol svobode mladim.

WALTER: S sošolcem Edvinom imava v mislih dokaj zanimivo potovanje širom po Evropi. Naše glavne etape bi morale biti: Pariz, London, Škotska, Amsterdam in München. Mislim, da je zaključek mature tisto obdobje, ko si mladi najbolj zaželimo počitnic in kakega daljšega potovanja, predvsem pa menim, da si tega zaželimo predvsem tisti, ki v preteklih letih nismo imeli velikih možnosti, da bi to storili.

MARKO: Odločil sem se za Grčijo, verjetno zato, ker ljubim zmerno, ali bolje rečeno, toplo sredozemsko podnebje. Čeprav so me nekateri prijatelji vabili, da bi se z njimi podal na sever, se raje odpravim v Grčijo. Naj pripomnim, da me novice o žrtvah nikakor ne bodo odvrnile od mojega programa. Verjetno sem po značaju tak, da ko si zastavim neki cilj, nisem zadovoljen, dokler ga ne izpeljem do konca.

MITJA: S prijatelji bom šel v kamping v Istro. Mislim, da ni potrebno opraviti posebnega dolga potovanja zato, da se zabavaš. Verjetno se mnogi ne zavedajo tega, da se lahko zabavajo tudi relativno blizu doma.

EGON: Jaz počitnic sploh nimam, ker moram glede na to, da imajo moji starši mesnico in je v teh dneh mnogo dela, še sedaj nastopiti službo. Da, moja usoda je prav zaresna med rezki in čevapčiči.

ALENKA: Za letošnje poletje imam dokaj pester program: najprej grem v Španijo, ko se vrnem, bom šla v kamping v Istro, nato pa verjetno za teden dni v Nemčijo. Mislim, da se je letos večina maturantov odločila za Španijo in Grčijo, medtem ko so bili v prejšnjih letih bolj »v modi« Anglija in na splošno severne države.

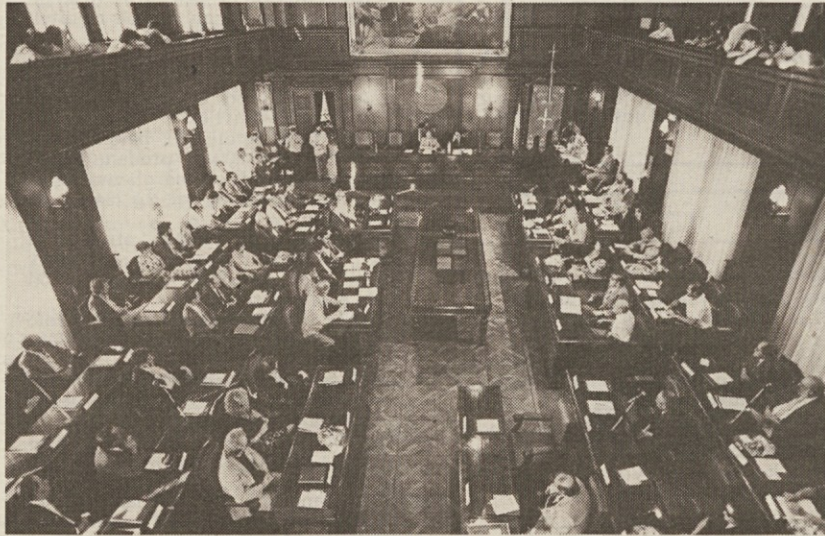
MARTINA: Odločila sem se za, mislim zaslužen, počitek v hribih. Verjetno je gorski svet bolj primeren kraj, kamor se lahko gredo maturanti odpočiti in si »ohladi« mozgane. Ko se vrnem, bom verjetno šla k morju, ker letos še nisem prav nič zagorela, tako da me je prav mojimi prijatelji skoraj sram. Verjetno pa je prav barva kože dokaz, ali se je kdo v teh zadnjih dneh učil ali ne.

ERIK DOLHAR

Sinoči prva seja novoizvoljenega tržaškega občinskega sveta

Skupščina odložila izvolitev župana

Politična pogajanja na mrtvem tiru

Pogled v dvorano tržaškega občinskega sveta

Novoizvoljeni tržaški občinski svet je sinoči ob pomanjkanju političnega sporazuma med strankami odložil izvolitev župana in občinskega odbora. Za odložitve, ki jo je zahtevala Kršćanska demokracija, so se pred zasedanjem dogovorile stranke dosedanje večinske koalicije KD, PSI, LpT, PRI, PSDI in PLI, ki razpolagajo tudi v novi občinski skupščini s široko večino glasov. Sinočnja umestitvena seja je bila vseskozi zelo polemična in "glasna", tako da je imel predsedujoči, demokrstan Franco Richetti, precejšnje težave pri vzdrževanju reda. Politične in upravne odločitve so torej odložene na kasnejši datum, morda celo na september.

Zasedanje je odprl dosedanji župan Staffieri, ki je po kratkih priložnostnih besedah predal mesto demokristjani Richettiju, svetovalcu, ki je na volitvah prejel največ osebnih preferenc. Predsedujoči je uvodoma prebral imena novoizvoljenih svetovalcev in sporočil, da je svetovalec mestne zelene liste posl. Mattioli formalno že odstopil, njegov somišljenik posl. Pannella pa je sklenil ostati občinski svetovalec v Catanii. Njuno mesto sta že sinoči prevzela Adelaide Aglietta in Maurilio Bekar. Za občinsko svetovalko je bila potrjena tudi komunistka Anamarija Kalc, ki je v ponedeljek odstopila z mesta predsednice vzhodnokraškega rajonskega sveta. Preden bi skupščina nadaljevala z obravnavo druge točke dnevnega reda (izvolitev župana), se je v razpravi oglasil svetovalec Slovenske skupnosti Aleš Lokar, ki je predlagal enominutni molk v znak so-

lidarnosti z obtoženci na ljubljanskem vojaškem sodišču. Richetti je Lokarju takoj odvzel besedo, češ da zadeva ne sodi na dnevni red, kar je sprožilo glasno protestno reakcijo predstavnika SSK, ki tudi zaradi kričanja neofašistov ni utegnil končati svojega posega.

Odložitev izvolitve župana je zahteval svetovalec KD Tripani, ki je pokrajinski svetovalec svoje stranke. Tripani je to zahtevo utemeljil z dejstvom, da v pomanjkanju političnega sporazuma nima sploh smisla pričeti politične debate. Tajnik KD je sicer obžaloval, da so pogajanja v bistvu obstala na slepem tiru, »a ne po krivdi KD, ki si želi čimprej podpis sporazuma za oblikovanje novega odbora, pri čemer bo treba upoštevati volilne izide«. V skopih besedah KD jasno zahteva župana in predlaga na to mesto Richettija. Tripanijev poseg je sprožil polemike, ki so se izrodile v proceduralno zmedo, kateri predsedujoči ni bil vedno kos. Najbolj borbeno je bila glede tega posl. Aglietta, medtem ko je Staffieri v kratkem posegu dal jasno

razumeti, da listarji nočejo v tem trenutku političnega soočanja v občinskem svetu.

Richetti je bil zato primoran prekiniti sejo in povabiti na posvet načelnike svetovalskih skupin, ki so po polemičnem sestanku z večino glasov sklenili, da mora biti Tripanijeva zahteva po odložitvi zasedanja takoj predmet glasovanja. S tem se je skupščina izognila političnemu soočanju, kar je sprožilo proteste KPI, MSI, SSK in zelenih, ki so se predstavili pod simbolom smejočega se sonca. V razpravi se je na podlagi pravilnika lahko oglašil edinole načelnik KPI Pessato, ki je obsodil zamude in zavlačevanja pri oblikovanju novega odbora. Zahtevo po odložitvi so podprli svetovalci KD, PSI, PLI, PRI, PSDI in del melonarjev, proti so se izrekli komunisti, MSI ter "pravoverni" zelena Bekar in Aglietta, glasovanja pa so se vzdržali "oporečniki" LpT, Lokar in svetovalki zelenih, ki sta se predstavili pod simbolom marjetice. Misovci so takoj po seji v znak protesta "proti nadvladi strank" zasedli dvorano občinskega sveta.

Občinsko sejo so odložili za nedoločen čas. Če ne bo prišlo do bistvenih premikov na pogajanjih, se bodo svetovalci spet zbrali šele septembra. Občinski pravilnik ne določa točnih rokov, morebitnemu zavlačevanju lahko v skrajnem primeru naredi konec le prefekt, ki na lastno pest skliče občinski svet. To se pa v Trstu doslej ni še nikoli zgodilo. SANDOR TENČE

Danes na pokrajinskem festivalu Unità in Dela

Kako v SZ doživljajo perestrojko

Praznik Unità in Dela na Tržaškem velesejmu se nadaljuje. Za danes ob 19.30 vabijo na pogovor "Perestrojka v ZSSR: kako jo doživljajo sovjetski državljani", ki ga je pripravilo združenje Italia-ZSSR. Predavala bosta dr. Nikolaj Prokofjev in dr. Sergej Burmistrov, člana delegacije fizikov, ki so gostje Centra za teoretsko fiziko.

Odprtje je ob 18. uri, rock koncert "The Fight and Annie Oakley" pa ob 21. uri. Za otroke bo poskrbljeno v njihovem kotičku "Ciao Futuro" z večerom pravljic "Bilo je nekoč...". Začetek ob 19.30 uri.

Nov načrt za prosto luko

Fiatov inženirski center je izdelal študijo o uporabi vseh pristaniških površin v tržaški prosti luki. Dokument bodo predstavili v petek ob 11. uri v kongresnem centru Pomorske postaje.

Študija omogoča organski pogled v stanje in možnosti vseh pristaniških območij in struktur v Trstu. Strokovnjaki so pri izdelavi načrtov upoštevali najrazličnejše aspekte, še posebno so poglobili vprašanja prometa, struktur, davčnega sistema, davčnih olajšav itd. Študija naj bi omogočala racionalno uporabo proste luke. Med drugim so proučili pošiljke blaga in izdelali lestvico, ki ugotavlja, katere vrste so najpogostejše.

Študija daje med drugim poglobljeno sliko mednarodnega prometa in ugotavlja, katere vrste blaga najpogostejše prevažajo preko Trsta iz držav tretjega sveta na tržišče EGS in obratno. Ugotovitve naj bi pomagale pri gradnji primerljivih skladišč in drugih struktur. V bistvu gre za to, da bi v Trstu delovala prosta luka, ki bi odgovarjala današnjim zahtevam in bi tako postala vabljiva za domače in tuje podjetnike.

Tako svetujejo tržaški gasilci

Vozniki naj ne polnijo tankov z gorivom do roba

V najbolj vročih poletnih dneh je uhanje bencina iz prepolne posode za gorivo precej običajna stvar. Vnetljiva tekočina nenadoma "prekipi" in pljuskuje na cesto. V tem primeru morajo poseči gasilci, ki z vodo skrbno izperejo cesto. Vnetljivo tekočino morajo takoj razredčiti, da preprečijo nevarnost požara. Če bi na primer kdo od mimoidečih vrgel na tla prižgano vžgalico ali cigaretni ogorek, bi se bencin vnel in plameni bi verjetno pred posegom gasilcev že uničili avtomobil. Požar bi lahko imel še veliko hujše posledice.

Gasilci vedno znova opozarjajo, da ni priporočljivo natočiti goriva do roba, vsaj dokler temperatura ne pade za nekaj stopinj. Sončni žarki, ki grejejo pločevino,

lahko razgrejejo tudi tank. Tekočina se zaradi vročine širi, dokler ji prostor ne postane pretesen in ne pljuskuje na cesto. Takšna nezgoda se pripeti povprečno desetim voznikom na dan. Uslužbenci na bencinskih črpalkah nimajo navade opozarjati odjemalcev na to nevarnost in napolnijo tank do zadnjega litra. Predvsem ob prometnih konicah od 13. do 16. ure so nezgode z bencinom najpogostejše. Kdor je komaj natočil bencin, ne bi smel parkirati avtomobila na soncu. To pa je seveda v mestu nemogoče. Zato je najboljšo, da vozniki zaprosijo uslužbenca na bencinski črpalki, naj ne napolnijo tankov z gorivom do roba. Če natočijo le enega ali dva litra manj, nevarnosti ne bo več.

Razgovor s komisarjem dr. Giorgiom Sattijem

Kako bo teklo življenje v obnovljenem domu za ostarele v mestnem središču

Pred dnevi smo s posebnim člankom opozorili naše bralce na obnovitvena dela, ki so že nekaj časa v teku v posloplju v Ul. Pascoli, kjer ima svoj dom nekaj nad 400 ostarelih meščanov, v glavnem takšnih, ki so potrebni oskrbe in pomoči.

Javili smo se takrat tudi pri komisarju dr. Giorgiu Sattiju, ki upravlja ves kompleks in življenje v njem in ki je bil takoj pripravljen na razgovor o tem, kako si zamišlja življenje ostarelih v »Institutu 90«, kaj vse se že dela in kaj bo treba še postoriti, da se ta načrt obnove uresniči.

»Projekt "Institut 90" smo imenovali celotno fazo obnove, ker želimo in upamo, da bodo v glavnem vsa dela okrog leta 1990 zaključena. Nekatere faze smo že opravili, druga velika obnovitvena dela nas še čakajo. Toda, ko bo vse dograjeno, obnovljeno, bomo imeli tudi v našem mestu dom, v katerem se bodo ostareli meščani dobro počutili in ki bo zaživel tudi s celotno stvarnostjo,« je dejal dr. Satti, ki predseduje tudi socialnemu deželnemu združenju.

Del obnovitvenih del smo si lahko že ogledali. Tako je že veliko obnovljenega v pritličju, kjer smo si med drugim ogledali lepo sobo za gledanje televizije, bar, ki lahko postreže notranjim gostom, kadalnico itd. Na stenočasu pa smo videli obvestila, ki so jih sporočali: pediker, brivec, frizerka in še dnevi za kopanje so bili določeni.

Drugi del pritličja je zaprt, ker ga prav v tem času obnavljajo. Obnovili pa bodo tudi ostala nadstropja s tem da bodo uredili dvo-, tri- in celo enoposteljne sobe, v katerih se bodo prebivalci doma počutili, kot na svojem domu.

»Daleč za nami je že miselnost, da smo ostarele osebe spravili v dom, ki je bil obdan še z visokim zidom in jih tako pravzaprav povsem odrezali od življenja izven doma. Danes hočemo in želimo pripraviti vsem, ki ne morejo živeti sami, ki ne morejo skrbeti zase in za svoje zdravje, dom, v katerem se bodo dobro počutili, v katerem bodo občutili, da so del nas vseh, da niso zapostavljeni, da niso zavrženi. Tako nameravamo urediti zunanost doma, odstraniti zid, zgraditi še novo poslopje, valorizirati notranjo, zelenico, jo odpreti javnosti in še nadalje skrbeti, da bo v sklopu doma delovalo nogometno igrišče. Naši gostje bodo tako prihajali še naprej v stik z mladim svetom in tudi to je za njihovo počutje in zdravje zelo pomembno.«

Že sedaj ima dom posebne prostore, kjer se dve fizioterapevtki bavita z ostarelimi osebami. Urediti nameravajo še terapevtske bazene, pod poslopljem pa bodo zgradili galerijo, ki bo povezovala Ul. Pascoli in Ul. Gambini. V tej galeriji bodo razne trgovine, med temi tudi lekarna.

»Ko bodo dela dograjena, bo v domu prostora za 525 oseb. Obnovitvena dela bodo zahtevala okrog 32 milijard stroškov. Mislimo pa, da bo takrat dom resnično funkcionalen, takšen pač, da bo lahko na primer sprejel ostarele samo za mesec, dva, na primer po težji operaciji, ali v primeru, da bi ostali med počitnicami sami doma.«

Že sedaj so dnevni stroški za bivanje v domu v Ul. Pascoli nižji kot so na primer v bolnišnicah ali v privatnih domovih. »Zaenkrat nimamo v domu zdravnikov in moramo naše goste voziti na preglede, ali na zdravljenje v ambulante, ali bolnišnico. Že dolgo se borimo, da dobimo tudi svoje zdravnike. Potem bo tudi delo z gosti, ki potrebujejo zdravniško nego, prav gotovo lažje.«

Kljub obnovitvenim delom poteka življenje v domu skorajda normalno. Kuhinja deluje s polno paro in nudi gostom različne menuje. Najmlajši gostje imajo okrog 55 let; v domu pa je tudi gospa, ki bo letos slavila svoj 103. rojstni dan. Dr. Satti, ki upravlja dom in torej nadzoruje tudi vse ustanove in socialna združenja, ki so v to dejavnost vključena, je prepričan, da bodo vsa obnovitvena dela stekla v roku. »Slišali smo nekatere kritike, ker smo pri podiranju zidu odstranili nekaj dreves. Naj potolažimo naše kritike. Vse zelenje bomo obnovili tako, da bo okolica doma res privlačna.«

Kako bo vse to izgledalo, ko bodo dela končana, smo si lahko ogledali v veži, kjer stoji velika maketa. Ob njej so na stenah razna spominska obeležja in kipi, ki govorijo o ljudeh, ki so svoja imetja zapustili domu, o tistih, ki so v tem domu, kot sirote preživeli nekaj let, navedena so imena raznih častnih članov, pa tudi imena bivših direktorjev nekdanjega »doma ubogih«, med temi smo zasledili tudi ime Prešeren.

Če bo šlo res vse po načrtih, če bo dom resnično zaživel v pravem pomenu besede, potem se obeta okrog 500 ostarelim Tržčanom življenje, vredno tega imena.

NEVA LUKEŠ

Razpisani izredni habilitacijski izpiti za šolnike

Sindikat slovenske šole sporoča sloškemu osebju, ki ima pravo doseči stalno mesto po zakonskem odloku št. 140, sprejmem v zakon št. 246 z dne 4. 7. 1988, da bodo razpisani izredni habilitacijski izpiti po zakonu 270/82:

- za vrste dne 3. oktobra 1988; prošnje bo mogoče vložiti do 2. novembra 1988, pisмени izpit pa bo 25. januarja 1989;

- za nižje in višje srednje šole dne 30. septembra 1988; 5. oktobra bo ministrska odredba razobešena na skrbništvo oziroma na deželnem šolskem uradu. Med 6. oktobrom in 4. novembrom bo čas za vložitev prošnji; 13. decembra bo objavljen v Uradnem listu razpored pisмениh nalog.

Torpedni rušilec "Intrepido" zapustil tržaško pristanišče

Včeraj zjutraj ob 9.30 je tržaško pomorsko postajo zapustil torpedni rušilec "Intrepido". V Trstu je bil zasidran od prejšnjega petka. Poveljnik enote, kapitan Mario Jovino, je bil v teh dneh gost tržaških oblasti, obiskal pa je tudi nekatera spominska obeležja v Trstu in okolici.

Intrepido so zgradili v ladjedelnici Ansaldo v Livornu. Dolg je 131,3 metra in širok 13,6 metra, njegova nosilnost pa znaša 3.201 ton. Uporablja ga lahko tako v napadalnih kot v obrambnih akcijah.

Ladja vojne mornarice se je iz Trsta odpravila proti Benetkam, obiskala pa bo še Bellario in Taranto.

Walt Disney še na Gradu sv. Justa

Zaradi velikega odziva in navdušenja publike so organizatorji večerov, posvečenih filmom Walta Disneya, sklenili, da bodo nadaljevali to ljubko prireditve. Doslej so bili na Gradu sv. Justa na sporedu najbolj znani in priljubljeni risani filmi iz neusahljivega Disneyevega repertoarja kot na primer Sneguljčica in sedem palčkov, Aristokratske mačke, Peter Pan in drugi. Po prvotnem načrtu prirediteljev, Tržaške avtonomne letovišcarske ustanove ter filmskih distributerjev Aiacea in Ficeja, bi se moral pregled filmov zaključiti predvčerajšnjim. Navdušenje gledalcev pa jih je prepričalo, da se prireditve še ne sme zaključiti. Na velikem platnu na Gradu sv. Justa si bo mogoče ogledati še nekaj pravljinih risank. Včeraj so predvajali film 2.000 milj pod morjem, organizatorji pa trenutno še niso sestavili natančnega programa, tudi zato ker je nekatere filme zelo težko dobiti.

V Nabrežini se bo v ponedeljek zbral občinski svet

Devinsko-nabrežinski občinski svet se bo v ponedeljek, 1. avgusta, ob 20. uri zbral na izredni seji. Razpravljal bo predvsem o obnovitvenem načrtu za ureditev Nabrežine Centra, točneje območja okrog vaškega trga. Kot smo že poročali, gre ga načrt, ki je vzbudil precejšnje polemike med občinsko upravo in opozicijskimi strankami in ki bo nocoj predmet javnega sestanka, o katerem pišemo na 4. strani.

Na dnevnem redu je med drugim tudi odobritev variante občinskega splošnega regulacijskega načrta za turistično območje v Sesljanu, točneje za Seslanski zaliv. Tudi ta sklep je bil na prejšnji seji odložen, toda o njem svet ne bo razpravljajl 1. avgusta, marveč šele na začetku septembra. Na ponedeljkovi seji pa bodo župan oziroma pristojni občinski odborniki odgovorili na nekatera vprašanja svetovalcev, svet pa bo tudi odobril odnosno sprejel v vednost nekatere sklepe občinskega odbora, ki zadevajo tekoče zadeve.

Priznanje Biloslavu

Tržaški časnikar Fausto Biloslavo, ki je bil pred nedavnim izpuščen na svobodo po 7 mesecih zapore v Afganistanu, bo prejel nagrado "Capo Circeo". Podelilo mu ga bo Združenje Italija-Nemčija, ki bo letos med drugimi nagradilo predsednika zavodov Deutsche Bank Alfreda Herrhausena in Bundesbank Otta Poehla ter nemškega zveznega ministra Zimmermanna.

Ob smrti drage matere Marije izreka Diani in družini občuteno sožalje družina Fischer.

Obvestilo Kraške gorske skupnosti kmetijskim podjetnikom

DZ št. 35 z dne 31. 10. 1987 - »Ukrepi za razvoj goratih območij« predvideva dodelitev prispevkov posameznim ali združenim kmetijskim podjetnikom za razvoj kmetijstva in povečanje dohodka kmečkih gospodarstev.

Za prispevke lahko zaprosijo kmetijski podjetniki, ki so oziroma niso vpisani v Poklicni seznam kmetijskih podjetnikov, za sledeče pobude:

- vodenje knjigovodstva in izpolnjevanje davčnih obveznosti;
- realizacijo in nakup struktur ter opreme za zbiranje, predelavo in prodajo lokalnih proizvodov;
- prenovitev in usposobitev kmetijskih zgradb upoštevajoč tipološke in arhitektonske značilnosti določenega območja;
- uvedbo novih tehnologij za izboljšavo proizvodnih faktorjev;
- izboljšanje proizvodnosti tal za travnike oziroma pašnike;
- podporo ribogojstvu;
- razvoj sadjarstva.

Prošnje, napisane po posebnem vzorcu, ki ga je pripravila Kraška gorska skupnost, je treba predstaviti v tajništvo gorske skupnosti vsako leto do vključno 31. marca, za tekoče leto pa do vključno 10. septembra 1988.

Za potrebne vzorce za prošnje in morebitne druge informacije se lahko interese obrne na urade Kraške gorske skupnosti v Sesslanu št. 56/B.

koncerti

VERDI
Festival operete - Poletje 1988. Do 10. avgusta se bodo v Trstu, v organizaciji občinskega gledališča Verdi, zvrstile tri operete: Straussov NETOPIR, Dostalova KLIVIA in Leharjeva VESELA VDOVA.

V soboto, 30. t. m., ob 20.30 bo na sporedu premiera operete VESELA VDOVA v režiji Gina Landija. Dirigent Rudolf Bibl.

V nedeljo, 31. t. m., ob 18.00 bo na sporedu peta predstava Dostalove operete KLIVIA. Dirigent Guerrino Gruber, režija Gino Landi.

Baletna skupina gledališča Verdi nadaljuje uspešno turnejo po Furlaniji-Juljski krajini s predstavo, posvečeno Pucciniju in Verdiju.

Nocoj ob 21.15 bo nastopila v Parku del Torso v Vidmu, jutri ob 21.15 na Gradu sv. Justa v Trstu.

GRAD SV. JUSTA
Recital avstrijske pevke VERA GUTMAN odpade zaradi bolezni.

razstave

Na sedežu Turistične ustanove v Sesslanu je odprta razstava skulptur in risb slikarja Sergija CAVALIERIJA.

V konjušnici v Miramorskem parku je odprta razstava z naslovom NOVE MEJE V ARHITEKTURI, ki prikazuje stvaritve arhitekta Maksa FABIANIJA.

V Kraškem muzeju v Repnu je odprta razstava CLOVEK IN LES. Razstavo je pripravil Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v sodelovanju z odborništvom za kmetijstvo tržaške pokrajine.

šolske vesti

Tečaji 150 ur: ravnateljstvo srednje šole I. Cankar v Trstu obveščata, da so še vedno v teku vpisovanja za tečaj 150 ur, ki nudi možnost delavcu, gospodinjici ali mlademu, ki čaka na zaposlitev, da doseže nižjesrednješolsko izobrazbo. Tečaj je brezplačen in se ga lahko udeležijo vsi tisti, ki so dopolnili 16. leto starosti in še niso, zaradi kateregakoli razloga, dokončali nižje srednje šole. Tečaj traja eno šolsko leto z najmanj 350 urami pouka, ki so na sporedu v popoldanskih ali večernih urah na šoli I. Cankar v Trstu. Vpisovanje in ostale informacije dobite vsak dan v tajništvu šole vse do 31. t. m.

čestitke

Predraga MIRANDA in RENATO! Za vajino 25-letnico poroke, da bi jo preživela v vzdušju, v dobrem razpoloženju in še na mnoga leta vama želijo Edi, Ljuba in Ales.

Naša mala MATEJA je včeraj ugasnila svojo prvo svečko. Vse najboljše ji želijo nona Lidija in teta in stric. Koš poljubčkov ji pošiljata Kristina in Laura.

KRISTINA BOGATEC iz Nabrežine praznuje danes 9. rojstni dan. Z željo, da bi vedno tako pridno ubogala, ji voščijo noni Lidija in Irene ter nono Frančko.

Danes praznuje 14. rojstni dan FRANKO VRABEC iz Prečnika. Obilo sreče, zdravja in veselja mu iz srca kličejo vsi, ki ga imajo radi. Nečaka Edvin in Alenka pa mu pošiljata koš poljubčkov.

Na Proseku bo danes veliko slavlje. Mirandi in Renatu Blason ob 25-letnici poroke bomo pili na zdravje. Še sto srečnih takih dni jima iz srca kličejo vsi prijatelji.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Molière
GEORGE DANDIN
ALI
KAZNOVANI SOPROG
režija Dušan Mlakar
PREDSTAVA NA PROSTEM
Jutri, 28. t. m. - ŠTEVERJAN
v borovcih
v petek, 29. t. m. - RONKE - park
Excelsior
v soboto, 30. t. m. - KLODIČ
(Benečija) - "Bar Silvana"
v nedeljo, 31. t. m. - ŽABNICE -
pred planinskim domom Mangart
ZACETEK PREDSTAV OB 21. URI

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

včeraj - danes

Danes, SREDA, 27. julija 1988
GORAZD

Sonce vzide ob 5.43 in zatone ob 20.40
- Dolžina dneva 14.57 - Luna vzide ob 19.59 in zatone ob 2.55.

Jutri, ČETRTEK, 28. julija 1988
SAMO

PLIMOVANJE DANES: ob 3.32 najnižje -62 cm, ob 10.21 najvišje 32 cm, ob 15.28 najnižje -9 cm, ob 21.06 najvišje 46 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 31,8 stopinje, zračni tlak 1018,6 mb rahlo pada, veter 8 kilometrov na uro vzhodnik, vlaga 39-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 26 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Manuel Iurissevich, Martina Tomat, Valentina Pavone, Giulia Negrinin, Davide Sandrigo.

UMRLI SO: 91-letna Antonia Ciac, 69-letna Silvia Pignatelli, 68-letni Carmelo Urso, 97-letna Oliva Montagnari, 84-letna Albina Savi, 89-letna Rosa Sirca, 83-letni Francesco Frausin, 87-letna Elisabetta Svadlena, 87-letna Dina Cecchi, 87-letni Sagrestano, 62-letni Alberto Zele, 78-letni Attilio Mahorcic, 76-letni Salvatore Mangano, 79-letna Elena Sasso, 81-letni Rodolfo Krusic, 85-letna Natalia Ceppi, 76-letni Renato Petronio, 71-letni Bruno Cassini.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 25., do sobote, 30. julija 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Cavana 1, Trg V. Giotti 1, Largo Osoppo 1 (ROJAN), Ul. Zorutti 19, MILJE, Lungomare Venezia 3.

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Trg V. Giotti 1, Largo Osoppo 1 (GRETA), Ul. Zorutti 19, Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, MILJE, Lungomare Venezia 3.

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, MILJE, Lungomare Venezia 3.

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

kino

ARISTON - 21.30 John Huston - The dead - Gente di Dublino, VB/ZDA, 1987, r. John Huston, i. Anjelica Huston, Donald McCann, Helena Carroll.

EXCELSIOR II - Zaprto
EXCELSIOR I - Zaprto do 10. avgusta.
NAZIONALE I - 16.30, 22.00 In quella casa.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Play boy in prova, kom., ZDA; r. S. Rash; i. P. Dempsey, A. Peterson.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 I capricci viziosi di una moglie infedele, porn., □□.

NAZIONALE IV - 17.30, 22.00 Arrancia meccanica, fant., ZDA, 1971, 137; r. Stanley Kubrick; i. Malcolm Mc Dowell, Patrick Mogel.

FENICE - Zaprto do petka, 29. 7. 88.
GRATTACIELO - 17.15, 22.15 Oxford University, kom., ZDA 1987, r. R. Boris; i. Rob Lowe, Ally Sheedy.

MIGNON - Zaprto
LJUŠKI VRT - 21.15 L'implacabile
EDEN - 16.00, 22.10 Tutto... amore mio, porn., □□.

VITTORIO VENETO - Zaprto do 1. avgusta.

CAPITOL - Danes in jutri zaprto.
LUMIERE FICE - Zaprto.

ALCIONE - Zaprto do 1. avgusta.
RADIO - 15.30, 21.30 Vizi indecenti, porn., □□.

Prepevedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Poletje v zalivu

Sesljan
danes ansambel
DIXIELAND

Danes praznujeta na Proseku 25-letnico skupnega življenja
MIRANDA in RENATO BLASON
Še na mnoga srečna, vesela in zdrava leta jima želijo mama Zofka, sinova Andrej in Aljoša ter teta Milka.

izleti

Zveza upokojencev CGIL za Vzhodni Kras, Opčine, Narodna ul. 69, tel. 214222, organizira 7., 8. in 9. septembra izlet v Firence in Pizo na vsedržavni festival Unità. Za informacije in vpisovanje ob ponedeljkih, središčih in petkih od 9. do 12. ure na sedežu.

SPDT vabi vse zainteresirane za pohod po Slovenski transverzali, da se še danes telefonsko prijavijo Vojku Slavcu (tel. 772405 od 20. do 22. ure).

razna obvestila

Pripravljalni odbor Kmetijskih dnevov vabi vinogradnike iz tržaške pokrajine, naj sodelujejo na prodajni razstavi vin in na razstavi grozdja (špronovi) v okviru Kmetijskih dnevov od 9. do 12. septembra t. l. v Boljuncu. Interesenti naj se prijavijo v tajništvo Kmetijskih dnevov (tel. 228110 - 228127 - 228392 int. 49) ob delavnikih od 9. do 13. ure ali v tajništvih okoliških občin.

Mladinski pevski zbor Glasbene matice vabi vse tiste, ki jih veseli petje, da se vključijo v njegove vrste. Interesenti se lahko zglasijo v tajništvu Glasbene matice, tel. 48605 vsak dan, razen ob sobotah, od 8. do 12. ure.

mali oglasi

ZAJČJA FARMA - Repnič št. 38 - pri Gašperju ima osmico.

OSMICO je odprl Alfonz Guštin v Colu št. 12.

PRODAM sončna očala Ray-ban. Tel. 0481/520484.

DELAVEC trdke Fiat prodaja fiat 131 v odličnem stanju. Tel. v večernih urah na št. 229224.

IZGUBILI smo zlato žensko zapeljivo na prireditvenem prostoru vaškega praznika v Sovodnjah. Pošten najditelj naj kličje na št. 0481/882179.

V BLIŽINI Primoštena dajemo v najem stanovanje za štiri osebe. Za informacije tel. 826545 od delovnih urah ali 224407 zvečer (Silvija).

AUDI 80 GLS, letnik '80, beige barve, vrednoten 5.000.000 lir, prodam. Ogled vsak dan dopoldne pred glavno ribarnico. Informacije po tel. 226284 od 20. do 21. ure.

PONUJAM se za varstvo otrok/a in oskrbo v mesecu avgustu, tudi ponoči, ali za katerokoli drugo službo. Tel. od 7. do 8. ure na št. 213837.

PRODAM tovorno vozilo Bremach v zelo dobrem stanju. Tel. 200960 v popoldanskih urah.

GOSTILNA V PREBENEGU obvešča svoje cenjene odjemalce, da bo danes začela zopet obratovati.

PRODAM tri litografije Bogdana Groma (1957) za 450.000 lir. Tel. 213267 od 13. do 15. ure.

KUPIM stanovanje na Opčinah. Tel. od 13. do 15. ure na št. 213267.

INŠTRUIRAM angleščino, slovenščino, matematiko in francoščino za osnovne in srednje šole. Tel. 003866/31344 popoldan.

MOSKI IN ŽENSKI parfumi na Opčinah stanejo manj. Parfumerija Kozmetika 90, Narodna ul. 118.

IŠČEM knjige za prvi letnik strokovne šole - oddelek za elektroniko. Tel. 228390.

RODOVNIŠKE HIMALAJŠKE MAČKE prodam. Trbižan, Strunjan 132/a. Informacije na št. 003861/225593 - Ljubljana.

PEKARNA ŽUŽEK, Ul. Pietà 29, išče uspešnega vajenca. Oglasiti se na tel. št. 767746 ali 573148.

PRODAM moped peugeot 103, 145 k.s., prevoženih 7.000 km, v dobrem stanju. Tel. 228143.

NUDIM LEKCIJE angleščine za srednje in višje šole. Tel. 225817.

razne prireditve

Glasbena zadruga Ars Nova prireja v Sesslanu do 31. julija POLETJE V ZALIVU. Vsak večer ansambli Telefon call, Dixieland, Plava trava zaborava, Happy Day + DJ Radia Opčine. Poskrbljeno za ribje specialitete, domačo hrano in pijačo. Velika loterija z bogatimi nagradami. Vstop prost!

KD Primorsko vabi na tradicionalno šagro, ki bo od 29. t. m. do 1. avgusta v lepem borovem gozdiču v Mačkolljah. V petek in soboto bo od 21. ure dalje ples z ansamblom Pomlad. V nedeljo bo ob 19. uri odprl kulturni program narodnozabavnih ansambel Bratje iz Oplotnice, nadaljevala bo priznana plesna skupina Ciabs iz Tržiča. Za ples bo igral ansambel Taims, ki bo igral tudi v ponedeljek od 21. ure dalje. Kioski z jedočo in pijačo bodo delovali vsak dan od 17. ure dalje, v nedeljo pa že od 10. ure dalje.

prispevki

Namesto cvetja na grob Angele Bandi darujeta Franc in Marija Žerjal 20.000 lir za KD V. Vodnik iz Doline.

Namesto cvetja na grob pok. botre Terzine Ražem daruje Ivanka Bernetič 10.000 lir za cerkev na Pesku.

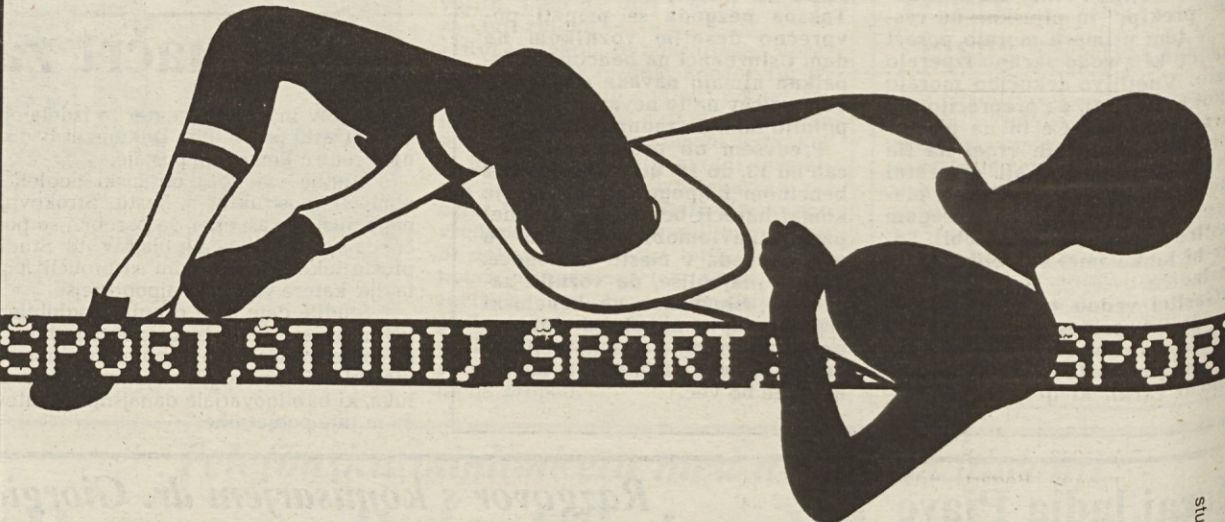
TRGOVINA

Ideale
G. Foraus

Ul. Settefontane 3/c
Telef. 731377 - Trst

- sanitarije
- vse za ogrevanje in hidravliko
- inštalacije in popravila

ZA MLADINO, KI IMA VIŠOKE CILJE

TE ZANIMA GLEDALIŠČE IN FILM?
TE ZANIMA ŠPORT?
PRIDI V CRT, ČAKA TE PRESENEČENJE

Tudi letos bo bančni zavod "Cassa di Risparmio di Trieste" nagradil učni uspeh in športno udejstvovanje mladih. Dijakom z dobrim učnim uspehom bo daroval abonmaje za gledališče in filmske predstave ter športne prireditve, ki bodo na sporedu v našem mestu.

Pobude se lahko udeležijo dijaki, ki so rojeni leta 1969 ali mlajši in vpisani v šolsko leto 1988/89 na višjo srednjo šolo v tržaški pokrajini ter maturanti v letu 1988. Med interese bo "Cassa di Risparmio di Trieste" razdelila razpoložljive abonmaje, ki si jih izberejo interese upoštevajoč šolski uspeh, poslovni odnos, ki ga ima prositelj z bančnim zavodom in vrstni red prošnje. Abonma za športne prireditve lahko dobijo le dijaki, ki so nastopili vsaj na pokrajinski fazi mladinskih ali študentskih iger 1988 (torej ne pridejo v poštev šolska izbirna tekmovanja).

Interesenti morajo oddati izpolnjene prijavnice (rumena za šport, zelena za gledališče in film d'essai) do vključno 23. avgusta 1988 na glavnem sedežu bančnega zavoda.

Dijaki, ki so se posebno izkazali na športnem ali šolskem področju, lahko vložijo z dvema prijavicama za abonma bodisi za športne prireditve, bodisi za gledališke in filmske predstave.

ert CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

Odsev perestrojke tudi v rock glasbi

Zdi se, da so reforme Mihaila Gorbačova posegle tudi v svet sovjetske glasbe. 23. in 24. julija je namreč na rock prireditvi v Malpignanu pri Lecceju nastopilo tudi pet sovjetskih skupin. Prireditve je nosila naslov *Marčeve ide: miting novih zvočnosti vzhodnih dežel*, poleg italijanskih predstavnikov pa so igrali še Moskovičani New Collection, Leningrajčani Televizor, Igre in Sekret ter Estonci Justament iz Tartuja. Srečanje sta organizirala občinska uprava iz Malpignana in združenje Arci Nova. Ko so v sredo, 21. julija, predstavili miting v sovjetski ambasadi v Rimu, je predstavnik sovjetske delegacije Mihail Gusev izrazil upanje, da gre samo za začetek daljšega sodelovanja in še poudaril, da si pred samimi petimi leti kaj takega ni bilo mogoče zamišljati.

Skupine, ki bodo nastopile v Malpignanu, so najznačilnejši predstavniki treh smeri, v katere navadno delijo sovjetsko rock glasbo: moskovski rock, leningrajski rock in rock baltških republik. Za moskovsko skupino je značilno iskanje posebnih elektronskih efektov, medtem ko Leningrajčani polagajo velik pomen na besedilo, od katerih ima večina socialno kritično vsebino. Za baltške skupine je značilen vpliv country glasbe.

Mihail Borzikin, lider skupine Televizor, je dejal, da so prve spremembe občutili pred približno dvema letoma. Prej so jim za šest mesecev prepovedali nastopanje zaradi pesmi, ki ni bila po godu oblastem. Drugi predstavnik iz Leningrada je dejal, da so bili v šestdesetih letih koncerti rockovske glasbe, ki so jo oblasti označevale kot izraz kapitalizma, prepovedani in so jih torej prirejali na skrito. Položaj se je nekoliko izboljšal v sedemdesetih letih, vendar so morale še tedaj sestavljati repertoar pretežno (do 80%) pesmi uradnih kantavtorjev.

Za zaključek naj še povemo, da so ob sovjetskih predstavnikih nastopili med drugimi znana italijanska skupina Litfiba in Ljubljancani Demolition Group.

Moustaki predstavil bogat spored

Uvodni koncert prvega mednarodnega festivala glasbene kulture v Jesiju pri Anconi se je spremenil v pravo popotovanje med glasbenimi ritmi Sredozemlja. Ob spremljavi štirih glasbenikov je namreč nastopil Grk Georges Moustaki, ki je občinstvu v približno poldrugo uro trajajočem koncertu predstavil petnajst pesmi in dve ponovitvi. Za triinpetdesetletnega glasbenika je bil to edini italijanski nastop med njegovimi redkimi neposrednimi stiki z občinstvom. Najprej je zaigral dve grški baladi, ki ju je napisal v sodelovanju s Mikisom Teodorakiskom. Nato so prišli na vrsto francoski valčki, španski flamenki in tangi vse do prelepe brazilske Bahie. Nato je Moustaki predstavil italijanskemu občinstvu pesem Volevamo, ki sta jo napisala s Francescom Guccinijem, in v kateri obujata spomine na skupno mladost, ihto in utvare. Največ uspeha pa je požel s starimi uspešnicami *Lo straniero* in *La mia solitudine*.

Ob zaključku Festivala dveh svetov

V Spoletu je čas obračunov letošnjega Festivala dveh svetov, ki je od 23. junija do 10. julija zbral na svojih 81 prireditvah kar lepo število gledalcev. Zdi se, da so organizatorji zadovoljni z letošnjimi prireditvami, čeprav dohodki znašajo le eno milijardo, predvideni stroški pa bo za sedem milijard. Sicer taki prireditvi ne manjka uradnih finančnih podpor in sponzorjev. Festival si je letos ogledalo skupno 101.367 gledalcev. V osemnajstih dneh so se zvrstile sledeče prireditve: 16 oper, 45 koncertov, 20 baletnih večerov, 56 gledaliških predstav in 50 filmskih projekcij. 22.000 oseb si je ogledalo filmske predstave. Sedem razstav je obiskalo 20.000 oseb. Sledijo gledališke predstave s 16.886 osebami. Gledališke predstave so potekale v več gledališčih in znašajo z reprizami kar 110 večerov. Koncert na trgu pred stolnico in ognjemeti so priklicali nekaj čez 9.000 oseb, koncertu v stolnici pa je lahko sledilo le 800 oseb.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Sončni žarki in naše želje

»Kako si lepo zagorela!« Tako pogosto vzklikamo, velikokrat s kančkom zavisti, ko srečamo znanko ali prijateljico, ki se lahko ponaša s temnejšo poltjo, kot je naša. Kajti biti zagorel pomeni po še veljavnih pravilih biti lep, in takšnim zapovedim se malokdo zna izogniti.

Še zlasti, ker so nas ali pa smo se sami vseskozi prepričevali, da je sonce čudežen zdravnik. Bile so sicer izjeme. Prenapetim ali izčrpanim, recimo, sončenja niso priporočali. Vsi ostali pa so morali pod vroče žarke, da ne bi so sedje, kolegi, znanci, sorodniki in prijatelji mislili, da se reveži počutijo slabo. Nekateri so si sicer izmislili nadurno delo ali kup obveznosti, da se jim ni bilo treba potiti pod neusmiljenim soncem. Nekdaj je tudi veljalo pravilo, da je bolje priti pred obličje profesorjev na maturo ali izpit upadlega lica in nezagorelih lic, kar naj bi bilo za marljivega študenta primernejše.

Primeren vtis je treba tudi napraviti, ko se človek poda na razgovor za službo. Pred leti, ko je bila skromnost bolj čislana lastnost, so priporočali nevpadljivo zunanost, h kateri je sodil blede in ne preveč naličen obraz. Danes, ko moramo biti vsi lepi ali vsaj zanimivo-priljučni, seveda ti nasveti ne veljajo več: študent, ki bi blede in razmršen prišel na izpit, bi veljal za

čudaka, ki ne ve, kaj je življenje. Še strožje bi sodili osebi, ki bi se potegovala za službo in bi neurejena in upadlega lica prišla na razgovor: bolnih nihče ne mara, zlasti ne delodajalci, tudi takšni, ki ne skrbijo za videz, niso priljubljeni. V dobi, ko je videz merilo uspeha, moramo pač poskrbeti, da smo v normi, če ne že čez njo.

In tako smo se leta hodili sončit, da bi bili lepi in zdravi. Tudi če smo se hudo potili in nismo do kraja verjeli, da se je treba v zdravstvene namene tako peči na soncu, smo skušali potpeti in si z različnimi zvijačami lajšali terapevtsko trpljenje. Zato je nas vse, zvestejše in manj poslušne podložnike najsvetlejšega med zvezdami - boga sonca, presunila odločna in argumentirana informacija, da sončni žarki prinašajo tudi smrt.

Dokler je neusmiljeno sonce samo odkrivalo nepotrebne gube na obrazu in drugod, smo jih jezno, a zato nič manj odločno, prekrile s kakšno kremo. Ko pa smo pogosteje kot doslej poslušale, da poleg staranja kože prekomerno sončenje lahko privede tudi do rakastih obolenj, se je naše premirje z arogantnim soncem končalo. Zaščitne kreme, losjoni, oljivo olje, stari in novi recepti nas ne ubranijo pred zlovesčimi ultravijoličnimi žarki. In da

bi bila mera polna, smo si vse gorje nakopali sami.

Iz več razlogov: prvič, ker smo, kot dokazujejo strokovnjaki, »preluknjali« atmosfero, ker smo ji odvzeli prepotrebne ozona. Tako lahko ultravijolični žarki prosto in z večjo močjo sežejo do nas in nas v dobesednem in prenesenem pomenu opečejo. Tudi največji optimisti bi se težko tolažili z mislijo, da se človek lahko uleže pod atmosfero, v kateri ni ozonskih lukenj, in se tako zaščiti. Tudi pri postavitvi zaščitne sicer velikokrat lakoverni in naivni: pripravljani smo se namazati s čimerkoli, da bi bili prej zagoreli in lepše barve, malokdo pa odšteje več denarja za boljše zaščitno kremo.

In še vedno iz poglavja človeških napak: prepričani smo, da je sončenje zdravilno, ker so nekdanje dejanske v prazgodovini zdravstva, tako skušali pomagati tuberkuloznim bolnikom. Dandanes sončenje res koristi le pri nekaterih kožnih boleznih, vsi ostali pa bi morali previdneje na sonce.

Sodobni čas pa je vseeno le uveljavil pomembno pravilo: gre za moč psihologije. Vsi, z redkimi izjemami, smo prepričani, da so zagoreli ljudje videti lepši, predvsem pa sebe doživljamo kot lepe, kadar ten naše kože zaznavno potemni. In ker je dokazano, da so občutki za dobro zdravstveno počutje odločilnega pomena, je v tem smislu zagorela polt z vsemogočnim soncem trden zaveznik našega zdravja v smislu psiho-fizičnega ravnotežja.

Kaj nam je torej storiti: ali naj se ubranimo sonca ali naj se upremo svojim notranjim prepričanjem? Kot običajno, situacija ni tako dramatična, le pamet v roke. Razmerje med nevarnimi posledicami in blagodejnimi učinki moramo vzpostaviti sami in vedeti, čemu tvegamo. Pri tem nam bo, kot kaže, pomagala mogočna in na spremembe občutljiva moda, ki že ne veleva več tako ostro zagorelih potez, ker ponovno odkriva milino bolj bledeh, nekdanj gosposkih lic. Ker se tudi drugače radi opiramo na gospodovne ukaze muhaste mode, bi lahko tokrat izkoristili priložnost in ostajali na soncu toliko, kot je nam prav in seveda dovolj naši koži, da zagori do zaželenega odenka.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
11.55 Vreme in dnevnik	11.50 Nadaljevanka: Anna Karenina (3. del)	13.05 Nanizanka: Edoardo VII principe di Galles (8. del)	17.10 Video strani	13.30 TVD Novice
12.00 Variete: Portomatto	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	14.00 Deželne vesti	17.25 Poletna noč, vmes brazilska nadaljevanka Sužnja Isaura	13.40 Tenis: za Davisov pokal - Jugoslavija-Italija (pon.)
13.30 Dnevnik	13.30 Nanizanka: Saranno famosi - Finendo su una nota alta	14.10 Glasbena oddaja: Arturo Benedetti Michelangeli igra Chopina	18.45 Otroška pravljica: O čudovitem povodcu (Pravljico v verzih Branka Žužka bo pripovedoval Slavko Hočevnar, r. Zoran Lesič-Vukotič, 2. del)	15.45 Kronika in reportaže: Šport spektakel
13.55 Dnevnik - tri minute...	14.30 Dnevnik	15.00 Film: Il segreto dello sparviero nero (pust., It. 1961, r. Domenico Paolella, i. Lex Barker)	18.55 Pravljica: Miškolin - Mišji sovražniki	18.00 Športna oddaja: Juke box
14.00 Portomatto (2. del)	14.40 Variete: Il piacere dell'estate	16.40 Glasbena oddaja: Speciale Da-da-da - Mina	19.05 Risanka	18.30 Rubrika o ženskem športu: Donna Koperina
14.15 Film: Il tesoro della Sierra madre (pust., ZDA 1948, r. John Huston, i. Humphrey Bogart, Tim Holt)	16.40 Film: Il segreto di Montecristo (pust., VB 1961, r. R. S. Baker in M. Berman, i. Rory Calhoun, Patricia Bredin)	17.00 Film: Miss Italia (kom., It. 1950, r. D. Coletti, i. G. Lollobrigida)	19.18 Vreme in Tv okno	19.00 Odprta meja
16.20 Glasbena oddaja: Tanti varietà di ricordi	18.15 Oddaja iz parlamenta	18.30 Šport: globinski rekord Enza Majorce (prenos iz Siracuse)	19.30 Dnevnik in vreme	
17.20 Dokumentarec: Gran paradiso	18.20 Dnevnik - športne vesti	18.45 Športni dnevnik: Derby	20.05 Film: Fant iz Brooklyna (iz ciklusa filmov Dannyja Kaya; kom., ZDA 1946, r. Carol Reed, i. Danny Jaye, Virginia Mayo; Naivni raznašalec mleka se po zapletenem naključju znajde na poti poklicnega boksarja; seveda je vsega kriva ženska. Edina pot iz zadrege je, da tudi iz njega naredijo boksarskega zvezdnika.)	
17.55 Rubrika iz parlamenta	18.35 Nanizanka: Un caso per due - Legami di sangue	19.00 Vreme in dnevnik	20.05 Film: Fant iz Brooklyna (iz ciklusa filmov Dannyja Kaya; kom., ZDA 1946, r. Carol Reed, i. Danny Jaye, Virginia Mayo; Naivni raznašalec mleka se po zapletenem naključju znajde na poti poklicnega boksarja; seveda je vsega kriva ženska. Edina pot iz zadrege je, da tudi iz njega naredijo boksarskega zvezdnika.)	
18.00 Film: L'isola di corallo (krim., ZDA 1948, r. John Huston, i. Humphrey Bogart, Edward G. Robinson)	19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport	20.00 Dok.: Osvojena medicina	22.00 Dnevnik	
19.40 Almanah, vreme in dnevnik	20.30 Šport: atletika - Golden gala (prenos iz stadiona Bentegodi iz Verone)	20.30 Nanizanka: Professione pericolo	22.15 Poletna noč, vmes brazilska nadaljevanka Sužnja Isaura	
20.30 Nanizanka: La signora in giallo	23.00 Dnevnik - večerne vesti	21.30 Film: I selvaggi (dram., ZDA 1968, r. Roger Corman, i. Peter Fonda, Nancy Sinatra)	0.30 Informativna oddaja za tujce	
21.20 Variete: Cucina Gambarotta	23.15 Variete: Improvisando (vodita Massimo Catalano in Marta Flavia)	22.45 Kult. odd.: Una sera, un libro		
22.10 Dnevnik	0.10 Dnevnik - zadnje vesti	23.00 Dnevnik - zadnje vesti		
22.20 Aktualna oddaja: Premio Via Condotti	0.20 Film: Cujo (krim., ZDA 1983, r. Lewis Teague, i. Daniel Hugh Kelly)	23.15 Film: Wundkanal (dram., ZRN 1984, r. Thomas Harlan, i. Robert Kramer)		
23.00 Športna središča				
24.00 Dnevnik - zadnje vesti				
0.15 Nadaljevanka: I fratelli Karamazov (6. del)				

CANALE 5
8.15 Nanizanka: Arcibaldo, 8.40 Alice, 9.10 Storie di vita, 9.30 General Hospital, 10.30 Strega per amore
11.00 Kvizi: Fantasia, 11.30 C'est la vie, 12.00 Doppio Slalom
12.30 Nanizanka: Hotel Nad.: Sentieri
13.30 Nan.: Dottor Kildare
14.30 Film: Brivido d'amore (kom., ZDA 1947, r. William A. Seiter, i. Deanna Durbin, Tom Drake)
15.00 Nan.: Il mio amico Ricky, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 I cinque del quinto piano
18.30 Kvizi: Tutinfamiglia, 19.10 Cantando cantando, 19.50 Tra moglie e marito
20.30 Glasbena oddaja: Festivalbar '88
22.30 Kvizi: Passiamo la notte insieme
23.15 Film: I due forzati (krim., ZDA 1950, r. Ted Tetzlaff, i. Richard Conte, Audrey Totter)
0.50 Nanizanka: Spy Force

ITALIA 1
8.30 Nanizanka: Rin Tin Tin, 8.55 Flipper, 9.25 Time Out, 10.15 Chopper Squad, 11.05 Ralph Supermaxieroe, 12.00 Movin' On

TELEPADOVA
13.00 Otroška oddaja Ciao Ciao, vmes risanke Lo speccchio magico, C'era una volta Pollon, Snorky
14.00 Glasbena oddaja: Deejay Beach
15.00 Nanizanka: Hardcastle & McCormick
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Alice, Fiorellino, Kolby, Il tulipano nero
18.00 Nanizanka: Gemelli Edison, 18.30 Skippy il canguro, 19.00 Chips
20.00 Risanka: Una per tutte, tutte per una
20.30 Nanizanka: L'incredibile Hulk, 21.30 Mac Gyver, 22.30 Sulle strade della California
23.30 Star Trek, 0.30 Ai confini della realtà, 1.00 Taxi, 1.30 Giudice di notte
14.15 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 14.50 Ciranda de Pedra, 16.30 Piume e pailletes
17.00 Dokumentarec
17.30 Risanke
19.30 Nad.: Brillante
20.30 Film: Roma a mano armata (krim., It. 1976, r. Umberto Lenzi, i. Ma-

TELEFRIULI
13.30 Nadaljevanka: Leone-la
14.30 Nanizanka: Si è giovani solo due volte
15.00 Dražba
15.30 Risanke
16.30 Glasbena oddaja: Music box
18.15 Nadaljevanka: Dov'è Anna
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Dnevnik v nemškem jeziku
20.30 Variete: Hamburger serenade
22.00 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni
22.30 Dnevnik
23.00 Rubrika: Dan za dnem
23.30 Dražba
24.00 Aktualnosti

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček; 8.10 Zbornik: Problemi sodobne družbe; 9.00) Kuharska potovnica; 10.00 Pregled dnevnega deželnega tiska; 10.10 Koncert v baziliki sv. Silvestra v Trstu: harfist Mario Falcao; 12.40 V prostem času; 13.20 Zbori: Mešani zbor Obala iz Kopra (dir. Mirko Slosar); 13.40 Glasbeni listi; 14.00 Deželna kronika; 14.30 Glasbene diagonale; 16.00 V objemu gora; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Slovensko slovo v filmu; 18.20 Glasbeni listi.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 13.00 Na valu Radia Koper; 14.40 Teme v živo: razne zanimivosti, reportaže in pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Informativna oddaja: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni kioski; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Glasbena oddaja: V ritmu; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.25 Koledarček; 7.35 Prirčno vaši; 7.45 Pošiljam ti razglednico; 8.20 Pesem tedna; 8.40 Glasba; 9.32 Feeling v glasbi; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Srečanje; 10.40 Vstop prost; 11.00 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Srečanje s Kompasom; 14.45 Edig Galletti; 16.00 Popevka tedna; 16.05 Glasba; 17.00 Bubbling; 17.33 Hot 20; 18.30 Music business.

(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi

Enotno stališče predstavnikov goriškega in novogoriškega gospodarstva Odgoditev gradnje avtoceste bi ohromila razvoj gospodarstva

Tako v Gorici kakor v Novi Gorici se množijo pobude političnih predstavnikov in gospodarskih operaterjev, da bi preprečili nevarnost nadaljnje odgoditve gradnje avtoceste med Vrtojbo in Razdrtom ter med Razdrtom in Sežano. Pobude je, kakor znano, sprožil sklep ZIS v Beogradu, da v besedilo osnutka zakona o financiranju izgradnje cestnega omrežja vnese, kar zadeva osimske ceste, omejevalno besedilo, s tem da je predvidena soudeležba federacije samo za odsek Razdrto—Fernetiči v dolžini 22 kilometrov.

O zadevi bo danes in jutri tekla beseda v zvezni skupščini v Beogradu, kjer pa, kakor smo poročali že pred dnevi, slovenski delegati (in predvidoma tudi delegati iz SR Hrvaške) ne bodo glasovali za zakon, v kolikor v besedilo ne bodo vnešeni popravki, ki jih je oblikoval IS Slovenije in potrdila skupščina.

Številnim pobudam teh dni se je včeraj pridružila družba SDAG, ki upravlja avtoport pri Štandrežu in ki si prizadeva za hitro in čimbolj popolno izgradnjo novih objektov, katerih funkcionalnost je seveda usmerjena predvsem na izgradnjo ustrezne cestne povezave.

Sestanka so se udeležili številni predstavniki gospodarskega in političnega življenja Gorice in Nove Gorice, SR Slovenije in Dežele, kar je dokaz izredne pozornosti in pomena, ki ga na obeh straneh meje namenjajo vprašanju.

IS SR Slovenije je na srečanju predstavljal sekretar za promet Milan Jelenc, deželno skupščino pa njen predsednik Bruno Longo. Srečanja se je udeležil tudi predsednik skupščine občine Nova Gorica, Albert Bevič.

Zaskrbljenost gospodarskih operaterjev spričo nevarnosti, da se avtocesta od meje do Razdrtega ne zgradi ali da se za nedoločen čas odgodi, je izrazil predsednik družbe SDAG Devetak, ki je dejal, da bi tak korak močno zastavil prizadevanja za celoten gospodarski razvoj tega območja, ki je usmerjen prav na področje prometnih storitev in blagovne menjave z državami Vzhodne Evrope in Podonavja.

Bruno Longo je uvodoma dejal, da je vprašanje pretežno mednarodnega značaja. Naglasil je, kako je bilo v dosedanjih različnih sporazumih opredeljeno tudi financiranje izgradnje osimskih cest ter napovedal, da bodo od rimske vlade zahtevali celostno izvajanje mednarodnih obveznosti s ciljem, da se vprašanje v Beogradu reši v pozitivnem smislu.

Milan Jelenc je zelo podrobno obrazložil dosednji potek najpomembnejših aktivnosti, ki jih je vodila oziroma zanje dajala pobudo SR Slovenija, potrdil, da je izgradnja avtoceste Raz-

drto—Vrtojba in Razdrto—Sežana predvidena do leta 1991 in da Slovenija pri tem vztraja in da je finančna konstrukcija in tehnična dokumentacija pripravljena do take meje, da bi lahko že v jeseni pričeli dela na štirih odsekih in sicer Razdrto—Podnanos, Vrtojba—Selo, Razdrto—Divča, obvoznica Sežana. Slovenija je svoj del obveznosti in priprav v celoti izpolnila.

Jelenc je ob koncu izrazil zmeren optimizem, da bodo v Beogradu vendarle razumeli pomen celovitega izvajanja mednarodnih obveznosti in našli ustrežnejše rešitve od predlaganih.

Izrekel je tudi priznanje različnim sogovornikom na italijanski strani, ki so v teh zadnjih letih dokazali izredno pripravljenost na sodelovanje pri ureditvi vprašanja za obe strani pomembnih prometnih objektov. Rezultat takega sodelovanja je tudi ustanovitev mešane družbe Adria lani oktobra in podpis prvega sporazuma maja letos. V razpravo so nato posegli še nekateri drugi.

Omeniti velja še, da so na včerajšnjem srečanju predstavniki gospodarskih združenj in organizacij podpisali skupni dokument, ki ga bodo poslali vladama v Rimu in Beogradu, in ki, medtem ko ugotavlja pomen izgradnje primernih prometnih povezav za razvoj gospodarstva območij ob meji, poziva vladi, da najdeta čimprej pozitivno rešitev vprašanja.

Udeležencem so tudi izročili novo publikacijo s podatki o dosedanjem obsegu poslovanja avtoporta ter z razvojnimi načrti.

Interpelacija KPI

Danes in jutri bodo v Beogradu odločali o besedilu osnutka zakona o financiranju izgradnje jugoslovanskega cestnega omrežja, v katerem so zajete tudi osimske ceste. Če bo postopek usklajevanja različnih predlogov uspešen, ne bi smelo biti večjih težav za dejanski začetek gradnje prepotrebne prometnice. V nasprotnem primeru se napoveduje, kakor je bilo slišati s strani ugodnega predstavnika ZIS v Novi Gorici, znatne težave in najbrž tudi zamude pri sprejetju zakona.

Množijo se medtem razne pobude predstavnikov strank, strokovnih združenj, upraviteljev krajevnih ustanov, da bi vendarle našli ugodno rešitev.

Tako je tajništvo KPI za Goriško s telegramom Giorgiu Napolitanu predlagalo, da komunistični predstavniki v parlamentu nastopijo pri ministru za zunanje zadeve, da se zagotovi spoštovanje mednarodnih dogovorov in da se zavrne poskus politike zavlačevanja.

Deželna svetovalca KPI Bratina in padovan sta včeraj v deželnem svetu vložila interpelacijo, kjer opozarjata na zadnji zaplet in vprašujeta, kakšno je stališče deželne uprave do tega vprašanja in kakšni ukrepi so že bili storjeni v odnosu do italijanske vlade, kakor tudi v odnosu do vlade SR Slovenije in SR Hrvaške s ciljem, da se prepreči nadaljnje zavlačevanje izgradnje osimskih cest in s tem omeji postopek gospodarske integracije območij ob meji.

V prihodnjih dneh — odvisno je predvsem od poteka dogodkov v Beogradu — bi utegnili priti tudi do protestnih stavk avtoprevoznikov.

Pogovor med delegacijama KD in Slovenske skupnosti

Brez sicer prevelike naglice se nadaljujejo dvostranska srečanja med predstavnikoma strank. Tako se je v ponedeljek v Gorici sestali predstavniki kršćanske demokracije in Slovenske skupnosti. Predstavniki strank so, kakor izhaja iz tiskovnega poročila, »poudarili pozitivno oceno glede rezultatov, doseženih v preteklem mandatu, in zelo pozitivno oceno sodelovanja med strankama«.

Člani delegacij so bili soglasni, da je treba iskati možnosti za sestavo čimširše koalicije med strankami, ki so doslej vodile upravo na Pokrajini. V tem smislu naj bi v prihodnjih dneh sklicali skupno sejo predstavnikov strank ter načeli pogovor o političnem in programskem dogovoru.

Delegaciji sta, kakor izhaja iz poročila za tisk, ki ga je podpisal pokrajinski tajnik KD Crisci, izrazili zaskrbljenost zaradi nepripravljenosti jugoslovanske vlade za dograditev avtocestnega odseka Razdrto—Nova Gorica.

Franco Sabbadin novi župan v občini Škocjan ob Soči

V občini Škocjan ob Soči imajo novega župana. To je Franco Sabbadin, komunist, ki je bil izvoljen z dvanajstimi glasovi od skupnega števila dvajsetih. Izvoljeni so bili tudi novi odborniki. V Škocjanu ob Soči imajo komunisti absolutno večino svetovalcev, v opoziciji so demokristjani in socialisti.

Prejšnji župan Amedeo Cosolo, ki je županoval enajst let, je bil v svoji stranki, komunistični, potisnjen v manjšino. Zaradi tega, ker je skupno z nekaterimi odborniki zagovarjal ureditev rečnega gozda, za katerega bi denar prispevala deželna uprava. Voditelji komunistične organizacije pa so

bili mnenja, da je treba denar uporabiti v druge namene.

Odtod spor med prejšnjim županom in odborniki z njihovo stranko. Cosolo je bil tudi na občinski seji zelo polemičen do strankinih voditeljev. Zdi se, da letos ni obnovil izkaznice KPI. Iz občinskega sveta je izstopila prejšnja odbornica Valentina Tortul, ki je že pred meseci polemično zapustila odborniško mesto.

Na zadnjih deželnih ter pokrajinskih volitvah je v Škocjanu KPI izgubila absolutno večino glasov, ostaja pa še vedno najmočnejša stranka v občini. Druge so precej zadaj.

Tovarno SBE v Tržiču je IRI prodala zasebniku

Prizadevanja za ohranitev javne industrije na Goriškem so dobila ponoven, težak udarec. Včeraj je na sedežu Intersind prišlo do srečanja med predstavnikoma finančne družbe SOFIN, ki je sestavni del IRI, ter sindikati. Predstavniki SOFIN so sindikaliste obvestili, da so tovarno SBE v Tržiču prodali zasebniku. Podrobnosti s tem v zvezi niso znane, gotovo pa je, da je kupoprodajna pogodba že sklenjena.

Kupec je družba Varvit iz Reggio Emilie, last podjetnika Vescovinija. Gre za firmo, ki je glavni klient tržiške tovarne, saj kupuje približno 40 odstotkov njene proizvodnje vijakov.

Sindikati so vest sprejeli z velikim presenečenjem. Čeprav se nočejo izreči o perspektivah tovarne po njeni privatizaciji, ker nameravajo počakati na predstavitev programov s strani novega lastnika, so zelo kritično ocenili prodajo enega treh javnih podjetij v Tržiču (skupaj z ladjedelnico in tovarno Ansaldo), v katerem je zaposlenih okrog 200 delavcev. Tovarna SBE je doslej predstavljala najbolj zdrav del javne industrije pri nas: poslovala je z dobičkom (lani je pozitivni obračun dosegel milijardo lir), v zadnjih letih pa so v modernizacijo njenih naprav vložili kar precej javnega denarja, 3 do 4 milijarde lir. Privatizacija je torej lahko samo neizpodbiten dokaz o postopnem opuščanju javne industrije

pri nas, v kričečem nasprotju z vsemi zahtevami na eni in obljubami na drugi strani. Sindikati se bodo o teh vprašanjih razgovarjali na srečanjih s tržiškim županom ter deželnoima odbornikoma Carbonejem in Brancatijem.

Izidi izpitov na Zavodu Cankar

Za večino dijakov se je konec šolskega leta zaključil kar dolgo od tega. Za maturante so se šolske dolžnosti seveda nekoliko razvlekale, po objavi maturitetnih izidov pa so si lahko dokončno oddahnili.

Danes objavljamo še zadnje rezultate kvalifikacijskih izpitov dijakov tretjega letnika na Trgovskem zavodu Ivan Cankar. V 3. A razredu so vsi izdelali razen dveh dijakov, in sicer s sledečimi rezultati: Walter Bandelli (6,18), Damjana Bensa (7,54), Gianluca Berlot (6,81), Irena Cecutta (7,18), Loredana Cingerli (6,18), Ingrid Devetak (9,00), Graziella Makuc (6,36) in Silvan Skorjanc (6,27).

V 3. B razredu so vsi dijaki izdelali: David Černic (6,18), Luka Colja (6,45), Marko Ferletič (7,00), Barbara Florenin (6,36), Romina Juren (6,27) in Silvester Visintin (6,18).

Blues večeri na gradu

Na goriškem gradu se nocoj začne krajsi cikel mednarodnih koncertov blues glasbe pod naslovom *Feeling good. Koncerte prireja Baobab, tj. skupina mladih, ki se zbira v istomenskem baru pri Podgori in ki je v zadnjih mesecih tako v lokalni kot na gradu že ponudila vrsto priložnosti za kakovostna srečanja z različnimi vrstami "mlade" glasbe.*

V štirih večerih od danes do sobote se bo na odru prireditvenega šotora na gradu vrstilo sedem ansamblov oz. solistov iz Italije, Jugoslavije in ZDA. Pri izbiri so organizatorji posvetili precejšnjo pozornost kakovosti in pristnosti blues glasbe ter se izognili tudi znanim imenom, ki ponujajo cenen rock v blues preobleki.

Nocoj ob 21. uri se bo predstavil ansambel Model T Boogie iz Milana, ki velja za najboljšo blues skupino v Italiji. Nastopila bo tudi skupina latitaja, ki je pred nedavnimi v Trstu imela "čas", da je nastopila na koncertu slovitih Blues Brothers. Jutri bosta nastopila Rudy Rotta blues band iz Verone ter pevec in kitarist Willy Mazer iz Trevisa, prav tako s svojim bandom. V petek bo jugoslovanski večer s Sirovo kožo iz Beograda in Blues triom pevca in kitarista Dragana Rušića-Maćana iz Subotice.

Zaključni koncert v soboto bo imel svetovno znani temnopolti pevec-kitarist Phil Guy iz Chicaga, ki ga bo spremljal ansambel Model T Boogie.

Med vzroki tudi vročina

Štirje ranjeni v nesrečah

Kar štiri osebe so bile ranjene v lažjih prometnih nesrečah včeraj v mestu. Edini, ki bo ostal v bolnišnici, je 21-letni Edi Stabile iz Ul. Carrara 3. Peljal se je z motornim kolesom po Ul. Leoni v smeri proti Ločniškemu mostu, ko je v nepojasnjenih okoliščinah trčil vanj ford sierra, ki ga je upravljaval 40-letni Vincenzo Mastromatteo iz Vileša. Stabile je dobil več zlomov v levi nogi in desnem zapestju ter rane po obrazu. Sprejeli so ga v ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v 60 dneh.

Na Korzu, v bližini spominskega parka, se je lažje ponesrečil 71-letni Ruggero Moratti iz Gorice, Korzo Italia 108. Zaradi vročine ga je obšla slabost, ko je včeraj popoldne vozil avto, tako da se je zaletel. V bolnišnici so mu ugotovili zlom nosne kosti in nekaj odrgnin ter ga po prvi pomoči odslovili. Okreval bo v nekaj dneh.

V bolnišnico sta se zaradi lažjih poškodb, ki sta jih dobila v nesrečah na cesti, zatekla tudi 84-letni Luigi Benčina iz Gorice, Ul. Duca d'Aosta 50, in Iginio Macor, prav tako iz Gorice, Ul. Leoni 6. Prvi se je okrog 11. ure ponesrečil na križišču med ulicama Crispi in Roma, drugi pa je padel s kolesom v Ul. Grossi. Obema so nudili samo prvo pomoč.

VITTORIA 17.30-22.00 »Blue pussycat bestial love«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.30-20.30 »Škandal v družini«. DESKLE Danes zaprto.

pogrebi

Danes v Gorici ob 8. uri Alma Bizjak iz Bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče, ob 9.30 Antonio Manzoni iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 11. uri Carlo Ciampa iz Trsta v cerkev in na pokopališče v Štandrež, ob 11.30 Gabriella Comelli vd. Erzetič iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 17.10 Vera Kruljč por. Jelen v cerkvi in nato na pokopališče v Doberdovo.

Kulturno društvo in Zadruga Kras Dol-Poljane izrekata svojcem pokojnega Albina Šuligoja iskreno sozljaje.

kino

Gorica
VERDI 19.30-22.00 »Quarto comando«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Ob izgubi drage žene izrekajo iskreno sozljaje Umberto Jelenu 40-letniku iz Doberdoba.

LA BANCARELLA
VELIKO SKLADIŠČE
RAZNE KONFEKCIJE IN JEANSERIJA

GORICA Ul. Cascino 5 Ul. Garibaldi 6 Tel. 0481/33150

OD ČETRTRKA, 28. JULIJA, DALJE

SEZONSKO ZNIŽANJE

s popusti od 30% do 80%

obv. občini

ŽENSKA, MOŠKA IN OTROŠKA KONFEKCIJA, JEANS VSEH ZNAMK (carrera, yuma, levi's, clark, wild, lee master, casucci, rifle, pop 84) NOGAVICE, OBLAČILA ZA PROSTI ČAS, OSEBNO PERILO SRAJCE, MAJICE, TRENIRKE RAZNIH MODELOV IN CEN

100.000 artiklov iz različnih

Pri nas je vaš denar več vreden

stečajev po neverjetno nizkih cenah!

OBIŠČITE NAS in se boste prepričali!

S preservativi in reklamnimi spoti v boj zoper aids

Revije in televizija proti kugi stoletja

V letošnji juljski številki se je revija Cosmopolitan na svoj način priključila boju proti aidsu. Vsakemu izvodu je dodala po en nerabljen kondom (kar je že davno storila Mladina) in tako svojim bralcem/bralkam zagotovila varno spolno življenje (?). Upajmo, da se Cosmopolitanu ne bo pripetilo to, kar se je pošiljki Mladine, namenjeni Tržaški knjigarni. Nekdo je namreč vsem zamejskim izvodom odstranil kondome...

Predstavniki radikalne stranke so konec šolskega leta razdeljevali kondome in brošure proti aidsu po mnogih višjih šolah v Italiji. Videč, da najhujša bolezen našega stoletja ni aids, pač pa neobveščenost, je Ministrstvo za zdravstvo sklenilo popularizirati najzanesljivejšo kurativo — namreč preventivo. Pri tem se bodo poslužili kar televizije kot (verjetno) najsterilnejšega, obenem pa najbolj razprostranjenega množičnega občila, ki jim je na voljo. RAI je določila, naj se v propagandnem spotu uporabi izraz *profilaktik* (bolj nevtralen, saj spominja na povsem nedolžno »profilakso«) namesto grobega preservativ. Naj vas ob tej priložnosti spomnimo, da je legenda ljubljanskih pesniških krogov Vojin Kovač-Chubby že pred leti objavil več pesmi o kondomih, ki so jih pred kakim letom dni ponatisnili tudi mariborski Dialogi.

Reklamno sporočilo, ki ga predvaja RAI od včeraj, prikazuje dve goli telesi, napovedovalčev komentar pa gre nekako takole: »Danes še ne poznamo zanesljivega zdravila zoper aids, a zboleli za aidsom k sreči ni lahko. Odvisno je od našega ravnanja. Aids se ne prenaša s poljubom ali stiskom dlani, ne prek kozarcev

Zaščitnih sredstev zoper aids je še pa še...

ali jedilnega pribora. Aids se ne prenaša z normalnim življenjem v dvoje, prenaša pa se s spolnimi odnosi z okuženo osebo. Zato je bolje, če se ogibljemo priložnostnim odnosom z neznanci ali pa, da se tedaj vsaj zaščitimo s *profilaktikom*. Sporočilo omenja tudi nevarnost pred rabljenimi injekcijami (narkomani so v Italiji daleč najštevilčnejša rizična skupina), ne omenja pa druge najbolj tvegane skupine — homoseksualcev. Verjetno so reklamni agenti menili, da je preservativ tako univerzalna zaščita, da bo pomagal tudi njim.

Minister za zdravstvo Carlo Donat Cattin je skušal ustreči tudi zahtevi katoliškega *Gibanja za življenje* in tako bo reklamam po časopisu dodano opozorilo, da preservativi niso sto odstotno zanesljivi. Vendar si že predstavljamo odgovor — bistroumen kot venomer — proizvajalcev kondomov, ki bo bržčas videti nekako takole:

Dve mladi zakonski ženi. Ena z zaskrbljenim obrazom pravi: »Možu sem zvesta, ker se hudičevu bojim aidsa.« Ti trapa! Pravi druga z žarečim obličjem: »Uporabljam kondome *Alta fedeltà*, pa ti ne bo treba več

skrbeti. Lahko boš smuknila v posteljo s komerkoli!»

Ali pa bi lahko prikazali malčka, ki v očetovem predalu najde kondom. »Mama, ali je to proti otrokom?« zmagoslavno vpraša. »Ne, Pierino, proti aidsu je. Če bi z očetom to uporabljala že prej, se ti ne bi rodil z aidsom.«

Ali pa jedrnato sporočilo: »Živiš v kondominiju? Uporabljal Condomino!»

Ali: napis na senčnem, a nedvoum-nem profilu moškega telesa — »Opustite brezoblična zaščitna sredstva! Profilo, profilaktik s profilom.«

Ali pa reklama po zgledu neke znane reklame za kondome. Zadovoljen ženski obraz, ki pravi: »Jaz se ne ljubim z moškimi. Ljubim se s preservativi.«

Neki angleški spot uporablja »rahločutno« prisodobno vlako, ki zapelje v predor. Tik preden izgine v predoru, pa smukne v orjaški kondom...

A kako se res zaščititi pred aidsom? Zaljubite se (če se niste zaljubljeni)! Ljubezen je najbolj zanesljiva zaščita zoper aids. Kdor ljubi, ne skake čez plot. Težave nastopijo tedaj, ko ste sicer zaljubljeni, a zaljubljeni v človeka z aidsom (ali prenašalca). Kaj tedaj? Kondom, seveda. In upajmo, da bodo zdravniki kmalu odkrili. Po nekaterih napovedih bo zdravlilo na voljo že v petih letih. To pa pomeni — glede na dolgo inkubacijsko dobo aidsa — da bodo tisti, ki se z aidsom okužijo danes, morda še živi dočakali rešitev. Če jih kajpak medtem ne povezi avto ali pogoltne morskis pes.

Živetje je namreč nevarno. ALEKSA ŠUŠULIČ

Kvartet kitar Linhares v petek na Devinskem gradu

Znani kitaristični kvartet Linhares iz Zeneve bo v petek zvečer nastopil na Devinskem gradu v okviru pobud Odbora za prireditve na gradu, ki jih prireja Konzorcij za zaščito zgodovinskih gradov v Furlaniji-Juljski krajini. Pri organizaciji petkovnega koncerta sodelujeta tudi Občina Devina-Nabrejina in Avtonomna letovišar-ska in turistična ustanova.

Kvartet Linhares vodi brazilski kitarist Dagoberto Linhares, ki pa že petnajst let deluje v Evropi. Doslej je postal že vrsto nagrad in priznanj, predvsem za svoje virtuozistično igranje. Obenem je tudi izvrsten pedagog, mnoge svoje učence pa je tudi pritegnil v komorne skupine, ki jih je sam vodil.

Ob Dagobertu Linharesu bodo na Devinskem gradu igrali še Carla Minen, ki je po rodu iz Vidma, a je svoj glasbeni študij dokončala v Švici, prav pri Linharesu, Švicar Raymond Migy, ki je tudi dosegel vrsto mednarodnih uspehov, in Brazilc Joaquim Freire.

Kitaristični kvartet Linhares bo izvajal v prvem delu koncerta dela Praetoriusa (Šest plesov iz »Terpsichore«), Gagnanija (Trio in D-duru, opus 12) in Vivaldija (Koncert v G-duru), v drugem delu pa bo izvedel Piazzollovo Tango Suite in Suito iz »El amor brujo« De Falle. Koncert se bo začel ob 20.30.

Oba ansambla sta požela letos vrsto uspehov Sezioni Godalnega kvarteta GM in harmonikarjev Synthesis 4

Od ansamblov, ki delujejo pod okriljem Glasbene matice, smo že predstavili nastope Tržaškega okteta in Mladinskega zbora v sezoni 1987/88. Prvi je bil izjemno aktiven in ploden, Mladinski zbor (in otroški) GM pa je preživljal prehodno krizo, iz katere se že nakazuje izhod in - upamo - ponoven vzpon.

Preostaja nam še pregled delovanja Godalnega kvarteta GM in harmonikarskega ansambla GM Synthesis 4.

Godalni kvartet, mladi ansambel, ki ga sestavljajo bivši gojenci GM in sedaj že vsi koncertanti in glasbeni pedagogi: Zarko Hrvatič (prva violina), Jagoda Kjuder (druga violina), Marko Bitežnik (viola) in Peter Filipič (violončelo), je bil v minuli sezoni zlasti aktiven na šolah, kar sodi v okvir njegove hvalevredne promocijske dejavnosti med mladino. Tako je imel v oktobru koncerte-lekcije po vrsti na italijanski osnovni šoli v Ul. M. Praga, na italijanski osnovni šoli v Špetru, na slovenskih osnovnih šolah Fran Milčinski na Katinari in Fran Saleški Finžgar v Barkovljah, januarja letos na slovenskih osnovnih šolah v Sovodnjah in v Doberdolu, februarja na slovenski osnovni šoli Oton Župančič v Gorici, marca pa na slovenski osnovni šoli Alojz Gradnik v Repentabu in na italijanski nižji srednji šoli Dante Alighieri v Špetru.

Oktober je Godalni kvartet GM nastopil na slovesnosti ob 80-letnici umetnika-slikarja Lojzeta Spacala, maja letos pa je koncertiral na Opčinah v okviru Glasbenih večerov KD Tabor.

Od marca do junija se je udeležil tečajev za kvartet skupno s člani Godalnega kvarteta Academica v organizaciji Združenja juljskih glasbenikov. Rezultat sodelovanja na tem tečaju je bil nastop Godalnega kvarteta GM na Drugem državnem tekmovanju v Pozzuoliu pri Neaplju, na katerem je naš ansambel osvojil ex aequo drugo nagrado, pri čemer prva ni bila podeljena.

Uspešen start Godalnega kvarteta, ki je v kratkem času svojega obstoja tudi že lepo napredoval v delikatnem komornem muziciranju, kaže na to, da bi lahko ta ansambel nadvse uspešno dopolnjeval nekakšno vzporedno koncertno dejavnost v abnmajski koncertni sezoni, predvsem v promocijskem oziru, obenem pa dovoljuje tudi razmišljanje o ustanovitvi komornega godalnega orkestra v okviru GM, za katerega bi bilo nedvomno na razpolago zadostno število odličnih mladih koncertantov, ki so v teh po-vojnih letih izšli iz šole Glasbene matice. Velja poskusiti!

Harmonikarski orkester GM Synthesis 4, ki ga z velikim uspehom in osebnim šarmom vodi prof. Klavdij Furlan, je prav tako razvil obsežno koncertno dejavnost predvsem v slovenskih krajih naše dežele, pa tudi

drugje v Italiji. Od 1. julija 1987 do 30. junija 1988 je imel 14 koncertnih nastopov. Sezono je začel nadvse uspešno z osvojitvijo prvega mesta na mednarodnem harmonikarskem tekmovanju v Camodoju, v istem mesecu juliju je nastopil še na festivalu Dela v Boljuncu. Avgusta se je mudil na turneji po zahodni Siciliji, kjer je imel tri, v tamkajšnjih glasbenih krogih zelo odmevne koncerte. Septembra je nastopil na ljubljanski televiziji v dobrodelne namene in na koncertu na Opčinah za tamkajšnjo Hranilnico in posojilnico. Novembra je gostoval v Ljubljani, kjer je nastopil na Dnevih mladine OZN, decembra pa je koncertiral na prireditvi KD France Prešeren v Boljuncu.

Po januarskem premoru je ansambel Synthesis 4 nastopil februarja v Števerjanu s PD Briški grič, marca je sodeloval na reviji otroških zborov Pesem mladih v Kulturnem domu v Trstu, aprila v župnijski dvorani v Bazovici in maja na Prazniku češenj v Mačkoljah. Sezono je sklenil z jubilejnim koncertom za desetletnico svojega obstoja v gledališču France Prešeren, o katerem je PD že obširneje poročal.

Za začetek nove sezone ima že predvideno gostovanje v Murski Soboti s skokom v sosednjo Madžarsko in oktobra sodelovanje na tekmovanju v Foligno ali celo v Salzburgu v Avstriji.

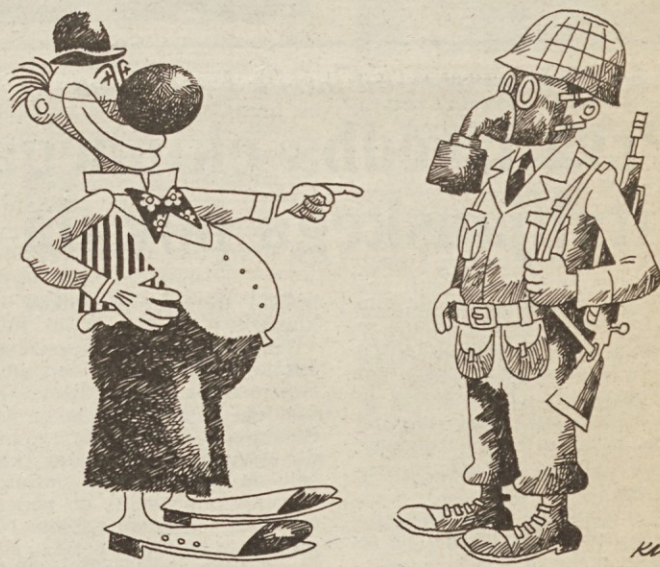
JOŽE KOREN

Hvalevredna založniška pobuda ob 2. festivalu v Ribnici »Vre, vre, vre« - humor za vse okuse

Matjaž Kmecl je v svojih postnih premišljevanjih zapisal, da je eno od slovenskih »osvojenih ozemelj«, torej tistih področij, na katerih lahko gradimo svojo narodnostno samozavest in moralno neodvisnost, humor. V oklepaju pa je še dodal: »Res pa je, da ga ni mogoče priklicati z nobenim moraliziranjem, ker preveč trdno tiči v življenju; hvalabogu ga zato tudi z nobenim modrovanjem ni mogoče pregnati.«

Sedaj pa se moramo vprašati, če Slovenci znamo gojiti humor, seveda mimo Pavlihe in pokojnega Ježka, če sploh imamo smisel za humor. To trditev so prvi hoteli preveriti Ribničani z zelo pogumno pobudo, ki bi jih lahko poveljčala ali... pogubila. Kulturna skupnost Ribnica je namreč letos priredila že drugič zaporedoma natečaj za humoresko, satiro, humoristično in satirično pesem, aforizem in monokomedijo. Po precejšnjem uspehu prve izvedbe je letošnja prese- netljivo in pravzaprav čudežno dožive- lavela prodoren uspeh, praveci literarni »boom«. Do dogovorjenega roka so namreč organizatorji prejeli pod 103 šiframi kar 1200 literarnih enot: največ je seveda aforizmov, mnogo pa je tudi satirnih pesmi, satir, humoresk in monokomedij.

Kje je razlog za tak uspeh? Morda bi ga iskali v vsebini sami. V celoti namreč prevladuje družbena kritika. Naj torej sklepamo, da je humor neposredna posledica nekega splošnega nezadovoljstva? Nikakor, saj imajo tudi vedri narodi dosti humorja, pri nas pa je morda drugačen. Več je

Aleksandar Klas

sarkazma, več je trpkosti, več je otožnosti, bolj ga morda pojmemo kot sprostitve v stiski, kot rešilno bilko, kot Kmeclovo »osvojenno ozemlje«.

Ob uspehu tega drugega festivala bi omenili še neko drugo zelo pozitivno zamisel. Organizatorji so namreč imeli dobro idejo, da izdajo izbor najboljših aforizmov, humoresk, predvsem pa karikatur kar v knjižni obliki, slednja pa je doživela krst prav na dan proglasitve najboljših.

Literarna žirija v sestavi vidnih slovenskih literatov je nagradila sledeča dela. V kategoriji humoresk in satir je prvo mesto prejel Marjan Moškrič za satiro *Predlog za slovenski nacionalni program*, pri humorističnih in satirnih pesmih je bila proglašena za najboljšo Dominique Reščič za *Mutčeve songe*, najboljša aforizme je prispeval Boris Kuralt, najboljšo monokomedijo pa Goričan in predsednik zamejskega slavističnega društva Janez Povše za delo z naslovom »V. D.«.

Izboru prispevkov za drugi festival humorja, satire in karikature v Ribnici je naslov *Vre, vre, vre*, izbor pa sta opravili strokovni žiriji za literarne in likovne prispevke. Uredila sta ga Janez Debeljak in Miha Mate, izdala in založila Skupščina občine Ribnica v 2500 izvodih.

Uvod knjigi je napisal že pokojni Fran Milčinski-Ježek, ki je s svojim zadnjim stavkom še najbolj emblematično prikazal stanje našega humorja. »Zato, dragi moji, poskrbite za smeh! S smehom smo si pomagali tudi v tistih težkih vojnih dneh, pa si pomagajmo še danes. Kaj nam pa drugega sploh ostane?«

Prvi del knjige, ki ima, kot smo videli, kar precejšnjo naklado, je dodeljen najboljšim aforizmom, ki so skoraj izključno posvečeni trenutni družbenopolitični in gospodarski kri-

zi v Jugoslaviji. Mnogi imajo priokus grenkobe, pravzaprav je v njih malo sonca in vedrine, zato pa dosti sarkazma in večkrat komaj zakrite mržnje do tistih, ki so državo privedli na rob razsula.

Med boljše sestavke te knjige bi omenili monokomedijo »pridobljena« zamejca, dramatika Janeza Povšeta, z naslovom »V. D.«. Pravzaprav gre skoraj za monolog (kot takega bi ga lahko postavili na oder) skromnega delavca v neki tipični slovenski izgubaški tovarni, ki kar čez noč postane njen direktor. Delavec se tega povišanja otepa, vendar pa ga mora napolned sprejeti kot nekakšno kazen. Povšetova komedijska monodrama je tipičen primer krajšega humorističnega sestavka, ki mora v svojih nekaj straneh izreči svojo sporočilo brez forsiranja in pedantnosti, temveč agilno in učinkovito. Avtor je v tem prav gotovo uspel.

Skoraj polovica knjige je, kot reče- no, posvečena karikaturam. Tudi tu prevladujejo družbeno »angažirane«, kar »politične« karikature, medtem ko so npr. »seksualne« ali take, ki prikazujejo medsebojne odnose med ljudmi, skoraj izginile. Te karikature so v glavnem sarkastične, nič posebno vedre ali sončne. Vsekakor jih je večina prav dobrih.

Knjiga *Vre, vre, vre* je torej po svo- je prav gotovo literarna novost, o njej pa menimo, da je vsekakor do- bra in vredna, da dobi svoj prostor na knjižnih policah slovenskih družin. Če pa je tak zbornik tudi »termometer« slovenskega humorja, moramo takoj poudariti, da je ta še kako pri zdravju, pač nekoliko jezen, bojevit, vendar pa z učinkovitim nabojem družbenega vpliva: in prav to si sedaj od humorja tudi želimo in pričakujmo.

DUŠAN JELINČIČ

Blues Championa Dupreeja na ljubljanskem festivalu

Nastop Championa Jacka Dupreeja na ljubljanskem festivalu je pome- nil slišati izjemno glasbo, tako, ki jo le včasih ujamejo v »zgodovinskih« bluesovskih oddajah. Poslušali smo avtentični blues in boogie brez reformacijskih dodatkov, se pravi živo arhivsko glasbo, ki ni podlegla siromaše- nju »kulturnega« okolja. Čeprav Champion Jack Dupree že dobrih dvajset let deluje v Evropi, ni izgubil vezi s poreklom, ki mu je dalo blues izkuš- njo. Mera njegove kože je navkljub glasbeno razpršeni sferi zadnjih deset- letij ostala njegova, kar pomeni, da se ni podredil nobenemu gospodarju, da je ostal samostojen in da dela tisto, kar je prav in dobro. Zavezan je zgolj eni stvari, svoji glasbi. Takrat, kadar je z njo, ustvarja presežke, iskri se in šali iz bližine in daljave »norčka«, ki mu je v tistem trenutku svet popolnoma pregleden.

Čeprav Dupree ni prvovrsten, je vseeno muzikalni virtuoz, saj je nje- govo igranje polno domislic in barv, predvsem pa bistrega in subtilnega humorja, ki mu je podvrženo vse, celo on sam. Kadar poje in igra, je preprost in se ne spreneveda, zato je Jack Dupree tako redek glasbenik. Nekaj pa je, kar mi ni bilo čisto všeč, in sicer njegov glasbeni družabnik, danski kitarist Kenn Lending, ki je, morda iz spoštovanja do Dupreeja, cel večer ostal osebno nedotaknjen, torej nevtralen in pust, brez enega samega izrazitejšega tona. Lending je to, kar Dupree ni: prvovrsten kitarist, ni pa muzikalni virtuoz. Njegovo odzivanje Dupreejevim idejam je bilo bolj tehnično kot pa vsebinsko zgovorno. Namesto dialoga smo poslušali mono- log, to pa pomeni, da je bil kitarist pogosto odveč. Tako čvrst glasbenik, kot je Champion Jack Dupree, skorajda ne potrebuje podpore, ker ta lahko zmanjša učinkovitost; potrebuje kvečjemu nekoga, s katerim se bo, razen v zvočni kombinaciji, ujel tudi v intenzivnosti artikulacije.

MIRJAM ŽGAVEC

Nogomet: stanje pred začetkom prvenstev zapleteno Avellino ne bo nastopal v B ligi

AVELLINO — »Drama« italijanskega drugoligaša Avellina se še zdavnaj ni zaključila, saj ekipa, ki je do lani igrala vrsto let v najvišji italijanski ligi, doživlja pravo trnjevo pot. Glavni odbor predsedstva italijanske nogometne lige, ki ga sestavljajo Nizzola, Galliani in Jurlano je sinoči odredil to »zgodovinsko« odločitev. Kot predvidevajo pravila, je Avellino takoj uložil priziv, tako da bo glavni svet italijanske nogometne zveze o tem prizivu razpravljal na svoji naslednji seji 1. avgusta. Do takrat pa bo moral Avellino priložiti prepričljive dokaze, da se bo gospodarsko stanje ekipe saniralo v kratko ali srednjeročnem obdobju. V primeru, da bi se ekipa Avellina ne rešila, bi na njegovo mesto vstopila Modena.

Se drugi neljubi dogodki v teh soparnih dneh burijo italijansko nogometno javnost. Ekipa Pavie namreč nazaduje iz C-1 v C-2 ligo zaradi podkupovanja. Na njeno mesto bo vstopi-

la enajsterica, ki bo zmagala na dodatnem srečanju med Fanom in Centesejem. Disciplinska komisija je namreč včeraj odvzela Pavii pet točk na končni lestvici pravkar zaključenega nogometnega prvenstva zaradi poskusa podkupovanja predsednika Pavie Achillija v zvezi s tekmo Fano - Pavia s prejšnjega 29. maja.

Tudi ekipa Masseseja (C-2 liga) je bila kaznovana z odvzemanjem treh točk zaradi poskusa podkupovanja. Odvzem točk bo veljaven v naslednjem prvenstvu.

Izvršni svet nogometne zveze C lige ni dovolil sledečim dvanajstim ekipam, da se vpišejo na prvenstvo C-2 lige: Atletico Catania, Calcio Catania, Caveseju, Entelli Chiavari, Juventus Stabi, Krotonu Calcio, Latini, Martini, Nocerini, Pistoieseju, Ternani in Turrisu. Sledeje bodo lahko do 30. julija na nogometno zvezo poslale priziv s priloženo dokumentacijo.

Italijanski prvotigaši še naprej najemajo tuje igralce. Osemindvajsetletni Brazilc Edmar je sinoči podpisal za Pescara. Edmar, ki se trenutno nahaja v Oslu na turneji brazilske olimpijske reprezentance, bo prejemal letno okoli 300 milijonov lir, Pescari pa je stal dve milijardi in pol lir.

Brazinski nogometaš Muller ima težave s svojo reprezentanco. Te dni bi se moral v Oslu pridružiti svojim soigralcem, ki bodo jutri igrali tekmo proti Norveški, vendar pa tega ni storil in je ostal v Turinu, kjer je začel pripravne s svojo ekipo. Zaradi tega ga je trener Carlos Alberto izključil iz enajsterice, ki bo igrala proti domačinom.

Juventus je demantiral vest, da bi bil njegov napadalec Jan Rush bolan. Pred kratkim je sicer prebolel ošpice, ki pa mu niso pustile nobene posledice. Inter pa bo odigral prijateljsko tekmo z Anderlechtom, in sicer 19. avgusta v Tarantu.

Danes atletski »golden gala« v Veroni Več domačih in tujih asov

VERONA — Danes zvečer bo v Veroni 11. preizkušnja atletskega grand prix. Golden gala bo letos v tem mestu, ker na rimskem olimpijskem stadionu potekajo obnovitvena dela za nogometno SP. Pričakujejo nastop vrste odličnih atletov. Američanka Eveline Ashford bo nastopila v teku na 100 m, ne pa na 200 m kot je bilo sprva dogovorjeno. V spored so vključili tudi moški tek na 200 m z udeležbo Angležev Regisa in Reida. Glavni zvezdnik večera bo menda Maročan Aouita, ki bo tekkel na razdalji 800 m, čeprav bo na olimpijskih igrah v Seulu nastopil na 1.500 m. Njegovi drevesnji nasprotniki bodo predvsem Anglež Elliot, Sovjet Graudin in Kenijec Koskey. Na 3000 m z zaprekami največ pričakujejo od Američana Huffa, ki je zmogel dosežka svetovnega merila. V višini bosta nastopila njegova rojaka Howard in Conway, a precej zanimanja vlada tudi za nastop domačina Tosa, novega državnega prvaka z znamko 232 cm, in Nemca Mogenburga. Troskok bo

oplemenitil nastop Sovjetov Jakovljeva in Musinka. Sovjeti so v tej panogi pravi mojstri.

Seveda bodo nastopili tudi vsi najboljši italijanski atleti.

Začetek mladinskega SP

SUDBURY — Okrog 1.500 atletov do 20. leta starosti iz 125 držav se je udeležilo odprtja svetovnega mladinskega atletskega prvenstva v Kanadi. Ne gre le za praznik mladih atletov, temveč tudi za tekmovanje v kakovostno tehnično vsebino. Letos so že izboljšali 18 mladinskih svetovnih rekordov. Med tekmovalci je nekaj takih, ki bi lahko osvajali kolajne na olimpijadi. Pomislimo le na Američana Steveja Lewisa, ki je na 400 m dosegel čas 44"11, ali na Vzhodno Nemko Wludajajo, ki luča disk 72,70 m daleč.

Italijanska odprava šteje 29 atletov in 18 atletinj. Danes bodo podelili komplet kolajn le v teku na 10.000 m.

Tenis: turnir v Washingtonu Zmaga Connorsa

WASHINGTON — Ameriški teniški igralec Jimmy Connors je osvojil svoj prvi važen mednarodni turnir po skoraj štirih letih. Petintridesetletni tenisač je v finalu turnirja »Tennis Classic« v Washingtonu gladko premagal ekvadorskega igralca Andresa Gomeza s 6:1, 6:4. Za Connorsa je to 106. mednarodna zmaga, denarni sklad pa je bil kar soliden: 450 tisoč dolarjev.

Odbojka: Italijanke v polfinalu

BORMIO — Ženska mladinska reprezentanca Italije, ki jo vodi Sergio Guerra, se je uvrstila v polfinale evropskega prvenstva, ki se odvija v Bormiu. Zmaga italijank proti Češkoslovaški je bila gladka, kar dokazujejo tudi delni izidi: 15:12, 15:10, 15:10. Zmago so dosegle v točno eni uri.

V moški konkurenci je v prvi skupini SZ premagala Francijo s 3:1. Na lestvici vodi SZ z osmimi točkami. Sledi Italija (6), Francija (5), Jugoslavija (4) in ZRN s tremi točkami.

Jutri bodo objavili koledar tekem A in B lige Z Rocco v Seul tudi Azeglio Vicini

RIM — Franciscu Rocci, novemu selektorju italijanske nogometne olimpijske reprezentance, ki je nadomestil Dina Zoffa, se bo na poti v Seul pridružil tudi Azeglio Vicini. Med včerajšnjo predstavitev je predsednik nogometne zveze Matarrese poudaril, da Vicini ne bo nadzoroval Rocci, a mu bo kvečjemu dal kak nasvet, če ga bo Rocca za to prosil. Vicini naj bi bil torej preprost opazovalec, čeprav obstaja glede tega nevaren precedens iz Los Angelesa, ko je Bearzot dejansko nadomestil Maldinija.

Matarrese je predstavil tudi Giancarla De Sistija, ki bo odslej skrbel za mladinsko reprezentanco.

Medtem vlada v nogometnih krogih veliko pričakovanje za današnjo sestavo koledarja A in B lige. V računalnik so vstavili nekaj podatkov, po katerih je že vnaprej znano, da bo prvak Milan igral prvo tekmo doma, pred svojimi igralci pa bodo debitirali tudi Napoli, Torino in Verona. V prvih štirih krogih se prvih šest uvrščenih v lanskem prvenstvu ne bodo pomerili med sabo. Upoštevali bodo tudi prošnjo Coma, da ne igra doma istočasno kot Inter, sicer bi menda ostal brez gledalcev. Derbiji ne bodo na sporedu v tednu pred nastopi v evropskih nogometnih pokalih.

Na sliki: (z leve proti desni) predsednik Matarrese, Rocca in De Sisti med včerajšnjo predstavitevjo.

Ženski mednarodni turnir MIMOZA Zadar in BEAC v finalu

Na 20. jubilejni izvedbi ženskega mednarodnega košarkarskega turnirja MIMOZA, ki ga prireja športno društvo Saba, so včeraj odigrali polfinalna srečanja. Na prvi tekmi sta se pomerili ekipa Vseučilišča iz Budimpešte BEAC in postava KPS iz Brna (ČSSR). Po dokaj razburljivi tekmi, v kateri so češkoslovaške košarkarice povedle celo za 20 točk, so v končnici slavile Madžarke z izidom 71:70.

Na drugem polfinalnem srečanju sta si stali nasproti tržaški provoligaš CRUP, ki je tokrat nastopil s radikalno pomlajeno ekipo (v včerajšnji postavi je nastopalo kar pet kadetinj) in pa jugoslovanski drugoligaš Zadar. Čeprav so v prvem delu Tržačanke igrala dokaj prepričljivo, so ob koncu izgubile s 70:58.

Danes bosta na sporedu finalni srečanja. Ob 20.30 se bosta za 3. mesto srečali ekipa iz Brna in tržaški SGT CRUP, ob 21.30 pa bo na vrsti veliki finale, za katerega bosta igrali BEAC in Zadar.

(Cancia)

Kolesarstvo: od jutri v Pordenonu

Prva izvedba ekipnega italijanskega pokala

S tekmovanji v šprintu, zasledovalni vožnji in še drugimi preizkušnjami se bo jutri na pordenonskem dirkališču pričela prva izvedba italijanskega pokala v kolesarstvu. Tekmovanje je ekipnega značaja, pokal pa bo osvojila tista ekipa, ki bo ob koncu tridnevne manifestacije zbrala v končnem seštevku največ točk.

Celotno tekmovanje bo potekalo po cestah naše dežele, udeleženci pa se bodo najprej pomerili v raznih preizkušnjah na pordenonskem dirkališču, kjer bodo zastopali ekipe v različnih disciplinah samo nekateri kolesarji. Osrednji del italijanskega pokala bo prav gotovo v soboto, ko bo na sporedu 15. dirka po Furlaniji. Kolesarji bodo štartali v Vidmu in predno bodo dospeli do San Danieleja, kjer je postavljen cilj, se bodo pošteno namučili, saj bodo morali večkrat voziti navkreber. Tokrat bo vsaka ekipa lahko štela deset tekmovalcev, za točkovanje pa bodo upoštevali seštevek časov naj-

boljših treh predstavnikov vsakega kluba.

Tretja in odločilna preizkušnja bo čakala udeležence v nedeljo, ko bo ekipna etapa na kronometer, ki bo iz Gradeža pripeljala kolesarje v Gorico. Prav glede te preizkušnje je bilo prav do zadnjega veliko težav, kazalo je celo, da bodo morali organizatorji tekmovanje odpovedati, ob koncu pa so se stvari le srečno iztekle. Na dirki proti času bo vsako postavo sestavljalo sedem kolesarjev, čas pa bodo merili, ko bo ciljno črto prekoril četrti mož vsake ekipe.

Za ljubitelje te športne panoge bo priveditev prava poslastica, saj bodo lahko od blizu videli vse najboljše italijanske kolesarje. Resnici na ljubo pa je treba priznati, da ni mlajša garnitura še uspešno nadomestila Moserja in drugih bivših italijanskih asov, tako da preživlja trenutno kolesarstvo večjo krizo, kar sicer zgovorno potrjujejo nekoliko blede nastopi italijanskih predstavnikov na etapnih dirkah v Italiji in Franciji. (mal)

Pogledi in smernice mladega odbojarskega trenerja Marka Kalca Organizacijska in ekonomska zasnova vodita v smer razvoja

Sonce že nekaj časa neusmiljeno pripeka v veselje vseh tistih, ki so v tem obdobju na oddihu in v žalost tistih, ki so na svojih službenih mestih in brezupno sanjarijo o osvežujočem obljemu morskih valov ali gorskih sapic. Tudi na športnem področju je julij, čas počitka in regeneracije, razbremenilno in razvedrilno obdobje pred začetkom napornih predsezonskih priprav. Seveda, obstajajo tudi izjeme, med katere bi uvrstili vse športnike, ki se bodo čez slaba dva meseca udeležili olimpijskih iger in pa... mlade nade Brove ženske odbojke, ki bodo vse do 30. julija vsak dan opravljale triurni obrok treninga pod vodstvom mladega strokovnjaka Marka Kalca, študenta v tretjem letniku državne visoke šole za telesno kulturo v Rimu in pomožnega trenerja pri članski vrsti rimskega A-2 ligaša Tor Sapienza.

Marko se je kljub mladim letom že pred časom odločil, da bo glavno svojih energij in večji del svojega življenja posvetil odbojki in zdi se, da je v treh letih, odkar je to sklenil, samo utrdil svoje prepričanje, vsaj sodeč po pазljivosti in zbranosti, s katerima spremlja delo svojih mladih varovank v Borovem športnem centru. Zamikalo nas je, da bi se z Markom pogovorili, o odbojki na splošno in pa o motivaciji, ki žene petnajstletna dekleta k treningu, namesto da bi svoj poletni prosti čas posvečale manj napornim vrstam zabave.

Kako to, da ste letos sezono »podaljšali« za cel mesec dni?

»Pri nas je bilo v navadi, da smo skoraj neposredno po prvenstvu prekinili proces treniranja za poldrugi mesec ali celo še več, kar je v principu zgrešeno, kajti daljše obdobje neaktivnosti povzročijo prevelik padec forme in znatno zmanjša pri tekmovalcu občutek za žogo. Ta skupina deklet je zelo dobro delala med letom in da jih v skorajšnji sezoni čaka ognjeni krst v C-1 ligi, kar terja višjo stopnjo pripravljenosti in znanja. Zato smo sklenili, da bomo nepretrgoma do konca meseca vztrajno vadili z velikim poudarkom na izboljšanju odbojarske individualne tehnike in sicer naslednjih prvin: servis, sprejem in blok.«

Videti je, da je udeležba na treningih skorajda polnoštevilna in da dekleta ter fantje (samo trije) zbrano delajo.

»To je tudi zame presenečenje, saj sem bil prepričan, da bo treninge obiskovala le manjša skupinica igral. Upoštevaajoč, da je bila prisotnost obvezna samo do 10. t.m., odtelej pa fakultativna, je to nepredviden uspeh.

Odbojkarji in odbojkarice pozorno sledijo navodilom trenerja Marka Kalca med enim od treningov, ki v teh dneh potekajo v Borovem športnem centru

razen starejših obiskujejo treninge vse ostale igralke. Verjetno se tudi same zavedajo, da je tovrstno delo za vsako posamezno investicija trajne vrednosti in koristi.«

Zdi se, da bodo letos dekleta dejansko počivala zelo malo...

»Tako je. S pripravami na ligo bomo začeli že 17. avgusta v Trstu. Praktično bodo naše tekmovalke daleč od igrišča samo dobrih petnajst dni. Naj navedem, da v teh dneh dekleta nastopajo na mešanem turnirju pri Sv. Ivanu, saj sodi tudi igra prav gotovo med najuspešnejša sredstva za učenje odbojke.«

Že dve leti delujete pri rimskem prvotigašu Tor Sapienza. Kaj bi povedal o tej svoji izkušnji na področju vrhunske odbojke?

»Odnosi na medosebni ravni ter na ravni tekmovalke - vodstvo so povsem različni kot v naših in v drugih amaterskih okoljih. Predpogoj za brezhibno delovanje celotnega stroja je seveda dobra gospodarska in organizacijska zasnova. Če je temu zadoščeno, potem si lahko prizadevaš marsikaj, od planiranja do doseganja rezultatov, brez tega pa seveda ni nič.«

Si se sam dolgo prilagajal na novo okolje in na drugačne razmere?

»Moram reči, da sem se takoj vključil brez težav. Končno je bila to moja oseba izbira in hotel sem prav to. Rad bi, da bi do take organizacijske strukture kmalu prišlo tudi pri nas, oz. mora priti do tega, če hočemo napredovati in ostati v koraku z realnostjo odbojarskega sveta. Sam težim za tem z vso svojo dobro voljo in priznati moram, da že sedaj, kljub pomanjka-

nju sredstev in ustreznih struktur, delno uresničujemo sodobne zahteve dela. Sam zasledujem ta cilj in po končanem študiju se bom z večjim veseljem vrnil na delo v domače okolje, če se bo naša odbojka razvijala v tej smeri.«

Pred nedavnim si se z žensko mladinsko deželno reprezentanco udeležil tekmovanja Alpe Jadran. Za mladega trenerja je to prav gotovo priznanje in spodbuda ob enem.

»Izkušnja z ekipo FJK je bila zame zelo pozitivna. Ekipa je zelo homogena in resnično perspektivna. Prepričan sem, da bi izbrana vrsta vseh najboljših mladink v deželi lahko brez težav igrala na ravni druge ali celo A-2 lige. V naši deželi je mnogo dobrih igral. ki so pa, žal, razpršene po raznih klubih. V nekaterih sredinah delo ne poteka na ravno optimalnem nivoju, zato verjetno se v nadaljevanju mnoge posameznice »izgubijo«. Delo z reprezentanco pa je bilo zame nadvse stimulativno in tudi tekmovalke same so pokazale vrhuno mero motiviranosti in zagnanosti. Uvrstili smo se na 6. mesto, toda po vrednosti bi sodili med prve štiri ekipe. Moram se dodati, da so se slovenske igralke izkazale tudi z deželnim dresom in to dokazuje, da po naših klubih redno poteka generacijska zamenjava, tudi če nekatere posameznice ne pridejo do izraza v lastnih klubih, verjetno tudi zaradi nizkega nivoja igre, ki zavira njihov razvoj. Sam sem še vedno prepričan, da bi z dobro zastavljenim srednjeročnim programom lahko pri nas dosegli rezultate velike veljave.«

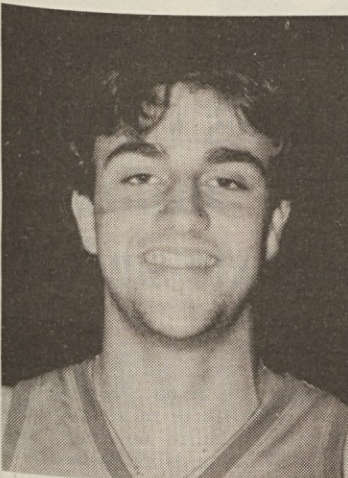
(Igor Canciani)

»Neporočeni« boljši

V okviru praznika športa v organizaciji ŠD Primorec je bila v nedeljo nogometna tekma med »neporočeni« in »poročeni«. Ob hudi vročini so zmagali »neporočeni« z 2:1 (1:0) z zadetkoma Igorja Milkoviča in Baka. Za poročene pa je gol dosegel po lepi skupni akciji Boris Kralj. Tekmi je sledilo lepo število gledalcev. Naj omenimo še, da je praznik športa lepo uspel.

Lokar še naprej pri Stefanelu

Marko Lokar, sicer Jadranov član, bo tudi za sezono 1988/89 nastopal za tržaški Stefanel, ki igra v italijanski B-1 ligi. Tako sta se spoznale vodstvi Jadrana in Stefanela, tudi v duhu medsebojnih prijateljskih stikov.

Poletni turnir v odbojki in nogometu Začetek tekem na Peči

Z nogometno tekmo med ženskima ekipama z Vrha in Peči se je v ponedeljek pričel na Peči tradicionalni poletni turnir v odbojki in nogometu, ki ga prireja domače športno in kulturno društvo Vipava. Tekmovanje, na katerem nastopajo vasi iz sovođenjske občine, se bo končalo v soboto, ko bo na kotalkališču nagrajevanje najboljših ekip.

Prve boje je označevala neznosna vročina, kar so še najbolj utrpeli nadobudne nogometašice, ki so zato zaključile srečanje z neodločenim izidom. Bolj razburljiva je bila tekma med nogometaši Peči in Vrha. Boljši so bili tokrat domačini, ki so predvajali dobro igro in so tudi zasluženo slavili. Junak srečanja je bil Franko Pahor, ki je trikrat zatresel nasprotnikovo mrežo.

V zadnjem srečanju prvega večera so se pomerili v odbojki Sovodenci in Gabrčani. Po zelo napeti igri so zmagali sovođenjski odbojkarji, ki so v ključnih trenutkih igrali bolj zanesljivo.

ŽENSKI NOGOMET

PEČ/RUPA - VRH 0:0
PEČ: Čavdek, Tommasi, Devetak, B. in K. Kovic, Peteani, Pahor, VRH: A. in M. Tuniz, Grillo, D. in N. Černic, Ccutta, Kristina, Ksenija, M. in T. Devetak, Humar.

MOŠKI NOGOMET

PEČ/RUPA - VRH 4:1
PEČ/RUPA: D. in M. Kovic, Zotti, Pahor, Pina, Ferfolja, Juren, Marušič, VRH: Juren, Brumat, K. in M. Grillo, D. in G. Devetak, Berlot, Frandolič.

ODBOJKA

SOVODNJE - GABRJE 2:1
SOVODNJE: Marson, Marko in Mauro Gulin, Fajt, Bensa, Cotič, Petejan, GABRJE: Florenin, D. in M. Černic, Mosetti, Juren, Hlede, Sambo, Fajt.
DANAŠNJI SPORED: 19.00 ženski nogomet: Peč/Rupa - Gabrje; 20.00 moški nogomet: Peč/Rupa - Gabrje; 21.00 odbojka: Sovodnje - Vrh. (B. Kovic)

naša odbojkarjska društva po končani tekmovalni sezoni

Sloga (ženske): zdaj prodreti tudi s članicami

Ena od Sloginih postav under 14

O uspehih ženskih šesterek SZ Sloga smo v določenem obdobju minule sezone poročali skoraj z... dnevno frekvenco. Odbojkarjske ekipe vzhodnokraškega društva so letos posegle po naslovih pokrajinskega prvaka v obeh najstarejših mladinskih kategorijah, še najbolj pomenljivo pa je po našem mnenju to, da so prav vse ekipe v mladinski konkurenci do najmlajših postav in superminivolleyu v svojih prvenstvih odigrale vidno vlogo in osvojile končne uvrstitve pri samem vrhu, kar vsekakor priča o določenih ravni društvene dela, izpod katere Sloga nikoli ne zdrkne.

Ti uspehi so nedvomno tudi sad požrtvovalnega dela Sloginih trenerjev in odbornikov, ki so povečini še zelo mladi. Med mlade trenerske upe prav gotovo sodi tudi Mario Čač, sicer tudi trener članske ekipe in član strokovnega vodstva. Z njim smo se pogovorili o letošnji tekmovalni sezoni.

»Največji uspeh je letos vsekakor dosegla ekipa under 16, ki je posegla po naslovu deželnega prvaka, s čimer je preseгла pričakovanja. Svoj mladinski ciklus je letos sklenila tudi vrsta under 18, ki pa je imela precej smole, saj je na deželnem delu nastopila brez poškodovanih Sosičeve in Vidalijske in to se je seveda poznalo. Z njima na igrišču bi lahko bili najmanj tretji.«

Če so bili rezultati na mladinski ravni tudi letos dobri, pa se zaenkrat še ne odražajo na članski ravni, saj je bilo v C-2 ligi, v kateri ekipa under 18 nastopa v celotnem sestavu, pričakovati boljši razplet.

»Mladinska prvenstva so eno, članska pa drugo. V članski konkurenci se moraš dan za dnem in vsak teden za tednom pripravljati na sobotno tekmo. Ta je vselej težka. Na mladinski ravni v Trstu pa je zaradi slabe konkurence potrebno mnogo manj napora (zmagaš pač tudi, če ne igraš vedno dobro, op. ur.). Treba je pač počakati, da igralke dozori. Furlanske ekipe, s katerimi se srečujemo v članski ligi, so nedvomno bolj izkušene. Potencial naše ekipe je dober, drugače je s pogoji za delo. Trikratredenska vadba ne zadostuje več, čeprav gre šele za nastop v deželni ligi. Vsekakor ni res, da je bilo naše prvenstvo negativno. Na domačih tleh smo se skoraj z vsemi nasprotniki borili enakovredno, v gosteh pa je prišla do izraza naša neizkušenos. Mogoče je treba pri tem upoštevati, da je naša telovadnica (na Opčinah, op. ur.) razmeroma majhna, z nizkim stropom in posebno razsvetljavo, tako da se na gostovanjih težje najdemo. Bolje bi bilo, če bi lahko vadili v Repnu. Kakorkoli pa to ni glavni vzrok za naše neuspehe v gosteh.«

Na zadnjem občnem zboru društva je bilo govora o triletnem načrtu dela. O vsebini tega načrta je Čač povedal sledeče:

»Ta načrt predvideva kvaliteten skok članske ekipe. Zavedamo se, da ne bo lahko, toda prepričani smo, da lahko prodremo tudi na članski ravni, če smo že na mladinski. Igralke so svoj mladinski okvir že presegle, zato jim je treba zagotoviti nove stimulacije. Ekipa je homogena in ambiciozna. Vprašanje zase je seveda telovadnica. Z razpoložljivostjo le-te smo seznanjeni šele septembra meseca.«

Pogovor se je seveda sukal tudi okrog vprašanja združevanja, ki je v odbojkarjskih krogih zdaj eden glavnih argumentov.

»Izpad Mebla je negativno vplival na vso našo žensko odbojko, ker je Trst izgubil svojega liderja, edinega predstavnika v državni B ligi. Povratak na to raven bo brez združevanja sila težaven. Ne vidim možnosti, da bi eno samo društvo z lastnimi močmi spet prestopilo v B ligo, tudi zato, ker postaja ta cilj že tako vse težji zaradi stalne rasti italijanske ženske odbojke. Za vnaprej menim, da je usoda združevanja odvisna od dobre volje in sodelovanja vseh društev, ne le nekaterih. Dogovor med društvi o dveletni prekinitvi postopka združevanja je po svoje pozitiven, ker omogoča, da vsak okrepri prizadevanja za izboljšanje lastnega položaja.« (ak)

obvestila

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

sporoča, da so v teku prijave za poletne priprave vsak dan pri vratarju Borovega športnega centra na »1. majev«. Telefon 51377.

TPK SIRENA

Zaradi stroškov, ki jih v tem obdobju zahteva povečana društvena dejavnost, glavni odbor naproša člane, da do 31. t. m. poravnajo članarino na sedežu društva ali po tekočem računu TKB.

Maščevanje domačina

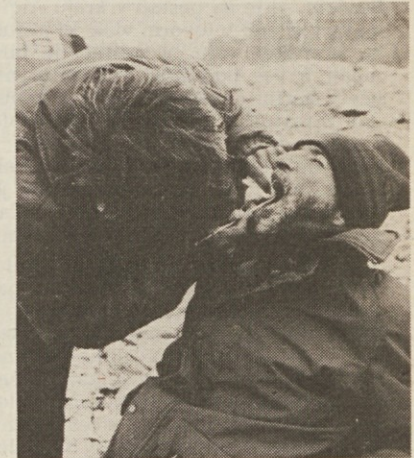
Svoje nakupe nato nadaljujem sam, ker je Mica izginila neznanu kam. Stopim v naslednjo »trgovino« in z gestami, ki je edini jezik, ki ima tu svojo veljavo, povprašam po copatah. Ko me razumejo, mi ponudijo neke monstruozne zadeve, copatam podobne, vendar pa nekatere velikanke okoli številke 46. Ko zgrožen odklonim, me domačin robato pogleda, pokliče svojega šest ali sedemletnega otroka, mu nekaj šepne (kot da bi jaz razumel njihov jezik), slednji pa takoj nato izgine. Vrne se čez kako minuto z nekimi barvnimi in svetlečimi kamenčki. Tokrat se zgrozim jaz, ko posumim, da mi jih hoče ponuditi, da mi jih hoče prodajati. Misli niti ne pridem do dna, ko mi starejši mož pomoli roko s kamenčki, obenem pa mi še izreče ceno v rupijah. Moja osuplost se spremeni v začudenje. Nemo zrem v kamenčke, naposled pa začutim neko žgočo ponižanje. Obenem pa se mi zdi, da je to ponižanje zaslužno, skoraj historično. Kako intelektualno povedano.

Tudi Krištof Kolumb je, ko se je izkrcal na taktat svetu neznanem otoku v Karibskem morju, ponujal domačinom svetleče in barvne kamenčke ter si pri tem verjetno mislil svoje. Sedaj pa, nekaj stoletij kasneje, se v čisto drugem kraju, na čisto drugi celini, v čisto drugačnih pogojih, dogaja isto. Seveda z razliko. Vloge so tokrat obrnjene. Jaz, konkvistador, sem prišel od daleč z bremenom svoje preklete civilizacije, pa si dobim domačina, ki mi ponuja barvne in svetlikajoče se kamenčke. In ni izključeno, da si pri tem ne misli svoje. To je maščevanje domačina. Hvala ti, domačin, da me morda zaničuješ, da me ponižuješ, ko pa si to zaslužim. Že zaradi Krištofa Kolumba, predvsem pa zaradi Francisca Pizarra. In vendar, ali je prav, da tako mislim? Kaj je res Pizarrova krivda tudi moja? Ali pa sem jaz tako samopašen v svoji želji po univerzalni krivdi, da prevzemam nase vsa hudodelstva Krištofa Kolumba in Francisca Pizarra? Ker Kolumb je bil hudodelec (tega ne pišejo zgodovinske knjige), za Pizarra pa to itak vemo, saj uradni viri navajajo, da je uničil inkovsko državo. Bil pa je predvsem tepec, šele nato hudodelec.

Odločnost

Svoj sprehod sem nadaljeval po prašni cesti nad reko Braldu. V njej so namakali svoja od sonca ožgana telesa Matevž, Pavle in Rado. Rado. V bistvu sem ga spoznal na odpravi, vendar mi je Igor prav dosti govoril o njem. On, Matevž in Bogdan tvorijo »zlato primorsko navezo«, kateri sem se na tej odpravi pridružil tudi sam. In prav o Radu kroži cela vrsta zgodb. Najbolj značilna je zgodba o njegovi dvojnosti. Ka-

kor je Rado doma neodločen, se mu nikamor ne mudi, še pet minut pred odhodom z doma se ne zna odločiti, če bi šel v kino, na ples ali v gostilno s prijatelji, tako je v steni pravi prototip pokončnosti, odločnosti, hitre in načelne akcije, neoklevanja in udarnega vedenja. V gorah ni Rado nikoli okleval. Zakaj pa to počenja doma, v »dolini«, čemu ta njegova dvojnost, tako da je marsikdo že podvomil, da je Rado v steni res tako neustrašen. Menim, da ni v Radovem vedenju nobene dvojnosti. V steni moraš odločiti v trenutku in torej to on tam tudi počenja, kar dokazuje, da je pokončen in značajan človek, v dolini pa, kjer se v glavnem nikoli ne mudi, čeprav mi mislimo, da se nam mora, pa tuhta, ugiba in bolj mirno odloča, ker si to pač lahko dovoli, saj mu ne gori za petami.

Zdravnik Žare se je med zdravljenjem Tomaža Jamnika - Mišota spremenil v zobozdravnika...

Sploh pa je to nekaka ideologija celotne moje naveze, ki sistematično in načelno ne sprejema norega vrtenja v krogu v naši »dolini«, (vse tisto, kar niso stene, so zanje dolina ali naš iracionalni moderni svet), vrtenje, ki je samo sebi namen in od katerega se torej ne pustijo pogojevati. In seveda imajo prav. Redko sem v življenju videl ljudi, ki bi si tako malo gnali k srcu stvari, ki umetno in neupravičeno burijo celotno človeštvo. Seveda ne govorim o vojnah ali o velikih katastrofah, govorim o lepo svetlečih se stanovanjih, ki jih je treba pometati in lakirati vsak dan, o uradnih sprejemih hinavščine in lažnih nasmehov, o gastronomskih sestankih, kjer se seveda ne odloča nikdar nič, zato pa se žre na račun skupnosti, o bontonu, ki odreja vse mogoče psihološke omejitve, ki so tako gnusne, da me je sploh sram o njih govoriti, in še o podobnih stvarih. Rado, pa tudi Matevž in Bogdan mirno namakajo svoja gola telesa v Braldu in se temu smejejo.

Novo v zamejski telesni kulturi

ALDO RUPEL

Pogledi, popis dejavnosti in društev

19.

Brošure so pripravila in izdala naslednja društva: Sovodnje, Kras, Breg, Danica, Doberdob, Mladost, Bor (različni klubi).

Saša Rudolf je leta 1984 napisal in izdal najprej Olimpijski ogenj in dim, dve leti kasneje pa Mundial 1986.

Sam sem v ciklostilni tehniki izdal dvakrat leta 1983 in enkrat leta 1986 Meritve motoričnih sposobnosti in morfoloških značilnosti osnovnošolskih otrok in dijakov srednjih šol na Goriškem. Leta 1987 pa knjižico o zgodovini športnega društva Juventina.

Duško Jelincič je leta 1984 izdal Zgodovino SPD Trst.

Vredno se mi zdi opozoriti na nekatere podlistke, ki so izšli na športnih straneh Primorskega dnevnika. Bojan Pavletič je objavil nadaljevanje Po sledih našega športa, Bruno Križman pa leta 1985 Zvezde in zvezdice, kjer je obravnaval dogodke, pobude in delovanje na Tržaškem ob začetku športnih dnevo in tednov. Leta 1986 je Primorski dnevnik objavil Pregled šolskih športnih naprav.

Tudi sicer je Primorski dnevnik glasilo, brez katerega si naše telesno kulturne dejavnosti ne bi mogli zamišljati. Na športnih straneh dnevnika najdemo kroniko dogodkov,

prvenstev, turnirjev, srečanj, najdemo tehnična mnenja o najprezentativnejših moštvih, ki delujejo v slovenskih društvih, najdemo opis prireditev, razpise in vse ostalo, kar spada v obveščanje. Novost tega desetletja so pa redne objave mnenj, pogledov in razmišljanj, ki presegajo dnevno kroniko, zadevajo pa telesno kulturo v vseh njenih izrazih in v povezavi z drugimi družbenimi pojavi.

Posebej naj omenim prilogo Telesna kultura, ki jo je časopis izdajal mesečno od 7. marca 1982 do 14. maja 1983. Priloga je obsegala štiri časopisne strani in je bila dobra priložnost za pisni pristop k razpravljanju o telesni kulturi.

Od leta 1985 dalje izide vsako leto skupna priloga Primorskega dnevnika, Primorskih novic in še Novega Matajurja ob nagrajevanju najboljših športnikov iz zamejstva in Primorske.

O dejavnosti telesne kulture poročajo več ali manj redno tudi druge publikacije, ki izhajajo v Trstu, Gorici ali v Čedadu. O športnih dogodkih poročata radijski postaji Trst A in Radio Opčine, od časa do časa je v tem desetletju slišati tudi po Tretji televizijski mreži v deželnih poročilih, še več pa po koprski televiziji, kar pa ni novost tega desetletja. Novost ni niti poročanje osrednjih slovenskih časopisov o odmevnejših dogodkih, ki zadevajo zamejska športna društva. Leta 1987 je izšel prvič uvodnik o zamejski telesni kulturi na osrednji slovenski strokovni reviji Telesna kultura.

VIPAVA

Povrnimo se k društvom, ki so osnovne celice, iz katerih tekmovalna ali rekreacijska dejavnost živi. Včasih so to celo posamezna moštva, ki pa imajo vse značilnosti društva z odborom, opremo, gmotnimi sredstvi in celo s samostojno reklamo. Če so ta društva ali moštva trdna, organizirana, če

so njihovi člani povezani in se razumejo, potem lahko gradimo naslednjo stopnjo delovanja, ki presega krajevni okvir. Pri tem niti ni nujno, da so ta društva ali moštva odmevna.

Kulturno in športno društvo Vipava s Peči v Sovodnjski občini ne spada med boleha društva. Nasprotno, saj je decembra 1986 precej živahno proslavilo desetletnico delovanja. Prav gotovo pa spada med manj odmevna društva morda tudi zaradi panoge, s katero se bavi: kotalkanje. Očitno ne dosega evropske ravni, vendar precej suvereno dopolnjuje mozaik dejavnosti s katerimi razpolagamo in se uveljavljamo. Kaj se je spremenilo v tem desetletju pri društvu? V bistvu gre za dve veliki spremembi: ena je negativna, druga je pozitivna.

Ob deseti obletnici obstoja je društvo Vipava s Peči priredilo leta 1986 v sovođenjski občinski telovadnici kotalkarsko revijo

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir, v SFRJ števila 500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

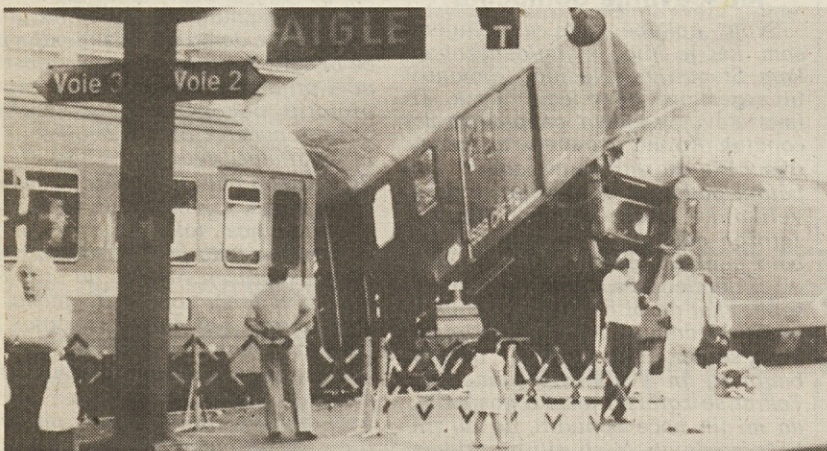
27. julija 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja in tiska ZTT Trst Cien Italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Dvajset ranjenih v železniški nesreči v Švici Potniški vlak je trčil v tovorno kompozicijo

ŽENEVA — Železniške nesreče se v teh dneh kar vrstijo. Medkrajevni vlak, ki povezuje Milan z Ženevo in Bernom, se je na postaji v kraju Aigle v Švici zaletel v tovorni vlak, ki je stal na stranskem tiru. V nesreči je bilo ranjenih več potnikov, vendar ni nihče v smrtni nevarnosti. Večini so nudili zdravniško pomoč kar na kraju nesreče, nekaj pa so jih prepeljali v krajevno bolnišnico in bodo okrevali v kratkem času. Reševalna akcija je stekla s presenetljivo hitrostjo, vendar večine rešilcev sploh niso potrebovali.

Švicarska žandarmerija je pojasnila, da je nesrečo povzročila človeška napaka. Tovorno kompozicijo so namreč šele sestavljali, medtem ko se medkrajevni vlak »Intercity« v Aiglu običajno ne ustavi. Kretničar ga je bržčas napako preusmeril in povzročil nalet vagonov. Strojevodja je sicer močno zavrl lokomotivo, vendar je bil nalet neizbežen. Intercity je sestavljalo 13 vagonov, tri so odklopili v Domodossoli, ostalih deset pa je bilo namenjenih v Bern. Ponesrečenci so vsi švicarske narodnosti.

Na sliki (telefoto AP): ljudje si zaprepadeno ogledujejo poškodovane vagonne.

Spodbudne vesti iz centra za zaščito Sredozemlja Sredozemsko morje ni več onesnaženo kot je bilo

ŽENEVA — Sredozemsko morje nima več žalostnega slovesa velikega umazanega jezera, ki ga je imelo pred desetimi, petnajstimi leti. V resnici ni več tako onesnaženo, kot je bilo, ali, če hočemo biti bolj točni, stopnja njegove onesnaženosti je v trinajstih letih padla od 33 na 20 odst. Tudi primerov turistov, ki bi zboleli zaradi kopanja na sredozemskih plažah, je vedno manj.

Te razveseljive in spodbudne vesti prihajajo iz Ženeve, kjer so objavili rezultate velikega načrta za sanacijo Sredozemskega morja. Akcija je stekla leta 1975 na pobudo organizacije PNUE (Program Združenih narodov za okolje) in pri njej sodelujejo vse sredozemske države z izjemo Albanije, ki pa je poslala delegacijo svojih opazovalcev na zadnjo sejo organizacije v Atenah. Vse sredozemske države so

tudi že ratificirale konvencijo za zaščito Sredozemskega morja, ki so jo skupaj z EGS podpisale leta 1976 v Barceloni.

Akcijski načrt za Sredozemlje ima centralni sedež v Atenah in šteje pet specializiranih centrov: na Malti za probleme naftega onesnaževanja, v Splitu za obalne probleme, v Antibesu za Mediteran bodočnosti, v Tunisu za morske parke in v Monacu za morske laboratorije. Ves načrt vodi Italijan Aldo Manos, ki je včeraj na tiskovni konferenci v Ženevi podal obračun trinajstih let dejavnosti.

Problemov je seveda še veliko in vložiti bo treba še ogromno naporov za popolne sanacije morja, zlasti okrog velikih pristanišč in v bližini velikih rečnih izlivov. Nadvse pomembno pa je, da je prišlo do tako tesnega sodelovanja med državami.

Danes v Oxfordu analiza svete sindone

LONDON — Izvedenci iz Oxforda bodo danes izvedli pregled na vzorcu svete sindone iz Turina, da bi ugotovili, če gre res za odtis Kristusovega telesa, ali pa samo za srednjeveško ponaredbeno. Analize bo vodil ravnatelj raziskovalnega laboratorija za arheologijo in zgodovino prof. Edward Hall. S tem bo zaključena serija strokovnih analiz, ki jih je naročil papež Janez Pavel II. v britanskih, švicarskih in ameriških laboratorijih. Izide raziskav bo septembra sporočil javnosti turinski kardinal Ballestrero, vendar se že sedaj šušlja, da je turinska sindona čisto navaden ponaredek.

Delček, ki ga bodo analizirali ima velikost nohta na roki. Potem ko ga bodo zažgali, bodo ogljikove delce analizirali z atomskim pospeševalnikom. Tako bodo lahko ugotovili starost sindone.

Spot proti aidsu razburja Vatikan

RIM — Vse tri televizijske mreže RAI so sinoči predvajale reklamni vložek, v katerem je govor o aidsu, o ljubezni in o preservativih, o tem, kako se moramo obnašati, da se ubranimo bolezni. Reklamni vložek je uresničila agencija Armando Testa, ki se je močno potrudila, da je nekajsekundno sporočilo ostalo aseptično: moški in ženska kažeta gledalcem, kako se »ne« prenaša virus aidsa, nato pa kako se bolezen širi. Zdravila proti aidsu ni, zato je lahko preservativ najprimernejša rešitev.

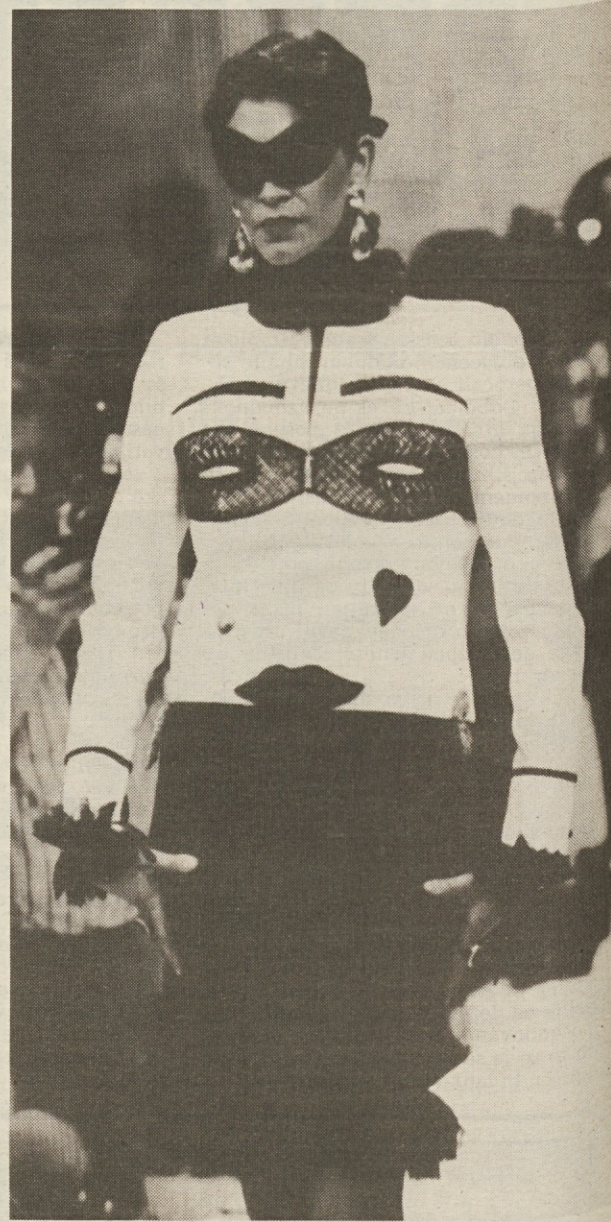
Kljub izredno blagim tonom je Vatikan dokaj ostro nastopil proti reklamnemu vložku, češ da je, kot bi televizija reklamirala sporočila za tatove in zmikavte: »Lahko kradete, a pazite, da vas ne bodo ujeli.« Na dnevniku l'Osservatore romano je msgr. Giannini napisal dolg komentar proti reklamni o aidsu, v katerem piše, da »smo šli z dežja pod kap«. Popolnoma nasprotnega mnenja je seveda Gavino Sanna, ki je podpisal večkrat nagrajeni spot, v katerem se ljubeči par sprevrže v objem dvoih okostnjakov. V Italiji so menili, da je sporočilo prekruto in so ga zato »cenzurirali«.

Daljša krila in sive barve novost pariške zimske mode

PARIZ — Francoski modni kreatorji so nam pripravili zimsko presenečenje in predstavili novi »look« dnevnih in večernih oblek ter plaščev. Kar preseneča, je raba umerjenih tonov tako v kroju kot v barvah oblek. Krila se daljšajo, čeprav so nekateri kreatorji še vedno prepričani, da se lahko tudi v zimskem času strumno koraka z odkritimi stegni.

S sivino zimskih meglic pa se bodo prav dobro ujemale sive in temnorjave nianse mehkega volnenega blaga, iz katerega bodo krojeni kostimi, krila in mahedravé hlače. Pestro bo le na mondenih večerih, ko bodo dame lahko razkazovale svoje svilene obleke. Te bodo rumene, sinje in rdeče. Elegante pa bodo seveda tudi v dolgih črnih oblekah, »signé« Christian Dior.

Na sliki (telefoto AP): popoldanska eleganca modnega kreatorja Christiana Diora

Pobuda Coop v korist ozonofere

FIRENCE — Pod geslom »Ustavimo luknjo, ki se širi na nebu« je državno združenje porabnikov Coop poslalo predsedniku republike Franciscu Cossigi že 200 tisoč pism, s katerimi zahteva čim hitrejšo ukrepe za zaščito ozonske plasti atmosfere. V njem so namreč izsledili »luknjo«, ki je prava nevarnost za celotni zemeljski ekosistem.

S to pobudo člani in odjemalci Coop pozivajo Cossigo, naj poseže za odpravo klorofluorogljikovodikov, ki razkrajajo plasti ozona. Kot znano, so ti plini prisotni v hladilnikih, klimatskih napravah, še najbolj pa v razpršilih v sprejih. Po zadnjih raziskavah o ozonosferi se je v Evropi in ZDA pas ozona razredčil za 3%, v Avstraliji in na Novi Zelandiji za 4%, na Antarktiki pa za kar 6%.

V San Franciscu končana dolga stavka grobarjev

SAN FRANCISCO — Kot kaže, ni samo Italija domovina najrazličnejših stavk ob najmanj primernem času. Vesti, ki prihajajo iz tujine nam namreč odločno odjedajo ta rekord.

V glavnem mestu sončne Kalifornije San Franciscu so grobarji stavkali celih devet tednov, ljudje pa so kot po navadi umirali. V mrtvašnicah se je tako nabralo približno 800 trupel, ki čakajo na pokop. Grobarji so stavkali zaradi slabih delovnih razmer in nizkih plač, vztrajali pa so toliko časa, dokler jim pristojne oblasti niso zagotovile 30-odstotnega poviška dohodka in nekaterih ugodnosti, ki jim pritičejo.

Izjemna vročina na Kitajskem

PEKING — Na Kitajskem umira zaradi vala neverjetne vročine vedno več ljudi. Od začetka meseca je v Hangzhouju v notranji Kitajski umrlo vsaj 933 oseb, skupno pa je v tej državi doslej zaradi vročine umrlo skoraj 1.500 ljudi.

Starost 70% žrtev presega 60 let, umrle pa so pretežno zaradi srčnega napada ali vročine. Temperatura ni od začetka julija nikoli zdrknila pod 35 stopinj Celzija, tako vročino pa so zadnjič zasledili pred 39 leti.

Vročina je v raznih deželah negativno vplivala tudi na poljedelstvo. Suša je postala še hujša, tako da je 11,3 milijona hektarjev rodovitne zemlje poškodovanih. V deželi Henan je vročina povsem uničila 622 tisoč hektarjev jesenskega pridelka, 90% pridelka je poškodovanih, 5 milijonov oseb pa je brez vode. Letošnja suša je na tem območju najhujša od začetka stoletja. V Sichuanu so za beležili najhujšo sušo zadnjih 63 let.(ag)

MOSKVA — Ali je Zveza sovjetskih socialističnih republik sploh socialistična država? Če bi doslej sploh zasledili v resni politični publicistiki tako zastavljeno vprašanje, bi pač vsi takoj pomislili, da gre bodisi za zakrnjeni antikomunizem ali pa za radikalni »evrokomunizem«. Da pa sovjetska politična misel »rine« tudi v najgloblje globine in si zastavlja najbolj radikalna vprašanja, dokazuje današnja »Pravda«, ko (seveda) zavrača tako zastavljeno vprašanje uglednega zgodovinarja Jurija Afanasjeva (ki je znan po tem, da je med prvimi začel razkrinkavati lažnost stalinskega zgodovinarstva).

Afanasjev je najprej v tedniku »Literaturnaja Rossija« zastavil vprašanje, ali je ves 70-letni razvoj sovjetske družbe sploh potekal po zamislih Lenina. Odgovoril je z odločnim »ne«. Na to mu je tik pred vsezvezno partijsko konferenco v »Pravdi« odgovoril Pobisk Kuznjecov: razlastitev kapitalistov, odprava brezposelnosti in izkoriščanja, vse to so nesporne prvine, ki ne dopuščajo nikakršnega dvoma o tem, ali je sovjetska država socialistična ali ne. Kuznjecov je v teh »vprašanih zgodovinarju« (naslov vprašave) Afanasjeva izzval, naj kar določno pove, ali sodi, da je v Sovjetski

Vprašanje si je zastavil ugledni zgodovinar Afanasjev

Ali je Sovjetska zveza sploh socialistična država?

zvezi potekala - kljub stalinskim represijam in drugim »napakam« - socialistična graditev ali ne.

»Družbo, ki se je pri nas izoblikovala, ne smatram za socialistično, pa četudi naj bi bila »deformirana« - zdaj nedvoumno odgovarja Jurij Afanasjev na isti strani »Pravde«.

Pravzaprav ne »zdaj«, marveč je njegov odgovor datiran s 1. julijem 1988. »Pravda« je na očitno zahtevo avtorja in mimo vseh navad na koncu objavila tudi ta datum. Takrat pa je v Kremliju potekala partijska konferenca in če bi odgovor profesorja Afanasjeva zares takrat takoj objavili, bi to bila pravcata ideološka bomba, ki bi nedvomno odmevala med delegati.

»Pravda« si je prav tako očitno vzela več tednov časa, da bi Afanasjevu

pripravila svoj uredniški odgovor, ki je po dolžini skorajda enak avtorjevi razpravi in v bistvu v celoti povzema in podpira polemiko Kuznjecova.

Kaj še pravi Afanasjev v prilogi svoji tezi?

Če hočemo zares razumeti vso revolucionarnost perestrojke, si moramo pač hudo radikalno zastavljati takšna vprašanja. Šele takrat lahko uvidimo, da moramo ponovno najti pot socializmu. »Prepričan sem, da bomo sicer, če se bomo namreč pomirjali s polresnicami, prišli le k polovičnim ukrepom, kar pa bi vodilo v propad te naše poslednje možnosti in zgodovinskega poskusa, da se izvlečemo iz strašne slepe ulice,« piše Jurij Afanasjev. Razvoj Sovjetske zveze pomeni popoln odmik od leninske teorije o demokratičnem socializmu - z Lenino-

vo pomočjo je zatorej treba na novo izoblikovati sodobno teorijo demokratičnega socializma. In Afanasjev zastavlja namesto »vprašanj zgodovinarja« načelna vprašanja politikom: ali je to sploh bil socializem, ali vseeno ni bilo vse skupaj le »kasarniški socializem«? »Ali bomo postali čez pet ali deset let popolnoma drugačna država, neprepoznavno drugačna družba in cvetoče gospodarstvo... Ali pa bomo nadaljevali z globokoumnimi razmišljanji o »nedoslednosti« socializma brez svobode in brez kruha z maslom. Za vse to pa nam ostaja skrajno malo časa,« svari profesor Afanasjev pred nevarnostjo, da bi spet izničili pravkar začeto perestrojko in demokratizacijo.

»Pravda« pa avtorju odreká konstruktivnost in znanstvenost, češ da

so v teoriji socializma nesporne resnice o tem, da je oktobrski revolucija v Sovjetski zvezi pokončala z izkoriščanjem človeka po človeku, da so s tem nastopili »načelno novi smotri družbenoekonomskega napredka«.

Prav tako partijski dnevnik zavrača tezo Afanasjeva, češ da je konec dvajsetih let obstajala drugačna, demokratična, leninska, v gospodarstvu pa nepovpska možnost nadaljnje razvoja države in družbe ter da je Stalin v bistvu izvedel kontrarevolucijo proti partiji in državi - ponavlja pa se misel Mihaila Gorbačova iz njegovega referata na lanskem jubileju oktobra, češ da druge poti kot kolektivizacija kmetijstva in industrializacija dežele takrat ni bilo, da je ta pot torej bila edino pravilna, seveda ob vsej kritiki stalinskih represij.

Če Afanasjev govori o »trznem socializmu«, ki da so ga sovjetski politiki šele zdaj odkrili kot rešitev za avtoritarni centralizem, pa »Pravda« uporablja izraze čisto drugačne vrste: udarno-blagovni odnosi so lastni tudi socializmu, toda v okviru planskega gospodarstva.

Ni dvoma, da bo polemika o tem kapitalnem ideološkem vprašanju šele dobila svoje prave razsežnosti.

ANTON RUPNIK